

ผลกระทบทางเศรษฐกิจของปัญหาอุทกภัยที่มีต่ออุตสาหกรรมการท่องเที่ยว
ในอำเภอป่า จังหวัดแม่ฮ่องสอน

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

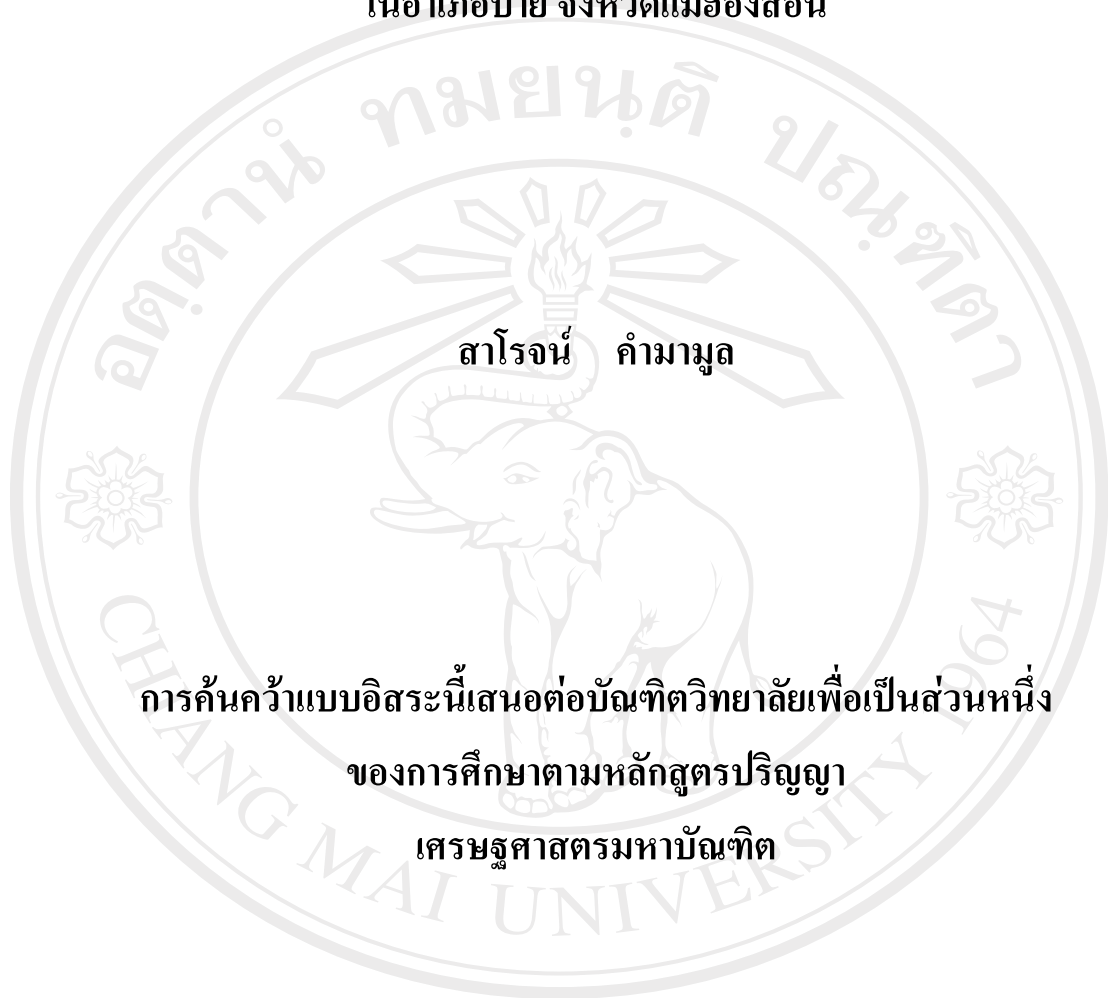
Copyright © by Chiang Mai University

All rights reserved

บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

กันยายน 2549

ผลกระทบทางเศรษฐกิจของปัญหาอุทกภัยที่มีต่ออุตสาหกรรมการท่องเที่ยว
ในอำเภอป่า จังหวัดแม่ฮ่องสอน

ศาโรจน์ คำมามูล

การค้นคว้าแบบอิสระนี้เสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัยเพื่อเป็นส่วนหนึ่ง
ของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญา
เศรษฐศาสตรมหาบัณฑิต

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

Copyright © by Chiang Mai University
All rights reserved

บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

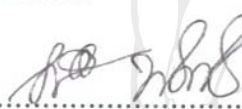
กันยายน 2549

ผลกระทบทางเศรษฐกิจของปัญหาอุทกภัยที่มีต่ออุตสาหกรรมการท่องเที่ยว
ในอำเภอปาย จังหวัดแม่ฮ่องสอน

สารโรจน์ คำมามูล

การค้นคว้าแบบอิสระนี้เสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัยเพื่อนับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาเศรษฐศาสตรมหาบัณฑิต

คณะกรรมการสอบการค้นคว้าแบบอิสระ

.....ประธานกรรมการ

ผศ.ดร. นิลิต พันธมิตร

.....กรรมการ

รศ.ชเนศ ทวีชัยลำพันธ์

.....กรรมการ

อ.ดร.ประพัฒน์ จริยะพันธุ์

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright © by Chiang Mai University
All rights reserved

17 กันยายน 2549

© ลิขสิทธิ์ของ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

กิตติกรรมประกาศ

การค้นคว้าแบบอิสระนี้สำเร็จลงได้ด้วยความกรุณาจาก ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.นิสิต พันธมิตร ประธานคณะกรรมการที่ปรึกษาการค้นคว้าแบบอิสระ ผู้ซึ่งให้ความรู้ คำแนะนำ คำปรึกษา และตรวจแก้ไขงานการค้นคว้าแบบอิสระเสร็จสมบูรณ์ ผู้เขียนขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูงไว้ ณ โอกาสนี้

ขอกราบขอบพระคุณ รศ.ชเนศ ศรีวิชัยคำพันธ์ และอาจารย์ ดร.ประพัฒน์ จริยะพันธ์ ที่กรุณาได้รับเป็นกรรมการตรวจสอบการค้นคว้าแบบอิสระ และให้คำแนะนำเป็นอย่างดีตลอดมา

ขอขอบคุณเจ้าหน้าที่คณะเศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ และเพื่อนร่วมรุ่นทุกท่านที่ให้คำแนะนำ ช่วยเหลือและอำนวยความสะดวกต่าง ๆ ตลอดระยะเวลาของการศึกษา

ท้ายที่สุดนี้ ขอกราบขอบพระคุณ คุณพ่อ คุณแม่ ของผู้เขียนที่ให้การสนับสนุนและเป็นกำลังใจในการศึกษาและการค้นคว้าแบบอิสระในครั้งนี้จนสำเร็จได้ด้วยดี

สาโรจน์ คำามูล

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

Copyright © by Chiang Mai University

All rights reserved

ชื่อเรื่องการค้นคว้าแบบอิสระ ผลกระทบทางเศรษฐกิจของปัญหาอุทกภัยที่มีต่ออุตสาหกรรม
การท่องเที่ยวในอำเภอปาย จังหวัดแม่ฮ่องสอน

ผู้เขียน นายสาโรจน์ คำมามูล

ปริญญา เศรษฐศาสตรมหาบัณฑิต

คณะกรรมการที่ปรึกษาการค้นคว้าแบบอิสระ

ผศ.ดร. นิสิต พันธมิตร

ประธานกรรมการ

รศ. ธเนศ ศรีวิชัยลำพันธ์

กรรมการ

อ.ดร. ประพัฒน์ จริยะพันธุ์

กรรมการ

บทคัดย่อ

การศึกษานี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาผลกระทบทางเศรษฐกิจของปัญหาอุทกภัยที่มีต่อ
อุตสาหกรรมการท่องเที่ยวในอำเภอปาย จังหวัดแม่ฮ่องสอนในปี 2548

การศึกษานี้ครอบคลุมเฉพาะกลุ่มอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวในเขตพื้นที่ของอำเภอปาย
จังหวัดแม่ฮ่องสอน จำนวน 100 ตัวอย่าง ซึ่งใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบบังเอิญ (accidental random
sampling) การเก็บข้อมูลใช้วิธีการใช้แบบสอบถาม สัมภาษณ์ผู้ประกอบการที่เกี่ยวข้องกับอุตสาหกรรม
การท่องเที่ยว เครื่องมือที่ใช้ในการวิเคราะห์จะวิเคราะห์ผลโดยใช้สถิติเชิงพรรณนา (descriptive
statistics) ซึ่งจะแสดงในรูปของความถี่ร้อยละ

ผลการศึกษา พบว่า ส่วนใหญ่ คือ ร้อยละ 94 ของประเภทธุรกิจที่เปิดให้บริการในพื้นที่
อำเภอปาย จังหวัดแม่ฮ่องสอน มีลักษณะธุรกิจประเภทของเจ้าของคนเดียว ลักษณะของธุรกิจ ร้อยละ
43 มีลักษณะการดำเนินธุรกิจแบบสถานที่พักผ่อน ได้แก่ เกสต์เฮาส์และรีสอร์ท ลักษณะของสถาน
ประกอบการส่วนใหญ่ ร้อยละ 36 เป็นพาณิชย์ 1 ชั้น จำนวนลูกจ้างหรือพนักงานในธุรกิจ คิดเป็นร้อย

ละ 75 มีลูกจ้างต่ำกว่า 5 คน ส่วนจำนวนทุนหมุนเวียนในธุรกิจ ร้อยละ 60 ที่มีทุนหมุนเวียนต่ำกว่า 5,000 บาทต่อวัน และรายได้เฉลี่ยของธุรกิจ ส่วนใหญ่ร้อยละ 78 มีรายได้เฉลี่ยต่ำกว่า 5,000 บาทต่อวัน

สภาพเศรษฐกิจของอุตสาหกรรมการท่องเที่ยว อำเภอปาย จังหวัดแม่ฮ่องสอน ก่อนการเกิดอุทกภัยในปี 2548 ธุรกิจสถานพักผ่อน จะมีรายได้หลังจากหักค่าใช้จ่ายรวมต่อปี เท่ากับ 12,854,643.60 บาท ธุรกิจร้านอาหารจะมีรายได้ เท่ากับ 2,774,400 บาท ธุรกิจร้านค้าจะมีรายได้ เท่ากับ 6,786,000 บาทต่อปี ธุรกิจบริการอื่นๆ จะมีรายได้ เท่ากับ 2,314,800 บาทต่อปี

มูลค่าความเสียหายทางด้านรายได้ของอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวที่เกิดขึ้นหลังจากเกิดอุทกภัยในปี 2548 คิดเป็นร้อยละ 92 ของประเภทธุรกิจที่เปิดให้บริการในพื้นที่อำเภอปาย จังหวัดแม่ฮ่องสอน ส่วนรายได้ที่ขาดหายไปของธุรกิจสถานพักผ่อนมีมูลค่าความเสียหายทั้งสิ้น 2,365,861.56 บาท ธุรกิจร้านอาหารเสียหายทั้งสิ้น 504,300 บาท ธุรกิจร้านค้าเสียหายทั้งสิ้น 1,000,288.21 บาท ธุรกิจบริการอื่น ๆ เสียหายทั้งสิ้น 679,430.77 บาท ส่วนมูลค่าความเสียหายทางด้านทรัพย์สินของอุตสาหกรรมการท่องเที่ยว ที่เกิดขึ้นหลังจากเกิดอุทกภัยในปี 2548 พบว่ามีมูลค่าความเสียหายทั้งหมด ประมาณ 82,453,315 บาท

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

Copyright © by Chiang Mai University

All rights reserved

Independent Study Title Economic Impacts of Flood Problem on Tourist Industry
in Pai District, Mae Hong Son Province

Author Mr. Saroch Kammamoon

Degree Master of Economics

Independent Study Advisory Committee

Asst.Prof. Dr. Nisit Panthamit Chairperson

Assoc.Prof. Thanes Sriwichailamphan Member

Lect.Dr. Praphatchon Jariyaphan Member

ABSTRACT

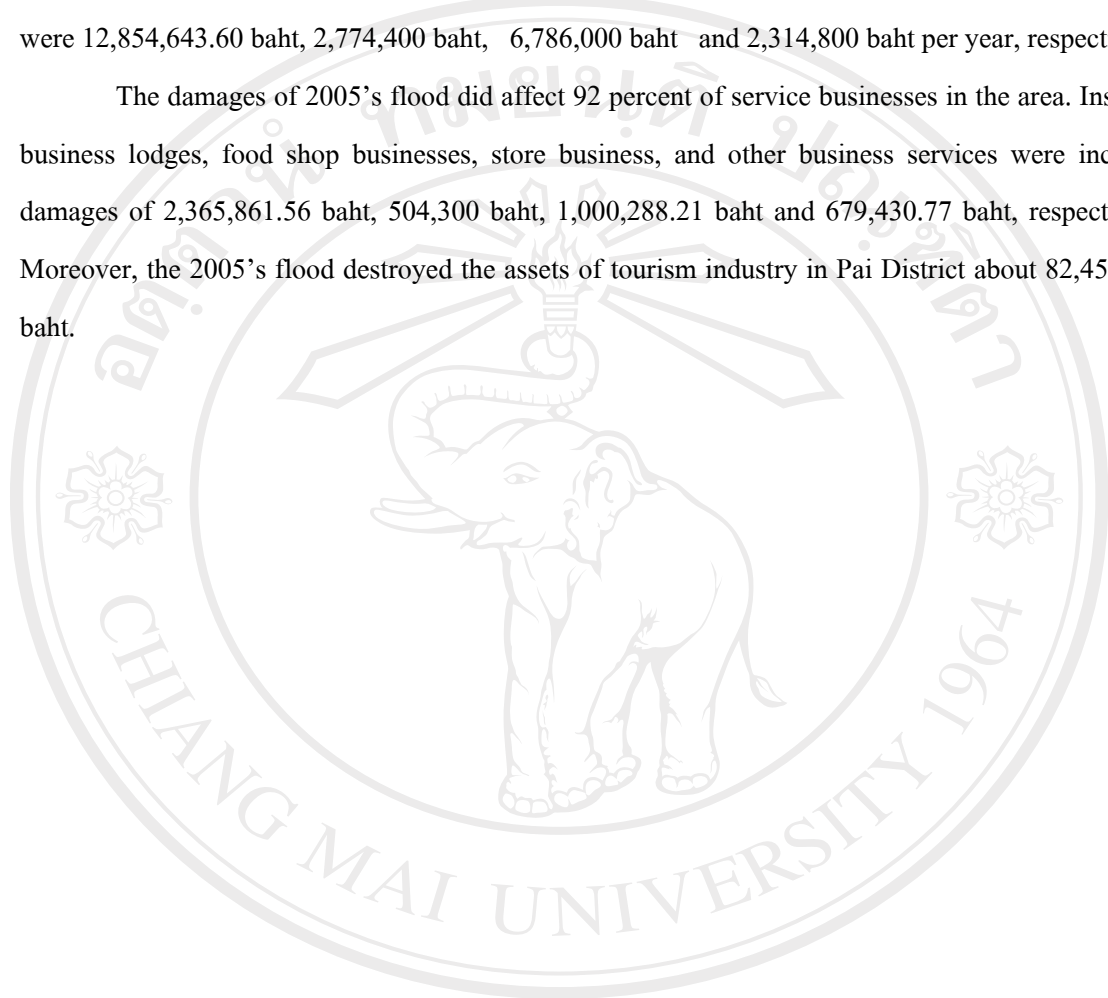
The main objective of this study was to study the economic impacts of flood problem on the tourist industry in Pai District, Mae Hong Son Province.

This study covers 100 interviews, using a questionnaire designed with the tourism industry. The random sampling was taken from the tourism industry which was located in the Pai district, Mae Hong Son Province. The analysis tool was descriptive statistics such as percentage and frequency.

The results of this study showed that 94 percent of businesses that provided services in the Pai District, Mae Hong Son Province had character as an owner. 43 percent of those businesses had a previous business like the place lodges. 36 percent of those businesses had first floor commerce. 75 percent of those businesses had an employer and 5 employees. 60 percent of those businesses had a capital lower than 5,000 a baht per day. 78 percent of those businesses had an average income average less than 5,000 baht per day.

The income of the tourism industry in Pai District, Mae Hon Son Province before flood occurrence in 2005 in institute business lodges, food shop business, store business and other business were 12,854,643.60 baht, 2,774,400 baht, 6,786,000 baht and 2,314,800 baht per year, respectively.

The damages of 2005's flood did affect 92 percent of service businesses in the area. Institute business lodges, food shop businesses, store business, and other business services were incurred damages of 2,365,861.56 baht, 504,300 baht, 1,000,288.21 baht and 679,430.77 baht, respectively. Moreover, the 2005's flood destroyed the assets of tourism industry in Pai District about 82,453,315 baht.

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

Copyright© by Chiang Mai University

All rights reserved

สารบัญ

	หน้า
กิตติกรรมประกาศ	ก
บทคัดย่อภาษาไทย	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	ฉ
สารบัญตาราง	ญ
บทที่ 1 บทนำ	
1.1 ที่มาและความสำคัญของปัญหา	1
1.2 วัตถุประสงค์การศึกษา	8
1.3 ระเบียบวิธีวิจัย	8
1.4 นิยามศัพท์ที่ใช้ในการวิจัย	9
1.5 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	10
บทที่ 2 ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	
2.1 ทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง	11
2.2 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	20
บทที่ 3 สภาพทั่วไปของอำเภอปาย จังหวัดแม่ฮ่องสอน	
3.1 สภาพภูมิศาสตร์	23
3.2 ข้อมูลทางด้านเศรษฐกิจ	27
3.3 การศาสนา วัฒนธรรม และปัญหาทางสังคม	38
3.4 สาธารณูปโภคพื้นฐาน	39
3.5 ด้านการท่องเที่ยว	43
3.6 การบริการ	44
3.7 สรุปสถานการณ์และปัญหาการเกิดอุทกภัย	49

บทที่ 4 ผลการศึกษา	
4.1 ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง	68
4.2 สภาพเศรษฐกิจของอุตสาหกรรมการท่องเที่ยว	75
4.3 มูลค่าความเสียหายของอุตสาหกรรมการท่องเที่ยว ที่เกิดขึ้นหลังจาก การเกิดอุทกภัยในปี 2548	102
4.4 การได้รับความช่วยเหลือจากหน่วยงานของรัฐ	128
4.5 ความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาอุทกภัยและแนวทางแก้ไข	133
บทที่ 5	
5.1 สรุปผลการศึกษา	142
5.2 ข้อเสนอแนะ	150
เอกสารอ้างอิง	152
ภาคผนวก	154
ประวัติผู้เขียน	161

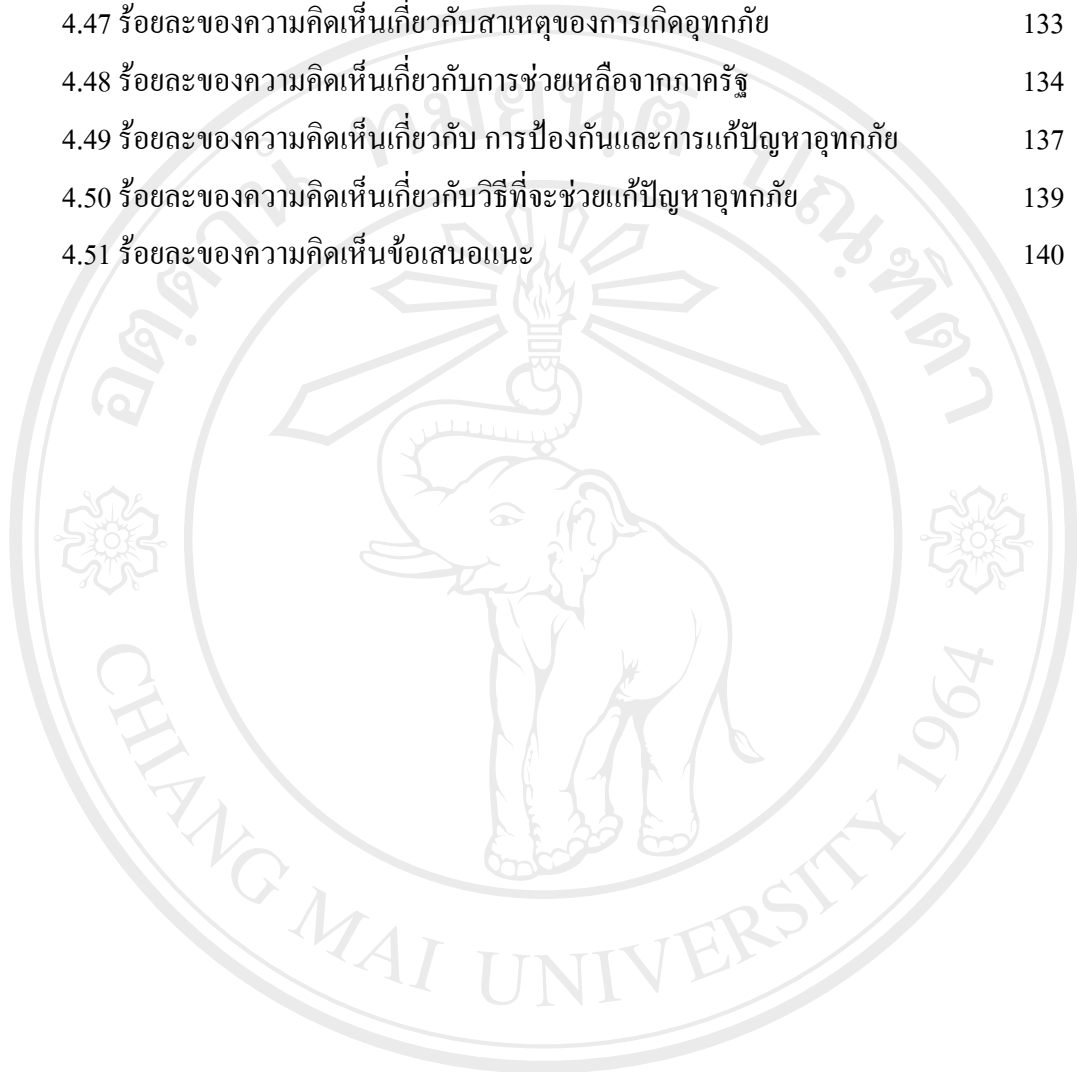
สารบัญตาราง

ตาราง	หน้า
1.1 การรับแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศ ธนาคารกรุงไทย (จำกัด) มหาชน สาขาปาย ณ ประจำปี 2543-2544	4
1.2 รายชื่อโรงแรม/เกสต์เฮาส์ ในพื้นที่อำเภอปาย จังหวัดแม่ฮ่องสอน ปี 2545	6
3.1 จำนวนหมู่บ้าน คริวเรือน และประชากรของอำเภอปาย ปี 2548	26
3.2 รายได้เฉลี่ยต่อคนต่อปี ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2547-2549 ปี 2549	27
3.3 การผลิตพืชเศรษฐกิจที่สำคัญของ อำเภอปาย ปี 2548	28
3.4 การถือครองที่ดินเพื่อการเกษตรของอำเภอปาย ปี 2547	29
3.5 กลุ่มงานสถาบันการเกษตรในอำเภอปาย ปี 2548	30
3.6 ข้อมูลสินค้าปศุสัตว์ ปี 2548	31
3.7 จำนวนโรงงานอุตสาหกรรมในพื้นที่อำเภอปายปี 2548	32
3.8 จำนวนผู้จดทะเบียนประกอบธุรกิจการค้าที่คงอยู่ จำแนกตามประเภทการจดทะเบียน ปี 2540 2546 และ 2547	35
3.9 ข้อมูลสรุปสถานะ การจ่ายไฟฟ้าระดับหมู่บ้าน ในเขตอำเภอปาย ปี 2549	41
3.10 สรุปสถานะ การจ่ายไฟฟ้าระดับครัวเรือนในเขตอำเภอปาย ปี 2549	41
3.11 รายชื่อโรงแรม/เกสต์เฮาส์ ในพื้นที่อำเภอปาย จังหวัดแม่ฮ่องสอน ปี 2549	45
3.12 จำนวนร้านอาหารในอำเภอปาย ปี 2545	46
3.13 แสดงจำนวนร้านทัวร์ป่า (Trekking Tour) ปี 2545	48
3.14 จำนวนร้านให้เช่ารถจักรยานยนต์และรถจักรยานปี 2545	48
4.1 ร้อยละของภาคธุรกิจจำแนกตามประเภทของธุรกิจ	69
4.2 ร้อยละของภาคธุรกิจจำแนกตามลักษณะของธุรกิจ	69
4.3 ร้อยละของภาคธุรกิจจำแนกตามลักษณะของสถานที่ตั้ง	70
4.4 ร้อยละของภาคธุรกิจจำแนกตามลักษณะของสถานประกอบการ	71

4.5	ร้อยละของภาคธุรกิจจำแนกตามลักษณะของจำนวนลูกจ้าง/พนักงานในธุรกิจ	72
4.6	ร้อยละของภาคธุรกิจจำแนกตามลักษณะของจำนวนทุนหมุนเวียนในธุรกิจ	73
4.7	ร้อยละของภาคธุรกิจจำแนกตามลักษณะของจำนวนรายได้เฉลี่ยของธุรกิจ	74
4.8	ร้อยละของเกสต์เฮาส์จำแนกตามจำนวนห้องพัก	76
4.9	ร้อยละของสถานพักแรม จำแนกตามราคาห้องพักต่อคืน	77
4.10	ร้อยละของสถานพักแรม จำแนกตามการเปลี่ยนแปลงราคาห้องพักในช่วง high season	78
4.11	ร้อยละของสถานพักแรม จำแนกตามรายได้ต่อเดือน	78
4.12	ร้อยละของสถานพักแรม จำแนกตามค่าใช้จ่ายต่อเดือน	79
4.13	รายได้ของธุรกิจสถานพักแรม ในอำเภอปาย จังหวัดแม่ฮ่องสอน	80
4.14	ค่าใช้จ่ายของธุรกิจสถานพักแรม ในอำเภอปาย จังหวัดแม่ฮ่องสอน	83
4.15	ร้อยละของประเภทของร้านอาหาร	86
4.16	ร้อยละของร้านอาหาร จำแนกตามราคาเฉลี่ยของอาหาร 1 อย่าง	86
4.17	ร้อยละของจำนวนรายได้โดยเฉลี่ยของร้านอาหาร จำแนกตามรายได้ต่อเดือน	87
4.18	ร้อยละของรายจ่ายเฉลี่ยร้านอาหาร จำแนกตามค่าใช้จ่ายต่อเดือน	88
4.19	รายได้และรายจ่ายของธุรกิจร้านอาหาร ในอำเภอปาย จังหวัดแม่ฮ่องสอน	89
4.20	ร้อยละของประเภทของร้านค้า	92
4.21	รายได้และรายจ่ายของธุรกิจร้านค้าในอำเภอปาย จังหวัดแม่ฮ่องสอน	93
4.22	ร้อยละของประเภทของธุรกิจบริการ อื่น ๆ ในอำเภอปาย จังหวัดแม่ฮ่องสอน	98
4.23	รายได้และรายจ่ายของธุรกิจบริการ ในอำเภอปาย จังหวัดแม่ฮ่องสอน	99
4.24	ร้อยละของการได้รับผลกระทบหลังจากอุทกภัยในปี 2548	102
4.25	จำนวนของสถานประกอบการที่ได้รับ ความเสียหายโดยจำแนกตามจำนวนวัน	103
4.26	ร้อยละของมูลค่าความเสียหายทางด้านสถานที่ของสถานประกอบการ ธุรกิจสถานที่พัก	107
4.27	ร้อยละของค่าใช้จ่ายในการจัดซื้ออุปกรณ์และซ่อมแซมสถานที่ ของสถานประกอบการธุรกิจสถานที่พัก	108
4.28	ร้อยละของมูลค่าความเสียหายทางด้านทรัพย์สินของสถานประกอบการ ธุรกิจสถานที่พัก	109

4.29 ร้อยละของค่าใช้จ่ายในการจัดซื้อและซ่อมแซมทรัพย์สินของสถานประกอบการ ธุรกิจสถานที่พัก	110
4.30 ร้อยละของมูลค่าความเสียหายทางด้านสถานที่ของสถานประกอบการ ร้านอาหาร	112
4.31 ร้อยละของค่าใช้จ่ายในการจัดซื้ออุปกรณ์และซ่อมแซมสถานที่ของสถาน ประกอบการร้านอาหาร	113
4.32 ร้อยละของมูลค่าความเสียหายทางด้านทรัพย์สินของสถานประกอบการ ร้านอาหาร	114
4.33 ร้อยละของค่าใช้จ่ายในการจัดซื้อและซ่อมแซมทรัพย์สินของสถานประกอบการ ร้านอาหาร	115
4.34 ร้อยละของมูลค่าความเสียหายทางด้านสถานที่ของสถานประกอบการร้านค้า	117
4.35 ร้อยละของค่าใช้จ่ายในการจัดซื้ออุปกรณ์และซ่อมแซมสถานที่ของสถาน ประกอบการร้านอาหาร	118
4.36 ร้อยละของมูลค่าความเสียหายทางด้านทรัพย์สินของสถานประกอบการ ร้านอาหาร	119
4.37 ร้อยละของค่าใช้จ่ายในการจัดซื้อและซ่อมแซมทรัพย์สินของสถานประกอบการ ร้านอาหาร	120
4.38 ร้อยละของมูลค่าความเสียหายทางด้านสถานที่ของสถานประกอบการ บริการอื่นๆ	122
4.39 ร้อยละของค่าใช้จ่ายในการจัดซื้ออุปกรณ์และซ่อมแซมสถานที่ของสถาน ประกอบการบริการอื่น ๆ	123
4.40 ร้อยละของมูลค่าความเสียหายทางด้านทรัพย์สินของ สถานประกอบการ บริการอื่นๆ	124
4.41 ร้อยละของค่าใช้จ่ายในการจัดซื้อและซ่อมแซมทรัพย์สินของสถานประกอบการ บริการอื่น ๆ	125
4.42 ร้อยละของค่าใช้จ่ายในการป้องกันขณะเกิดอุทกภัย โดยแบ่งเป็นค่าใช้จ่ายของ แต่ละธุรกิจ	127
4.43 ร้อยละของเงินช่วยเหลือจากหน่วยงานของรัฐบาลในพื้นที่ ของธุรกิจสถานที่พัก	128
4.44 ร้อยละของเงินช่วยเหลือจากหน่วยงานราชการในท้องถิ่นของธุรกิจร้านอาหาร	129

4.45 ร้อยละของเงินช่วยเหลือจากหน่วยงานราชการในท้องถิ่นของธุรกิจร้านค้า	130
4.46 ร้อยละของเงินช่วยเหลือจากหน่วยงานราชการในพื้นที่ของธุรกิจบริการอื่นๆ	131
4.47 ร้อยละของความคิดเห็นเกี่ยวกับสาเหตุของการเกิดอุทกภัย	133
4.48 ร้อยละของความคิดเห็นเกี่ยวกับการช่วยเหลือจากภาครัฐ	134
4.49 ร้อยละของความคิดเห็นเกี่ยวกับการป้องกันและการแก้ปัญหาอุทกภัย	137
4.50 ร้อยละของความคิดเห็นเกี่ยวกับวิธีที่จะช่วยแก้ปัญหาอุทกภัย	139
4.51 ร้อยละของความคิดเห็นข้อเสนอแนะ	140

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
 Copyright© by Chiang Mai University
 All rights reserved

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ที่มาและความสำคัญของปัญหา

ในปี พ.ศ. 2548 จังหวัดแม่ฮ่องสอนได้รับอิทธิพลจากพายุดีเปรสชันและร่องความกดอากาศต่ำผ่าน ทำให้เกิดฝนตกหนักติดต่อกันหลายวัน เป็นเหตุทำให้ปริมาณน้ำในแม่น้ำ ลำน้ำ และลำห้วยต่าง ๆ ในเขตจังหวัดแม่ฮ่องสอนมีปริมาณมากมีกระแสไหลเชี่ยวและได้เกิดน้ำป่าไหลหลาก พัดเอาชีวิตทรัพย์สิน บ้านเรือน พื้นที่การเกษตร สัตว์เลี้ยง ของราษฎร สิ่งสาธารณประโยชน์ที่ราษฎรร่วมกันสร้างขึ้น และสิ่งสาธารณประโยชน์ที่ทางราชการสร้างขึ้นเสียหายอย่างมากมาย ซึ่งในปี พ.ศ. 2548 จังหวัดแม่ฮ่องสอนได้เกิดเหตุภัยพิบัติอุทกภัย รวม 3 ครั้ง 3 เหตุการณ์ ด้วยกัน คือ

1) การเกิดภัยพิบัติกรณีอุทกภัยในห้วงระหว่างวันที่ 12-14 สิงหาคม 2548 การเกิดภัยพิบัติกรณีอุทกภัยครั้งนี้ เป็นการเกิดอุทกภัยครั้งแรก เนื่องจากได้รับอิทธิพลจากพายุดีเปรสชัน “วาชิ” พื้นที่ที่ได้รับความเสียหายประกอบด้วย อำเภอปาย อำเภอปางมะผ้า และอำเภอเมืองแม่ฮ่องสอน

2) การเกิดภัยพิบัติกรณีอุทกภัยในห้วงระหว่างวันที่ 4-20 กันยายน 2548 การเกิดภัยพิบัติกรณีอุทกภัยครั้งนี้เป็นการเกิดอุทกภัยครั้งที่ 2 เนื่องจากได้รับอิทธิพลจากร่องความกดอากาศต่ำพาดผ่าน และได้รับอิทธิพลจากพายุดีเปรสชัน “วิเซนเต” พื้นที่ที่ได้รับความเสียหายประกอบด้วย อำเภอเมืองแม่ฮ่องสอน อำเภอขุนยวม อำเภอแม่ลาน้อย อำเภอแม่สะเรียงและอำเภอสบเมย

3) การเกิดภัยพิบัติกรณีอุทกภัยในห้วงระหว่างวันที่ 28 กันยายน – 6 ตุลาคม 2548 การเกิดภัยพิบัติกรณีอุทกภัยครั้งนี้เป็นการเกิดอุทกภัยครั้งที่ 3 เนื่องจากได้รับอิทธิพลพายุดีเปรสชัน “คอมเรย์” พื้นที่ที่ได้รับความเสียหายประกอบด้วย อำเภอปาย อำเภอปางมะผ้า อำเภอเมืองแม่ฮ่องสอน และอำเภอแม่ลาน้อย

จะเห็นได้ว่าการเกิดภัยพิบัติกรณีอุทกภัยครั้งทั้ง 3 ด้วงเวลาเกิดขึ้นภายในระยะเวลา 1 ปี และช่วงเวลาที่เกิดภัยพิบัตินั้นใกล้เคียงกันมาก จากเหตุการณ์ภัยพิบัติดังกล่าวสร้างความเสียหายให้แก่ชีวิตทรัพย์สิน บ้านเรือน พื้นที่การเกษตร สัตว์เลี้ยงราษฎร สิ่งสาธารณะประโยชน์ที่ราษฎรร่วมกันสร้างขึ้น และสิ่งสาธารณะประโยชน์ที่ทางราชการสร้างขึ้นเสียหายอย่างมากมาย และการเกิดเหตุภัยพิบัติกรณีอุทกภัยเหตุอุทกภัยครั้งนี้มีความรุนแรงกว่าทุกปี

จากเหตุการณ์เกิดภัยพิบัติกรณีอุทกภัยดังกล่าวส่งผลกระทบต่อสภาพเศรษฐกิจของจังหวัดแม่ฮ่องสอนอย่างแน่นอน โดยเฉพาะภาคเกษตรกรรมและการท่องเที่ยวได้รับความเสียหายมากที่สุดเพราะพื้นที่ส่วนใหญ่เป็นพื้นที่เกษตรกรรม อีกทั้งเส้นทางคมนาคมถูกทำลายเป็นผลทำให้ไม่สามารถใช้เส้นทางในการคมนาคมได้ ซึ่งเป็นผลกระทบต่อให้ธุรกิจด้านการท่องเที่ยวเกิดความเสียหาย

จังหวัดแม่ฮ่องสอนเป็นจังหวัดแห่งการท่องเที่ยวจังหวัดหนึ่งในภาคเหนือ การท่องเที่ยวของจังหวัดแม่ฮ่องสอนส่วนใหญ่จะเน้นไปทางการท่องเที่ยวเชิงธรรมชาติและวัฒนธรรมท้องถิ่น อีกทั้งยังได้รับการส่งเสริมจากทางราชการในแผนปฏิบัติการราชการ 4 ปี พ.ศ. 2548-2551 ของกลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน (จ.เชียงใหม่ เชียงราย แม่ฮ่องสอน พะเยา ลำพูน ลำปาง น่าน แพร่) และโครงการงบประมาณตามยุทธศาสตร์ ของจังหวัดแม่ฮ่องสอน มีมติว่า “ให้สร้างความเข้มแข็งให้กับภาคการเกษตร อุตสาหกรรมและการท่องเที่ยวเพื่อเพิ่มมูลค่าให้กับฐานเศรษฐกิจได้อย่างยั่งยืน โดยเพิ่มมูลค่าภาคเกษตร อุตสาหกรรม หัตถอุตสาหกรรม และการท่องเที่ยว เพื่อลดปัญหาความยากจน และให้ผลประโยชน์ตกแก่ประชาชนภายในกลุ่มจังหวัดมากที่สุด” (สำนักงานจังหวัดแม่ฮ่องสอน กลุ่มงานยุทธศาสตร์การพัฒนาจังหวัด, 2548) อีกทั้งยังมีการส่งเสริมนโยบายส่งเสริมภาวะการลงทุน โครงสร้างพื้นฐานด้านการท่องเที่ยวในธุรกิจโรงแรม รีสอร์ท ที่อำเภอปาย (สำนักงานพาณิชย์จังหวัดแม่ฮ่องสอน, 2549) ซึ่งการภัยพิบัติดังกล่าวทำให้แผนปฏิบัติการของกลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน โครงการงบประมาณตามยุทธศาสตร์และนโยบายส่งเสริมภาวะการณ์การลงทุน โครงสร้างพื้นฐานด้านการท่องเที่ยวในธุรกิจโรงแรม รีสอร์ท ที่อำเภอปาย ให้บรรลุวัตถุประสงค์ของจังหวัดแม่ฮ่องสอนชะลอตัวลง

อำเภอปาย ก็เป็นอำเภอหนึ่งที่ได้รับการส่งเสริมจากแผนปฏิบัติการ และงบประมาณตามยุทธศาสตร์ดังกล่าว โดยเฉพาะนโยบาย ส่งเสริมภาวะการณ์การลงทุน โครงสร้างพื้นฐานด้านการท่องเที่ยวในธุรกิจโรงแรม รีสอร์ท ที่อำเภอปาย ที่ให้การส่งเสริมโดยตรงต่อภาคอุตสาหกรรมการ

ท่องเที่ยวของอำเภอปาย จะเห็นได้ว่าธุรกิจที่สำคัญรองจากภาคเกษตรกรรมของอำเภอปาย คือธุรกิจทางด้านอุตสาหกรรมการท่องเที่ยว เพราะสามารถสร้างรายได้ให้กับประชากรในพื้นที่จำนวนมาก นักท่องเที่ยวที่เดินทางมาอำเภอปายมีทั้งชาวไทยและชาวต่างประเทศ โดยเฉพาะนักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศเดินทางเข้ามาเยี่ยมชมเยือนเป็นจำนวนมาก ซึ่งรายได้จากธุรกิจทางการเงินในการแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศในเขตอำเภอปาย ซึ่งเกือบทั้งหมดนั้นกลายมาเป็นรายได้จากการท่องเที่ยวอำเภอปาย (ตารางที่ 1.1) และปัจจุบันอำเภอปายมีสถานที่พักแรม (guest house) ไว้คอยบริการนักท่องเที่ยวจำนวน 78 แห่ง (จากสถิติปี พ.ศ. 2549) มีจำนวน 23 แห่งในพ.ศ. 2540 และในปี พ.ศ. 2545 มีจำนวน 55 แห่ง ซึ่งเพิ่มขึ้นเป็นจำนวนมากในระยะเวลาอันรวดเร็ว (ตารางที่ 1.2 ประกอบ) นักท่องเที่ยวส่วนมากเดินทางมาเที่ยวที่อำเภอปายเพราะมีสิ่งดึงดูดใจในเรื่อง แหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติ สภาพอากาศ ที่พักที่มีความสงบและราคาไม่แพงจนเกินไปเมื่อเปรียบเทียบกับเมืองท่องเที่ยวต่างๆ ในประเทศไทยและใช้ระยะเวลาอยู่ที่ปายอย่างน้อยที่สุด 1 คืน ด้วยเหตุผลนี้ส่งผลให้เกิดอุตสาหกรรมทางการท่องเที่ยว ไม่ว่าจะเป็น เกสต์เฮาส์ รีสอร์ท ร้านค้า ร้านอาหารต่าง ๆ เป็นต้น โดยภาพรวมแล้วสภาพทางเศรษฐกิจของอำเภอปาย กำลังจะเติบโตขึ้นเรื่อย ๆ โดยเฉพาะอุตสาหกรรมการท่องเที่ยว สามารถสร้างรายได้ให้กับคนในท้องถิ่นเป็นอย่างมาก และมีแนวโน้มว่าเศรษฐกิจของ อำเภอปายจะเติบโตขึ้นไปอีกเรื่อย ๆ

ตารางที่ 1.1 แสดงปริมาณการรับแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศ ธนาคารกรุงไทย (จำกัด) มหาชน

สาขาปาย ณ ประจำปี 2543-2544

เดือน	เช็คเดินทาง		ธนบัตรต่างประเทศ		รวม	
	จำนวน (ราย)	จำนวนเงิน (บาท)	จำนวน (ราย)	จำนวนเงิน (บาท)	จำนวน (ราย)	จำนวนเงิน (บาท)
มกราคม	458	1,975,858.54	182	710,284.03	640	2,686,142.57
กุมภาพันธ์	470	2,129,089.19	176	713,051.28	646	2,842,143.27
มีนาคม	361	1,726,300.38	123	393,899.75	484	2,120,200.13
เมษายน	216	837,232.02	90	868,592.65	306	1,745,824.67
พฤษภาคม	169	761,212.49	62	267,623.38	231	1,028,835.77
มิถุนายน	137	576,398.66	83	265,046.28	220	841,444.94
กรกฎาคม	222	954,289.55	92	322,522.58	314	1,276,812.13
สิงหาคม	285	1,103,929.04	92	429,690.76	377	1,533,619.80
กันยายน	139	694,463.91	92	485,728.19	237	1,180,192.10
ตุลาคม	197	1,063,503.47	126	484,183.02	232	1,547,686.49
พฤศจิกายน	363	1,713,802.24	179	778,191.40	542	2,491,993.64
ธันวาคม	445	2,285,882.41	201	1,109,721.84	646	3,395,604.25
รวม (ปี 43)	3,462	15,821,961.90	1,498	6,828,535.16	4,966	22,690,499.76

ที่มา : ธนาคารกรุงไทย (จำกัด) มหาชน สาขาปาย (2545)

ตารางที่ 1.1 แสดงปริมาณการรับแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศ ธนาคารกรุงไทย (จำกัด) มหาชน

สาขาปาย ณ ประจำปี 2543-2544 (ต่อ)

เดือน	เช็คเดินทาง		ธนบัตรต่างประเทศ		รวม	
	จำนวน (ราย)	จำนวนเงิน (บาท)	จำนวน (ราย)	จำนวนเงิน (บาท)	จำนวน (ราย)	จำนวนเงิน (บาท)
มกราคม	459	2,240,390.15	215	1,254,902.87	674	3,495,293.02
กุมภาพันธ์	455	2,232,335.71	157	858,599.95	612	3,090,935.66
มีนาคม	460	1,560,448.23	161	942,996.54	621	2,503,444.77
เมษายน	199	1,059,448.23	117	733,022.11	316	1,792,178.70
พฤษภาคม	130	912,275.45	110	504,602.45	240	1,416,897.90
มิถุนายน	130	636,021.74	70	456,501.75	200	1,092,523.39
กรกฎาคม	215	1,014,362.56	131	675,608.32	346	1,989,970.81
สิงหาคม	226	1,082,944.46	136	726,006.83	362	1,808,951.29
กันยายน	162	827,170.67	127	981,331.57	289	1,808,502.24
ตุลาคม	244	1,267,588.45	129	648,708.03	373	1,919,296.48
พฤศจิกายน	523	2,733,547.24	190	926,321.25	713	3,659,868.49
ธันวาคม	433	2,280,053.17	209	963,091.75	642	3,243,145.00
รวม (ปี 44)	3,636	17,846,294.42	1,752	9,671,693.32	5,388	27,518,007.67

ที่มา : ธนาคารกรุงไทย (จำกัด) มหาชน สาขาปาย (2545)

จากตาราง 1.1 เป็นข้อมูลเรื่องปริมาณการแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศ ซึ่งเกือบทั้งหมดนั้น กลายมาเป็นรายได้จากการท่องเที่ยวของอำเภอปาย เพราะเงินเหล่านี้เป็นเงินค่าใช้จ่ายของนักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศ และจากตารางนี้มีข้อสังเกตบางประการ กล่าวคือ ปริมาณการแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศมีการเพิ่มขึ้นทุกปี

ช่วงที่มีการใช้จ่ายของนักท่องเที่ยวมาก และจำนวนของนักท่องเที่ยวมีมาก (high season) ก็คือ ช่วงตั้งแต่เดือนตุลาคม จนถึงกุมภาพันธ์ของทุกปี (รวมระยะเวลา 5 เดือน) และช่วงที่มีการใช้จ่ายของนักท่องเที่ยวน้อยลง รวมทั้งจำนวนนักท่องเที่ยวมีน้อยลงเช่นกัน (low season) ได้แก่ช่วงเดือนมีนาคม จนถึงเดือนกันยายนของทุกปี โดยเฉพาะเดือนพฤษภาคม และมิถุนายนของทุกปี

จากสถิติดังกล่าวนี้ทำให้ทราบว่า การท่องเที่ยวสามารถสร้างรายได้ให้แก่ธุรกิจที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวในอำเภอปาย จังหวัดแม่ฮ่องสอน ได้เป็นอย่างดี

ตารางที่ 1.2 แสดงรายชื่อโรงแรม/เกสต์เฮาส์ ในพื้นที่อำเภอปาย จังหวัดแม่ฮ่องสอน จำนวน 55 ราย

อันดับ	ชื่อโรงแรม/เกสต์เฮาส์	อันดับ	ชื่อโรงแรม/เกสต์เฮาส์	อันดับ	ชื่อโรงแรม/เกสต์เฮาส์
1	ดวงเกสต์เฮาส์	19	แซงกรีลา	37	ฟาร์เมอร์โฮม
2	ชาลีเฮาส์	20	เจเฮาส์	38	สวีตี้เฮาส์
3	ริมปายคอตเทจ	21	บ้านต้นไม้	39	บานานาเฮาส์
4	ปานสแกนเดียร์รีสอร์ท	22	แม่เย็นเฮาส์	40	บ้านน้ำปายเกสต์เฮาส์
5	นัญญาเฮาส์	23	ณัฐลีสาขหมอกรีสอร์ท	41	บันกานต์รีวิ
6	เมืองปายรีสอร์ท	24	มิสเตอร์จันทร์	42	ปายราไคซ์
7	วิวปาย	25	แอมฟาย	43	ปีเตอร์แอนด์วันดีฮัท
8	ปายคาบาน่า	26	ปิ๊กเกสต์เฮาส์	44	บ้านตะวัน
9	ซานลอร์ดเกสต์เฮาส์	27	ปายริเวอร์คอร์ทเนอร์	45	ปายริเวอร์ลอร์ด
10	ท่าปายสปาแคมป์ปิ้ง	28	สิบสองปันนา	46	โกลดันฮัท
11	ซัชชนะเกสต์เฮาส์	29	เอ็ฟเวกรีน	47	สวีตี้เฮาส์
12	ปายเกสต์เฮาส์	30	สปาเอ็กโซติกโฮม	48	ร้อนแฝด
13	สวนคอยรีสอร์ท	31	เรนโบว์เฮาส์	49	พี.พี. ออคิดเฮาส์
14	เดอะริเวอร์ไซด์เกสต์เฮาส์	32	แม่น้ำนบลูส์เกสต์เฮาส์	50	ริเวอร์วิวเกสต์เฮาส์
15	ภูควิลล์	33	ปายอินเดอะสกาย	51	พี.เอส.ริเวอร์ไซด์
16	ขอวันนิงฟิวค	34	ปายวาเลย์	52	วิวพอยท์บังกะโล
17	ม่องคอนการ์เด็น	35	อโอบคยา	53	เดอะซันฮัท
18	ฟรุ้ตการ์เดนเกสต์เฮาส์	36	แทมมาริน	54	ปรีณเฮาส์
				55	เดอะเนเจอร์โฮม

ที่มา : ที่ทำการปกครองอำเภอปาย (2545)

ในปี พ.ศ. 2548 อำเภอปาย และอำเภออื่น ๆ ในเขตจังหวัดแม่ฮ่องสอนได้รับอิทธิพลจากพายุดีเปรสชันและร่องความกดอากาศต่ำผ่านทำให้เกิดฝนตกหนักติดต่อกันหลายวัน เป็นเหตุทำให้ปริมาณน้ำในแม่น้ำ ลำน้ำ และลำห้วยต่าง ๆ ในเขตจังหวัดแม่ฮ่องสอนมีปริมาณมากมีกระแสไหลเชี่ยวและได้เกิดน้ำป่าไหลหลาก พัดเอาชีวิต ทรัพย์สิน บ้านเรือน พื้นที่การเกษตร สัตว์เลี้ยงของราษฎร สิ่งสาธารณประโยชน์ที่ราษฎรร่วมกันสร้างขึ้น และสิ่งสาธารณประโยชน์ที่ทางราชการสร้างขึ้นเสียหายอย่างมากมาย

พื้นที่อำเภอปาย ได้รับความเสียหายจากภัยพิบัติอุทกภัยในปี 2548 จำนวน 2 ครั้งด้วยกัน โดยได้รับความเสียหายทั้งภาคเกษตรกรรม การลงทุนและการท่องเที่ยวเป็นอย่างมาก ถนนถูกตัดขาด สิ่งก่อสร้างไม่ว่าจะเป็นบ้านเรือน เกสต์เฮาส์ รีสอร์ท ร้านอาหาร ถูกน้ำพัดพังทลาย ไร่นา ภาคการเกษตร จมลงในน้ำ เสียหายเป็นจำนวนมาก ซึ่งเหตุการณ์ที่ปรากฏนี้ส่งผลกระทบต่อสภาพทางเศรษฐกิจของอำเภอปายประสบปัญหาอย่างแน่นอน และต้องการการฟื้นฟูโดยเร็วที่สุดเพื่อที่จะให้เศรษฐกิจในพื้นที่อำเภอปาย กลับมาเป็นเหมือนเดิมให้เร็วที่สุด โดยเฉพาะอุตสาหกรรมการท่องเที่ยว ที่ถูกทำลายและเสียหายเป็นจำนวนมาก

จากการตรวจสอบสภาพความเสียหายเบื้องต้น ในพื้นที่อำเภอปาย พบว่าที่ตลาดแสงทองอร่าม อำเภอปาย ถูกกระแสน้ำพัดถล่มพังทลายเสียหายทั้งหมด ตึกแถวรอบตลาดซึ่งเป็นร้านค้าถูกน้ำท่วมสินค้าเสียหายยับเยิน ตึกบางหลังถึงกับทรุดเอียงและมีรอยร้าวทั้งหลัง นอกจากนี้ ยังมีหมู่บ้านอีกหลายแห่งถูกน้ำป่าทะลักท่วม รวมทั้งเกสต์เฮาส์ รีสอร์ท หลายแห่งที่อยู่ตามริมน้ำปาย ถูกโคลน ท่อนซุงที่มากับสายน้ำถล่มเสียหายยับเยิน ซึ่งหลังจากอุทกภัยครั้งนี้มีพื้นที่เสียหายรวม 7 ตำบล ได้แก่ ตำบลเวียงเหนือ ตำบลเวียงใต้ ตำบลแม่มาเต็ง ตำบลห้วยฮี ตำบลทุ่งยาว ตำบลโป่งสา และตำบลเมืองแปง โดยเฉพาะในเขตเทศบาล มีราษฎรเสียชีวิต 1 ราย บาดเจ็บเล็กน้อย 37 คน มีบ้านเรือนราษฎรกว่า 300 หลังคาเรือนเสียหาย สะพานในอำเภอปายขาด 4-5 จุด ถนนบางสายเกิดดินถล่มปิดทับเส้นทางสู่อำเภอปาย ไม่สามารถสัญจรไปมาได้ เกสต์เฮาส์ รีสอร์ท ร้านอาหารที่ตั้งริมแม่น้ำปาย ถูกทำลายเสียหายลอยไปกับน้ำเป็นจำนวนมาก (ศูนย์ประสานการปฏิบัติงานพัฒนาชุมชนสำนักงานพัฒนาชุมชนจังหวัดแม่ฮ่องสอน, 2548) ส่งผลกระทบต่อสภาพเศรษฐกิจและการพัฒนาในพื้นที่ของอำเภอปายอย่างแน่นอน โดยเฉพาะอุตสาหกรรมการท่องเที่ยว ซึ่งสามารถสร้างรายได้ให้กับ อำเภอปายในแต่ละปีเป็นจำนวนมาก

ดังนั้นการศึกษาผลกระทบทางเศรษฐกิจของปัญหาอุทกภัยที่มีต่ออุตสาหกรรมการท่องเที่ยวในอำเภอปาย จังหวัดแม่ฮ่องสอนในปี พ.ศ. 2548 จะเป็นประโยชน์อย่างยิ่งต่อหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้ทราบถึงข้อมูล ปัญหาและความเสียหายของอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวในอำเภอปาย เพื่อหาวิธีแก้ไขให้อุตสาหกรรมการท่องเที่ยวของอำเภอปาย กลับมาเหมือนดังเดิม และนำผลที่ได้จากการศึกษาครั้งนี้ ไปใช้ประโยชน์ในการพัฒนาการดำเนินธุรกิจต่าง ๆ ที่อาจเป็นไปได้เพื่อพัฒนาเศรษฐกิจของอำเภอปาย ต่อไป

1.2 วัตถุประสงค์ของการศึกษา

เพื่อศึกษาผลกระทบทางเศรษฐกิจของปัญหาอุทกภัยที่มีต่ออุตสาหกรรมการท่องเที่ยวในอำเภอปาย จังหวัดแม่ฮ่องสอนในปี 2548

1.3 ระเบียบวิธีวิจัย

1.3.1 วิธีการวิจัย

ข้อมูลที่ใช้ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้เป็นข้อมูลปฐมภูมิ ได้แก่ ข้อมูลการสัมภาษณ์โดยใช้แบบสอบถาม และข้อมูลทุติยภูมิ ได้แก่ ข้อมูลที่ผู้ศึกษารวบรวมจากวารสาร งานวิจัย ของอำเภอปาย จังหวัดแม่ฮ่องสอนด้านต่าง ๆ รวมทั้งข้อมูลด้านสภาพเศรษฐกิจอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวของอำเภอปาย จังหวัดแม่ฮ่องสอน ซึ่งรวบรวมได้จากเอกสารสิ่งพิมพ์ที่อยู่ในรูปของรายงานทางราชการ หนังสือวารสาร จุลสาร รวมทั้งสมุดสถิติจังหวัด และรายงานสถิติของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการศึกษา

1.3.2 ขอบเขตของการวิจัย

1) พื้นที่และประชากร

การวิจัยครั้งนี้จำกัดขอบเขตการวิจัยเฉพาะพื้นที่อำเภอปาย จังหวัดแม่ฮ่องสอน

สำหรับประชากรที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ ประกอบด้วย 2 กลุ่ม ได้แก่

ภาคเอกชน ได้แก่ ผู้ประกอบการด้านอุตสาหกรรมท่องเที่ยว อาทิ โรงแรม รีสอร์ท เกสต์เฮาส์ บริษัทนำเที่ยว ร้านค้าในพื้นที่อำเภอปาย จังหวัดแม่ฮ่องสอน

ภาครัฐ ได้แก่หน่วยงานราชการที่เกี่ยวข้อง

2) ขอบเขตเนื้อหา

การวิจัยครั้งนี้ได้กำหนดขอบเขตเนื้อหาการวิจัยให้ครอบคลุมถึงผลกระทบทางเศรษฐกิจของปัญหาอุทกภัยที่มีต่ออุตสาหกรรมการท่องเที่ยวในอำเภอปาย จังหวัดแม่ฮ่องสอนในปี พ.ศ. 2548 และแสดงให้เห็นว่าผลกระทบนั้นมีมากหรือน้อยเพียงใดภายหลังจากอุทกภัย

1.3.3 การวิเคราะห์ข้อมูล

ข้อมูลจะถูกวิเคราะห์ และนำเสนอด้วยสถิติเชิงพรรณนา ในรูปของการแจกแจงความถี่ (Frequency) การหาค่าร้อยละ (Percentage)

1.4 นิยามศัพท์ที่ใช้ในการวิจัย

อุทกภัย (Flood) หมายถึงอันตรายจากน้ำท่วม เกิดจากระดับในทะเล มหาสมุทร และแม่น้ำสูงมาก จนท่วมพื้นที่ฝั่งและตลิ่ง ไหลท่วมบ้านเรือน ความรุนแรงของกระแสน้ำ ทำความเสียหายแก่ชีวิตและทรัพย์สินของประชาชนเป็นอย่างมาก

ระดับวิกฤต หมายถึงระดับน้ำในแม่น้ำปายที่เป็นระดับอันตราย หรือระดับที่เสี่ยงต่อการเกิดน้ำท่วมเนื่องจาก ระดับน้ำในแม่น้ำปายสูงเกินไป

อำเภอปาย คือพื้นที่ในเขตการปกครองของอำเภอปาย จังหวัดแม่ฮ่องสอน

ผลกระทบทางเศรษฐกิจ หมายถึงผลลัพธ์หรือสภาพเศรษฐกิจของอำเภอปาย จังหวัดแม่ฮ่องสอนหลังเกิดอุทกภัยในเดือน สิงหาคม พ.ศ. 2548

กิจกรรมการค้าและบริการ คือกิจกรรมการค้าที่มีการซื้อขายแลกเปลี่ยนสินค้าลักษณะของการค้าปลีก การค้าส่ง ประกอบด้วย หาบเร่แผงลอย ร้านขายของชำ ตลาดสด ร้านขายของที่ระลึก ร้านขายอุปกรณ์และเครื่องใช้ไฟฟ้า ร้านอาหาร ร้านค้าสะดวกซื้อ ร้านอุปกรณ์ก่อสร้าง ร้านขายทองและโกดังสินค้า

กิจกรรมการใช้ที่ดินที่เชื่อมโยงกับกิจกรรมการค้าและบริการ คือ การขยายตัวของกิจกรรมการใช้ที่ดินประเภทที่อยู่อาศัย โรงแรม ร้านอาหาร สถาบันการเงิน ด้านศุลกากร ด้านตรวจคนเข้าเมือง สถานบันเทิง การท่องเที่ยว และอุตสาหกรรมและคลังสินค้า

1.5 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

- 1) ทำให้ทราบถึงผลกระทบทางเศรษฐกิจของปัญหาอุทกภัยที่มีต่ออุตสาหกรรมการท่องเที่ยวในอำเภอปาย จังหวัดแม่ฮ่องสอนในปี พ.ศ. 2548
- 2) เพื่อนำผลการศึกษาไปใช้ประโยชน์ในการพัฒนาการดำเนินธุรกิจต่างๆ ที่อาจเป็นไปได้เพื่อพัฒนาเศรษฐกิจของอำเภอปาย จังหวัดแม่ฮ่องสอนต่อไป

บทที่ 2

ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

2.1 ทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง

2.1.1 ทฤษฎีต้นทุนทางเศรษฐศาสตร์

การประเมินต้นทุนของความเสียหายที่เกิดจากความเสียหายของปัญหาอุทกภัย โดยพื้นฐานทั่วไปมีแนวทางการศึกษาตามลักษณะต้นทุนในทางเศรษฐศาสตร์ จำแนกออกเป็นหลายชนิด คือ (กัญญา กุนทิกาญจน์ และคณะ, 2543)

ต้นทุนที่ชัดเจนและต้นทุนไม่ชัดเจน (Explicit Cost and Implicit Cost)

ต้นทุนชัดเจน (Explicit cost) หมายถึงต้นทุนที่จ่ายเป็นเงินสดจริง เช่น ค่าเครื่องจักร โรงงาน และวัตถุดิบต่าง ๆ เป็นต้น หรืออาจเรียกต้นทุนทางบัญชีก็ได้ **ต้นทุนไม่ชัดเจน (Implicit cost)** หมายถึงค่าใช้จ่ายต่าง ๆ ในการผลิตที่ผู้ผลิตไม่ได้จ่ายออกไปจริง ๆ แต่ได้ประเมินขึ้นเป็นต้นทุน ต้นทุนดังกล่าวจะปรากฏออกมาในรูปแบบของค่าเสียโอกาส (opportunity Cost) ของปัจจัยการผลิตที่นำมาใช้ในการผลิตสินค้าชนิดนี้หรือค่าเสื่อมราคาค่าเสียโอกาสของปัจจัยการผลิตแต่ละชนิดสามารถประเมินได้จากผลตอบแทนสูงสุดที่ปัจจัยการผลิตควรได้รับถ้านำปัจจัยการผลิตไปใช้ในการผลิตชนิดอื่น ๆ ได้อีกหลายทางในเศรษฐศาสตร์จึงให้คิดจากผลตอบแทนที่เกิดจากทางเลือกอื่นที่ดีที่สุดไม่ได้เลือกในการทำกิจกรรมนั้น

ต้นทุนค่าเสียโอกาสหรือต้นทุนในการเลือก

นราทิพย์ ชุตินวงศ์ (2545) ได้ให้นิยามคำว่า “ต้นทุนค่าเสียโอกาสในการผลิตสินค้าชนิดใดชนิดหนึ่งได้” คือผลประโยชน์ที่สูงสุดที่ผู้ผลิตไม่ได้รับจากทางเลือกทางอื่น เนื่องจากได้มีการใช้ปัจจัยการผลิตไปในการผลิตสินค้าชนิดนั้นๆ ในกรณีที่ผู้ผลิตตัดสินใจอย่างถูกต้อง ผลประโยชน์ที่ได้รับจากการผลิตสินค้าที่ได้เลือกแล้วจะต้องมีค่าสูงกว่าต้นทุนค่าเสียโอกาสเสมอ

แนวคิดในเรื่องต้นทุนค่าเสียโอกาสนี้ มิได้หมายความว่าเฉพาะเรื่องของการผลิตเพียงอย่างเดียว ในแง่ของผู้บริโภค การเลือกบริโภคสินค้าชนิดหนึ่งๆ ก็จะมีต้นทุนค่าเสียโอกาสเกิดขึ้นเช่นกัน เป็นต้นว่าเมื่อผู้บริโภคตัดสินใจซื้อโทรทัศน์เครื่องหนึ่ง ต้นทุนของการตัดสินใจดังกล่าว จะไม่ใช่ราคาของโทรทัศน์ แต่จะเป็นการเสียโอกาสที่ครอบครัวจะได้รับความสุขจากการนำเงินไปใช้จ่ายในทางอื่น เช่น ไปพักผ่อนหย่อนใจ หรือซื้อตู้เย็นหรืออื่น ๆ และถ้าความสุขของครอบครัวจากการมีโทรทัศน์มีมากกว่าความสุขจากการไปพักผ่อน หรือความสะดวกสบายจากมีตู้เย็นในบ้านเราก็ดังกล่าวได้ว่าการตัดสินใจซื้อโทรทัศน์เป็นการตัดสินใจที่ถูกต้อง ในด้านเจ้าของปัจจัยการผลิตก็เช่นกัน ต้นทุนค่าเสียโอกาสจากการใช้ปัจจัยการผลิตไปทางหนึ่ง เป็นต้นว่า การนำเงินฝากธนาคารไว้ก็คือผลประโยชน์ที่สูงสุดจากทางเลือกอื่นที่ไม่ได้รับ เช่น เงินปันผล หรือดอกเบี้ยจากการนำเงินไปให้กู้

2.1.2 อุปสงค์ของการท่องเที่ยว

ฉลองศรี พิมลสมพงศ์ (2546) ได้ให้นิยาม “อุปสงค์การท่องเที่ยว” หมายถึง ความต้องการของนักท่องเที่ยวที่จะเดินทางไปซื้อสินค้าและบริการ หรือบริโภคผลิตภัณฑ์การท่องเที่ยวในสถานที่ท่องเที่ยว หรือจุดหมายปลายทางการท่องเที่ยวของตน โดยนักท่องเที่ยวจะต้องมีความต้องการ อำนาจซื้อ และมีความเต็มใจที่จะจ่ายเงินซื้อสินค้าและบริการที่กำหนดในระยเวลานั้นๆ โดยปริมาณสินค้าและบริการที่เพิ่มขึ้นหรือลดลงย่อมหมายถึงการเพิ่มขึ้นหรือลดลงของอุปสงค์การท่องเที่ยว

อุปสงค์การท่องเที่ยวมีความสำคัญ เนื่องจากอุปสงค์การท่องเที่ยวเป็นตัวผลักดันสำคัญที่ทำให้เกิดการซื้อขายสินค้าทั่วไป และสินค้าท่องเที่ยวอย่างอื่น ๆ โดยเฉพาะธุรกิจย่อยที่เป็นองค์ประกอบสำคัญของอุตสาหกรรมการท่องเที่ยว เช่น โรงแรม บริษัทนำเที่ยว สายการบิน ช่วยเพิ่มรายได้ให้แก่ท้องถิ่นซึ่งจะนำไปสู่การพัฒนาท้องถิ่นในรูปแบบต่างๆ เพื่อให้มีความพร้อมในการเป็นแหล่งการท่องเที่ยวและทำให้ธุรกิจท่องเที่ยวมีการขยายตัวเพิ่มขึ้น

ความเจริญก้าวหน้าของท้องถิ่น โดยเฉพาะในเรื่องสิ่งอำนวยความสะดวกสบายและสาธารณูปโภคต่างๆ จะเป็นสิ่งดึงดูดใจให้นักลงทุนมาลงทุนทางธุรกิจเพิ่มขึ้น ทั้งประชาชนและนักลงทุนต่างก็พยายามให้นักท่องเที่ยวมาเที่ยวมากขึ้นเพื่อผลทางรายได้ และรายได้จากการท่องเที่ยวนี้

สามารถกระจายไปสู่ผู้ประกอบการธุรกิจย่อยในลักษณะทวีคูณ อันก่อให้เกิดการเพิ่มรายได้และนำไปสู่การพัฒนาท้องถิ่นในรูปแบบต่างๆ

ปัจจัยที่ทำให้เกิดอุปสงค์การท่องเที่ยว

การเดินทางท่องเที่ยวเป็นส่วนหนึ่งของวิถีชีวิตของสังคมปัจจุบัน ปัจจัยสำคัญที่ทำให้เกิดอุปสงค์การท่องเที่ยว ได้แก่

1) ปัจจัยผลักดัน ได้แก่ ความเจริญก้าวหน้าทางด้านเทคโนโลยี การสร้างบ้านแปลงเมือง การมีรายได้และชีวิตมีความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น อาชีพและการมีเวลาว่างเพิ่มมากขึ้น การพัฒนาทางด้านคมนาคมขนส่ง และการสื่อสาร ตลอดจนการแลกเปลี่ยนด้านต่างๆ ในยุคโลกาภิวัตน์

2) ปัจจัยดึงดูด ได้แก่ ความพร้อมของอุปทานการท่องเที่ยว ทรัพยากรการท่องเที่ยว ราคาการท่องเที่ยว กฎหมาย และระเบียบที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยว

2.1.3 ทฤษฎีอุปทาน (Supply Theory)

อเนก เขียรถาวร, ปรีดา นาคเนาทิม และสมคิด แสงเพชร (2520) กล่าวว่า อุปทาน (supply) คือความต้องการทางด้านผู้ผลิตหรือผู้ขายในอันที่จะขายสินค้าหรือบริการ โดยมีความสัมพันธ์กับราคาของสินค้า ซึ่งเป็นไปตามกฎว่าด้วยอุปทาน (law of supply) ที่ว่า “ถ้าสินค้าหรือบริการขายได้ราคาสูง อุปทานของสินค้าจะมีมาก คือ ปริมาณสินค้าที่ผู้ขายเต็มใจนำออกขายมีเป็นจำนวนมาก แต่ถ้าสินค้าหรือบริการขายได้ราคาต่ำ อุปทานของสินค้าก็จะมีน้อย คือผู้ขายจะนำสินค้าออกมาขายเป็นจำนวนน้อย เพราะสินค้าไม่ไ้ราคา”

อุปทานของสินค้าชนิดใดก็ตามจะมีมากหรือน้อยมิได้ขึ้นอยู่กับราคาของสินค้าชนิดนั้นเพียงอย่างเดียวหากแต่ขึ้นอยู่กับปัจจัยอื่น ๆ อีกหลายอย่าง เช่น ต้นทุนการผลิต เทคนิคในการผลิตสภาพดินฟ้าอากาศ ราคาของสินค้าอื่น และระดับของการแข่งขัน ฯลฯ สิ่งต่างๆ เหล่านี้รวมเรียกว่าปัจจัยกำหนดอุปทาน (determinants of supply) ซึ่งสามารถนำมาเขียนเป็นรูปสมการ หรือที่เรียกว่า “supply function” ได้ดังนี้

$$S_x = f(P_x, P_y, T, C, \dots)$$

$$P_x = \text{ราคาของสินค้า } X$$

$$P_y = \text{ราคาสินค้าอื่นที่สามารถใช้ทดแทนสินค้า } X$$

$$T = \text{เทคนิคในการผลิต}$$

$$C = \text{ต้นทุนการผลิต}$$

ในการศึกษาเรื่องอุปทานจะได้แบ่งการศึกษาเช่นเดียวกับอุปสงค์หากแต่เป็นการมองเห็นคนละด้านคือ ในขณะที่อุปสงค์เป็นการมองทางด้านผู้ซื้อหรือผู้บริโภค อุปทานกลับเป็นการมองทางด้านผู้ผลิตหรือผู้ขายดังที่ได้กล่าวแล้ว

ปริมาณขายที่เปลี่ยนแปลงไปตามการเปลี่ยนแปลงของราคานี้บางตำราเรียกว่า การขยายตัวและหดตัวของอุปทาน (extension and contraction of supply) ซึ่งแตกต่างกันไปตามลักษณะความยืดหยุ่นของอุปทานของสินค้าแต่ละชนิด คือ ถ้าสินค้าชนิดใด อุปทานมีความยืดหยุ่นมาก ก็แสดงว่าเมื่อราคาเปลี่ยนแปลงไปแล้วอุปทานของสินค้านั้นจะสามารถขยายตัว และหดตัวได้ที่ละมากๆ ซึ่งได้แก่ผลิตผลทางอุตสาหกรรม ตรงกันข้าม ถ้าสินค้าชนิดใดอุปทานมีความยืดหยุ่นน้อย อุปทานของสินค้านั้นก็จะขยายตัวและหดตัวได้เพียงเล็กน้อย เช่น ผลิตผลทางการเกษตร เป็นสินค้าที่อุปทานมีความยืดหยุ่นน้อย ไม่ว่าราคาจะสูงขึ้นหรือลดลงก็ตามจะไม่สามารถเพิ่มหรือลดอุปทานได้มากนัก

เนื่องจากราคาและปริมาณขายเปลี่ยนแปลงไปทางเดียวกัน คือ เมื่อราคาสูงปริมาณขายมีมาก และเมื่อราคาต่ำปริมาณขายมีน้อย ด้วยเหตุดังกล่าวนี้เองที่เป็นสาเหตุทำให้เส้นอุปทานมีลักษณะทอดขึ้น (slope upward) จากซ้ายไปขวา นอกจากนี้โดยทั่วไปแล้วเส้นอุปทานมักมีลักษณะเป็นเส้นโค้ง เช่นเดียวกับเส้นอุปสงค์

การเปลี่ยนแปลงของอุปทาน (Change in supply)

การที่อุปทานเปลี่ยนแปลงจะมีผลทำให้เส้นอุปทานเคลื่อนที่ (shift) ไปจากตำแหน่งเดิมทั้งเส้น การเปลี่ยนแปลงของอุปทานเป็นไปได้สองทาง คือ เพิ่มขึ้นกับลดลง ถ้าอุปทานเพิ่มขึ้นเส้น

อุปทาน (supply curve) จะเคลื่อน (shift) ไปทางขวาของเส้นเดิม แต่ถ้าอุปทานลดลงเส้นอุปทานจะเคลื่อนไปทางซ้ายของเส้นเดิม สาเหตุที่ทำให้อุปทานเปลี่ยนแปลงไปในลักษณะที่เส้นอุปทานเคลื่อนไปจากตำแหน่งเดิมทั้งเส้น คือ การเปลี่ยนแปลงของปัจจัยอย่างอื่นที่ไม่ใช่ราคาของสินค้าชนิดนั้น ๆ ซึ่งได้แก่ การเปลี่ยนแปลงของราคาสินค้าชนิดอื่น การเปลี่ยนแปลงของต้นทุนการผลิต การเปลี่ยนแปลงทางเทคนิค การเปลี่ยนแปลงของสภาพดินฟ้าอากาศ เป็นต้น

2.1.4 แนวคิดด้านการตลาดบริการ

บริการ (Service) หมายถึงการกระทำ (act) หรือการปฏิบัติงาน (performance) ที่ฝ่ายหนึ่งนำเสนอให้กับอีกฝ่ายหนึ่ง โดยมีลักษณะที่สำคัญคือ ไม่มีตัวตน และไม่มีผลต่อความเป็นเจ้าของในสิ่งต่าง ๆ และในการผลิตบริการอาจจะมีหรือไม่มีสินค้าที่มีตัวตนประกอบก็ได้ (Kotler, Philip, 2000:428 อ้างถึงใน กฤษฎณา รัตนพุกษย์, 2546:166)

ดังนั้น จะเห็นได้ว่า บริการ มีลักษณะแตกต่างจากสินค้าทั่วไป ซึ่ง Kotler (2000:424-433) ได้กล่าวถึงลักษณะที่ทำให้บริการมีความแตกต่างจากสินค้าโดยทั่วไป 4 ประการคือ

- 1) การไม่มีตัวตน (intangibility) หมายถึงบริการเป็นสิ่งที่จับต้องไม่ได้ ดังนั้น ผู้ใช้บริการมาสามารถรู้สึกสัมผัสได้ หรือรู้ผลที่แน่นอนได้ก่อนการซื้อบริการ
- 2) แยกแยกไม่ได้ (inseparability) เนื่องจากลูกค้าเข้ามามีส่วนร่วมในการผลิตบริการ การผลิตและการบริโภคจึงเกิดขึ้นในเวลาเดียวกัน
- 3) มีความหลากหลาย (variability) ในที่นี้หมายถึง มีความแตกต่างในคุณภาพของการให้บริการ เนื่องจากว่าคุณภาพขึ้นอยู่กับว่าใครเป็นผู้ให้บริการ เมื่อใด และที่ไหน
- 4) ไม่สามารถเก็บไว้ได้ (perish ability) นั่นคือหากไม่มีผู้มาใช้บริการ ณ เวลานั้นก็ไม่สามารถเก็บบริการไว้ได้

สินค้าโดยทั่วไปจะมีส่วนผสมทางการตลาด 4 ประการด้วยกัน คือ ผลิตภัณฑ์ ราคา ช่องทางการจัดจำหน่าย และการส่งเสริมการขาย แต่เนื่องจากบริการมีความแตกต่างจากสินค้าโดยทั่วไป

ดังที่ได้กล่าวมาแล้ว ดังนั้นส่วนผสมการตลาด ของบริการจึงมีความแตกต่างจากสินค้าโดยทั่วไป โดยจะมีส่วนผสมเพิ่มเข้ามาอีก 3 ประการคือ บุคคล กระบวนการให้บริการ และสิ่งแวดล้อมทางกายภาพ ซึ่งสามารถอธิบายส่วนผสมแต่ละตัวได้ ดังนี้

ผลิตภัณฑ์ (Product)

ผลิตภัณฑ์ หมายถึง “อะไรก็ตาม” ที่สามารถนำเสนอให้กับตลาดหรือกลุ่มเป้าหมาย เพื่อให้เกิดความสนใจ นำไปใช้ หรือบริโภค และสามารถตอบสนองความจำเป็นหรือความต้องการ (ของตลาด) ได้ ผลิตภัณฑ์จึงเป็น “อะไรก็ได้” ที่สามารถนำเสนอและสามารถตอบสนองความจำเป็นและความต้องการให้กับกลุ่มเป้าหมายได้ ซึ่งอาจรวมถึงสิ่งต่าง ๆ ดังต่อไปนี้

- 1) สินค้า (goods) ซึ่งเป็นสิ่งที่สามารถจับต้องได้ เช่น สมูท ปากกา โทรศัพท์ เป็นต้น
- 2) บริการ (services) ซึ่งเป็นกิจกรรมหรือผลประโยชน์ต่าง ๆ ที่ไม่สามารถจับต้องได้ แต่สามารถที่จะนำเสนอให้กับลูกค้าได้ เช่น บริการรถโดยสาร บริการถ่ายเอกสาร บริการซักอบรีด เป็นต้น
- 3) สถานที่ (places) เช่น ประเทศไทย จังหวัดเชียงใหม่ ดอยอ่างขาง น้ำตกแม่ยะ เป็นต้น
- 4) องค์กร (organizations) เช่น มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ บริษัทนิคมพานิช จำกัด เป็นต้น
- 5) ความคิด (ideas) เช่น โครงการรณรงค์ เมาไม่ขับ เป็นต้น

จากที่กล่าวมาข้างต้น จะเห็นได้ว่า ผลิตภัณฑ์ สามารถแบ่งออกเป็น 2 ลักษณะ คือ

- 1) ผลิตภัณฑ์ที่จับต้องได้ (tangible)
- 2) ผลิตภัณฑ์ที่จับต้องไม่ได้ (intangible)

ราคา (Price)

นักการตลาดนิยามความหมายของราคาว่าเป็นมูลค่าของเงินที่ต้องจ่ายในการแลกเปลี่ยนให้ได้มาซึ่งตัวผลิตภัณฑ์ หรืออาจกล่าวได้ว่า ราคาคือตัววัดมูลค่าหรือคุณค่าของผลิตภัณฑ์ในรูปตัวเงินนั่นเอง

ในการกำหนดราคาผลิตภัณฑ์ให้มีความเหมาะสมกับตลาดเป้าหมาย นักการตลาดจำเป็นต้องคำนึงถึง วัตถุประสงค์ของกิจการ ต้นทุนของกิจการ และปริมาณความต้องการหรืออุปสงค์ (demand) นอกจากนี้ ยังต้องอาศัยดุลยพินิจของผู้บริหาร โดยอาศัยข้อมูลจากระบบสารสนเทศทางการตลาดและการวิจัยการตลาด ความรู้ด้านปฏิกิริยาตอบสนองของคู่แข่งในตลาด และต้องเข้าใจถึงปฏิกิริยาตอบสนองของผู้บริโภคที่เป็นกลุ่มเป้าหมายต่อระดับราคาอีกด้วย

ช่องทางการจัดจำหน่าย (Place)

ช่องทางการจัดจำหน่าย หมายถึง กลุ่มบุคคลหรือองค์กรซึ่งดำเนินกิจกรรมต่าง ๆ เพื่อให้เกิดการเคลื่อนย้ายผลิตภัณฑ์จากผู้ผลิตไปยังผู้บริโภคหรือผู้ใช้ทางอุตสาหกรรม การวางแผนด้านช่องทางการจัดจำหน่าย จะรวมไปถึงการออกแบบโครงสร้างการจัดจำหน่ายที่เหมาะสม การเลือกทำเลที่ตั้งของสถานที่จำหน่าย การคัดเลือก ประเภทและสมาชิกของช่องทางการจำหน่าย เป็นต้น

การส่งเสริมการตลาด (Promotion)

การส่งเสริมการตลาด (Promotion) เป็นการแจ้งข่าวสารและจูงใจผู้บริโภคเกี่ยวกับผลิตภัณฑ์ของกิจการ รวมไปถึงการติดต่อสื่อสารระหว่างผู้ขายและผู้ซื้อเพื่อสร้างทัศนคติที่ดีต่อผลิตภัณฑ์ และ เพื่อสร้างพฤติกรรมซื้อให้เกิดขึ้น เครื่องมือของการส่งเสริมการตลาด ประกอบไปด้วยเครื่องมือต่าง ๆ 5 ประการ

1) การโฆษณา

การโฆษณา (Advertising) เป็นรูปแบบของการนำเสนอ ความคิด สินค้าหรือบริการ ผ่านสื่อ (media) เช่น การโฆษณาผ่านสื่อโทรทัศน์ วิทยุ ป้ายโฆษณา หนังสือพิมพ์

วัตถุประสงค์พื้นฐานของการโฆษณา ประกอบด้วยวัตถุประสงค์ 3 ประเภท ประกอบด้วย

- การโฆษณาเพื่อแจ้งข่าวสารข้อมูล (information)
- การโฆษณาเพื่อจูงใจ (persuasive advertising)
- การโฆษณาเพื่อเตือนความทรงจำ (reminder advertising)

2) การประชาสัมพันธ์

การประชาสัมพันธ์ (Public Relations) หมายถึง การติดต่อสื่อสารกับกลุ่มประชาชนทั่วไป แรงงาน ผู้ถือหุ้น หน่วยงานราชการ และกลุ่มสาธารณะต่าง ๆ ที่กิจการได้มีการวางแผนขึ้นเพื่อสร้างทัศนคติหรือภาพลักษณ์ที่ดีต่อกิจการให้เกิดขึ้นในระยะยาว

3) การขายโดยพนักงาน

การขายโดยพนักงาน (personal selling) เป็นการใช้นุเคราะห์ของกิจการเพื่อทำหน้าที่ในการขายผลิตภัณฑ์ รวมถึงการสร้างความสัมพันธ์ที่ดี โดยการติดต่อและปฏิสัมพันธ์กับลูกค้า เป้าหมายบุคคลกลุ่มนี้มักถูกเรียกโดยทั่วไปว่า พนักงานขาย (salespersons) หรือหน่วยงานขาย (sales force) ในแง่ของการส่งเสริมการตลาด การขายโดยใช้พนักงานขายจัดเป็นเครื่องมือของส่วนประสมส่งเสริมการตลาดที่ดีที่สุด เพราะต้องมีการติดต่อสื่อสารทางตรงแบบเผชิญหน้ากับลูกค้า (face-to-face) ระหว่างผู้ขายและลูกค้าที่คาดหวัง ซึ่งจะทำให้เกิดการติดต่อสื่อสารแบบสองทาง (two way communication)

4) การส่งเสริมการขาย

การส่งเสริมการขาย (Sales Promotion) หมายถึง กิจกรรมการส่งเสริมการตลาดที่จัดขึ้นเป็นครั้งคราวเพื่อกระตุ้นความสนใจ การทดลองใช้ หรือการซื้อของลูกค้าขั้นสุดท้าย คนกลางในช่องทางการจัดจำหน่ายหรือพนักงานขายของกิจการ การส่งเสริมการขายไม่สามารถใช้เพียงเครื่องมือเดียวได้ โดยทั่วไปมักจะใช้ร่วมกับการโฆษณา การตลาดทางตรง หรือการขายโดยใช้พนักงานขาย เช่น การโฆษณาให้รู้ว่ามีการลด แลก แจก แถม หรือ ส่งพนักงานขายไปแจกสินค้าตัวอย่างตามบ้าน เป็นต้น

5) การตลาดทางตรง

การตลาดทางตรง (Direct Marketing) หมายถึง การสื่อสารทางตรงไปยังกลุ่มเป้าหมายที่เจาะจงได้เป็นรายบุคคล เพื่อให้เกิดการตอบสนองอย่างทันที รูปแบบของการสื่อสารโดยใช้การตลาดทางตรง มีดังต่อไปนี้

5.1) การขายแบบเผชิญหน้า (face-to-face selling)

5.2) การตลาดโดยใช้จดหมายทางตรง (direct-mail Marketing)

5.3) การตลาดทางแคตตาล็อก (catalog marketing)

5.4) การตลาดทางโทรศัพท์ (telemarketing)

5.5) การตลาดแบบออนไลน์ (Online Marketing)

บุคคล (People)

บุคคลหมายถึง บุคคลที่ทำหน้าที่ในการติดต่อกับลูกค้า ปัจจัยต่าง ๆ ที่พนักงานต้องมีเพื่อทำให้เกิดการตัดสินใจซื้อ ได้แก่ ความมีประสิทธิภาพของพนักงาน การดูแลเอาใจใส่ลูกค้า การมีความรู้ความชำนาญของพนักงานที่คอยให้บริการ

กระบวนการให้บริการ (Process)

เป็นกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับระเบียบวิธีการและงานที่ปฏิบัติในด้านการบริการที่นำเสนอให้กับลูกค้าเพื่อให้บริการเกิดขึ้นอย่างถูกต้อง รวดเร็วและเกิดความประทับใจ

ลักษณะทางกายภาพ (Physical Evidence)

ลักษณะทางกายภาพที่กำหนดคือการทำให้อุณหภูมิของการบริการสูงขึ้น โดยใช้สิ่งที่สามารถมองเห็นจับต้องได้มาช่วย เช่น การจัดสภาพแวดล้อมที่สะดวกสบาย การตกแต่งบรรยากาศที่สวยงามโดดเด่น มีการแสดงประกาศนียบัตรรับรองความชำนาญ เป็นต้น

2.2 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

สกรินทร์ โพธิวาสวริน (2536) ทำการศึกษาผลกระทบทางเศรษฐกิจของอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวในจังหวัดเชียงใหม่เปรียบเทียบกับระดับประเทศโดยอาศัยข้อมูลสถิติเกี่ยวกับค่าใช้จ่ายของนักท่องเที่ยวไทยและต่างชาติในจังหวัดเชียงใหม่และระดับประเทศ ปี พ.ศ. 2535 จากการศึกษาพบว่าการใช้จ่ายของนักท่องเที่ยวต่างชาติในประเทศ 1 ล้านบาท ในปี พ.ศ. 2535 จะก่อให้เกิดรายได้โดยตรงแก่ประเทศ จำนวน 0.329 ล้านบาท และรายได้โดยอ้อม 1.402 ล้านบาท และรายได้ทั้งหมด 1.731 ล้านบาท และการใช้จ่ายของนักท่องเที่ยวภายในประเทศก่อให้เกิดรายได้ 1 ล้านบาท ก่อให้เกิดรายได้โดยตรงแก่ประเทศ จำนวน 0.365 ล้านบาท และรายได้ทางอ้อม 1.421 ล้านบาท และรายได้ทั้งหมด 1.786 ล้านบาท และการใช้จ่ายนักท่องเที่ยวต่างชาติในจังหวัดเชียงใหม่ 1 ล้านบาท ในปีพ.ศ. 2535 จะก่อให้เกิดรายได้โดยตรง 0.293 ล้านบาท รายได้ทางอ้อม 1.331 ล้านบาท และรายได้ 1.624 ล้านบาท ส่วนการใช้จ่ายของนักท่องเที่ยวไทย 1 ล้านบาท จะก่อให้เกิดรายได้โดยตรง 0.263 ล้านบาท รายได้โดยอ้อม 1.294 ล้านบาท และรายได้ทั้งหมด 1.557 ล้านบาท

สุรีย์ บุญญาอนุพงศ์ (2539) ศึกษาผลกระทบจากการส่งเสริมการท่องเที่ยว: กรณีศึกษาจังหวัดแม่ฮ่องสอน โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อเสนอแนวทางในการดำเนินงานส่งเสริมการท่องเที่ยวที่สอดคล้องกับศักยภาพของทรัพยากรต่าง ๆ ในพื้นที่ท่องเที่ยว การศึกษาใช้วิธีการสำรวจข้อมูลจากแหล่งข้อมูลปฐมภูมิและทุติยภูมิ ได้แก่ การรวบรวมข้อมูลเอกสาร รายงานสถิติ แผนที่ การสัมภาษณ์บุคคลที่เป็น key Informant ผลการศึกษาพบว่า ความเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นในชุมชนได้เกิดขึ้นอย่างช้า ๆ ในช่วงเวลา 40 ปีที่ผ่านมา แต่ในช่วง 10 ปีก่อนหน้านี้การท่องเที่ยวเป็นตัวเร่งให้เกิดการเปลี่ยนแปลงในชุมชนอย่างรวดเร็ว การพัฒนาการคมนาคม การบริการสาธารณูปโภค และสาธารณูปการต่าง ๆ รวมทั้งการบริการสังคมอื่น ๆ ได้รับการสนับสนุนมากขึ้นเพื่อให้สามารถรองรับกิจกรรมการท่องเที่ยวได้อย่างเหมาะสม กิจกรรมการท่องเที่ยวได้ส่งผลทำให้เกิดการขยายตัวของชุมชนมากขึ้น มีการใช้ที่ดินประเภทที่อยู่อาศัยและพาณิชยกรรมมากขึ้น ประชากรในชุมชนที่มีกิจกรรมการท่องเที่ยวเข้าไปมีรายได้เพิ่มมากขึ้น มีโอกาสและทางเลือกในการประกอบอาชีพและการศึกษาสูงขึ้น พร้อม ๆ กับค่าครองชีพที่ขยับตัวสูงขึ้น ขณะที่ชุมชนที่ไม่มีการท่องเที่ยวเข้าไปยังขาดโอกาสดังกล่าวอยู่มาก

ผลกระทบที่เกิดขึ้นจากกิจกรรมการท่องเที่ยว นอกจากการเปลี่ยนแปลงทางด้านกายภาพและเศรษฐกิจแล้ว ยังส่งผลต่อการเปลี่ยนแปลงทางด้านสังคม วัฒนธรรม ประเพณีของชุมชน

อีกด้วยและการเปลี่ยนแปลงในส่วนนี้ เป็นไปในทางลบมากกว่าทางบวก ซึ่งเป็นผลกระทบกลับมาสู่ การขยายตัวของกิจกรรมการท่องเที่ยวด้วย เนื่องจากองค์ประกอบทางด้านสังคม วัฒนธรรม เป็นส่วน หนึ่งของวัฒนธรรมการท่องเที่ยวของจังหวัดแม่ฮ่องสอน อย่างไรก็ตาม ผลการวิเคราะห์ได้พบว่า การ เปลี่ยนแปลงทางสังคมและวัฒนธรรมที่เกิดขึ้น มิได้เกิดจากกิจกรรมการท่องเที่ยวเพียงอย่างเดียว หากแต่เป็นเพราะความอ่อนแอของวัฒนธรรมเองด้วย เนื่องจากประชากรในท้องถิ่นขาดความรู้ความ เข้าใจถึงแก่นแท้ของวัฒนธรรม ประเพณีของตนเอง ทำให้ไม่สามารถต้านกระแสของวัฒนธรรมใหม่ ๆ ที่เข้ามาได้ เพื่อแก้ไขปัญหาต่างๆ ในระยะสั้นและระยะยาวของการดำเนินงานที่เกี่ยวกับการส่งเสริม การท่องเที่ยว ผู้ศึกษาได้เสนอมาตรการเพื่อการแก้ไขประกอบด้วย การกำหนดเขตพื้นที่ท่องเที่ยว การ เตรียมความพร้อมในด้านการให้บริการ โดยเฉพาะบุคลากร การพัฒนากิจกรรมที่สนับสนุนการ ท่องเที่ยวแก่ประชากรที่อยู่ในชุมชนที่ไม่มีการท่องเที่ยว อาทิ การส่งเสริมการผลิตสินค้าหัตถกรรม เป็นต้น การสนับสนุนส่งเสริมให้มีความรู้เกี่ยวกับแก่นแท้ของวัฒนธรรม ประเพณีแก่คนในท้องถิ่น เพื่อความเข้มแข็งในวัฒนธรรมของคนในท้องถิ่น และการพัฒนาการท่องเที่ยวควรเป็นความร่วมมือกัน ระหว่างภาครัฐ เอกชน และประชาชนในท้องถิ่น

พิธิษฐ์ สุขสวัสดิ์ (2541) ได้ศึกษาเรื่อง แบบแผนการใช้จ่ายของนักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศใน เขตอำเภอปาย จังหวัดแม่ฮ่องสอน โดยมีวัตถุประสงค์ 2 ประการคือ ศึกษาลักษณะและทัศนคติของ นักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศที่เดินทางเข้ามาท่องเที่ยว และ ศึกษาแบบแผนการใช้จ่ายของนักท่องเที่ย วชาวต่างประเทศที่ใช้จ่ายในการท่องเที่ยว ในเขตอำเภอปาย จังหวัดแม่ฮ่องสอน และใช้วิธีการสุ่มกลุ่ม ตัวอย่างแบบบังเอิญ (Accidental Random Sampling) ครอบคลุมเฉพาะนักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศ แล้วทำการวิเคราะห์ โดยใช้การวิเคราะห์การจำแนกเชิงพหุ (Multi Classification Analysis: MCA) พบว่า ร้อยละ 68 เห็นว่าแหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติ เป็นสิ่งที่ดึงดูดนักท่องเที่ยว ร้อยละ 85.5 มา ท่องเที่ยวเป็นครั้งแรก ร้อยละ 82 มีระยะเวลาในการท่องเที่ยวต่ำกว่า 1 สัปดาห์ และร้อยละ 64.5 มี ค่าใช้จ่ายอยู่ระหว่าง 500 – 2,000 บาท

สำหรับความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวที่มีต่อบริการในเขตอำเภอปายเรียงลำดับ ดังนี้คือ บริการด้านอาหาร บริการด้านที่พักอาศัย การรักษาความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน การจราจร ไฟฟ้า ประปา การคมนาคมขนส่ง การให้บริการของเจ้าหน้าที่ภาครัฐ และการสื่อสาร โทรคมนาคม และ ปัจจัยที่มีผลกระทบต่อค่าใช้จ่ายของนักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศ ได้แก่ ตัวแปร สัตถุชาติของนักท่องเที่ยว และ อาชีพของนักท่องเที่ยว ส่วนตัวแปรทางด้านประชากร คือ เพศ และ อายุ

รวมถึงตัวแปรทางด้านระดับการศึกษา ไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับดังกล่าว ผลการวิเคราะห์โดยใช้การจำแนกเชิงพหุ(MCA) พบ นักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศมีค่าใช้จ่ายในการท่องเที่ยวโดยเฉลี่ยเท่ากับ 2,364.40 บาท

พรทิพย์ เจริญธีรวิทย์ (2542) ศึกษาเรื่องศักยภาพของจังหวัดเชียงใหม่ในการเป็นศูนย์กลางทางการท่องเที่ยวในภูมิภาคลุ่มน้ำโขง พบว่า นักท่องเที่ยวต่างชาติประมาณร้อยละ 40 เดินทางมาท่องเที่ยวจังหวัดเชียงใหม่มากกว่า 1 ครั้ง และการท่องเที่ยวจะเป็นการชมทัศนียภาพที่มีระยะเวลาพำนัก 2 – 3 วัน และจุดขายที่สำคัญของการท่องเที่ยวจังหวัดเชียงใหม่ คือ แหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติ แหล่งท่องเที่ยวทางประวัติศาสตร์และศิลปวัฒนธรรม รวมทั้งสิ้น 350 แห่ง นอกจากนี้จังหวัดเชียงใหม่ยังมีศักยภาพในการรองรับนักท่องเที่ยวได้ เช่น มีสถานที่พักแรม กว่า 289 แห่ง จำนวน 16,060 ห้อง มีบริษัทนำเที่ยวกว่า 39 บริษัท และมีจำนวนร้านค้าของที่ระลึก 199 แห่ง ร้านอาหาร 165 แห่ง และมีระบบการคมนาคมทางบกและทางอากาศที่เชื่อมโยงกับจังหวัดอื่นๆ และประเทศเพื่อนบ้านได้ดี นักท่องเที่ยวต่างชาติจะประเมินด้านการบริการของผู้ประกอบการท่องเที่ยวอยู่ในเกณฑ์ดี แต่สิ่งที่ต่างชาติประเมินโดยให้คะแนนต่ำสุด คือความไม่เพียงพอในการรองรับและคุณภาพการจัดการเกี่ยวกับขยะและมลภาวะ ความสะอาดและความไม่เพียงพอของห้องสุขาในแหล่งท่องเที่ยว และในการขนส่งทางรถไฟ

สุพรรณมา ทัศนภาค (2545) ศึกษาปัจจัยที่ดึงดูดนักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศให้มาท่องเที่ยวจังหวัดเชียงใหม่ มีวัตถุประสงค์เพื่อทราบข้อมูลทั่วไปของนักท่องเที่ยวกลุ่มตัวอย่าง และทราบปัจจัยต่างๆ ที่ทำให้นักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศให้เดินทางมาท่องเที่ยวจังหวัดเชียงใหม่ ซึ่งปัจจัยที่ใช้ในการศึกษาได้กำหนดไว้ทั้งหมด 6 หมวด คือ ปัจจัยด้านศิลปวัฒนธรรม ปัจจัยด้านแหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติ ปัจจัยด้านบริการและอรรถาสัยไมตรีของชาวเชียงใหม่ ปัจจัยด้านความปลอดภัย ปัจจัยด้านค่าใช้จ่ายต่ำ และ ปัจจัยด้านอื่นๆ จากการวิเคราะห์ปัจจัยที่ดึงดูดนักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศ พบว่า ปัจจัยด้านศิลปวัฒนธรรม เป็นอันดับแรกที่ดึงดูดให้เดินทางมาท่องเที่ยวจังหวัดเชียงใหม่ รองลงมาคือ ปัจจัยด้านแหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติ ปัจจัยด้านบริการและอรรถาสัยไมตรีของชาวเชียงใหม่ ปัจจัยด้านความปลอดภัย ปัจจัยด้านค่าใช้จ่ายต่ำ และ ปัจจัยด้านอื่นๆ ตามลำดับ และเมื่อทำการวิเคราะห์ นักท่องเที่ยวแยกตามกลุ่มเพศ อายุ สถานภาพสมรส การศึกษา อาชีพ รายได้และถิ่นที่อยู่อาศัย พบว่า ปัจจัยด้านศิลปวัฒนธรรมยังคงเป็นปัจจัยที่ดึงดูดอันดับแรก ของการมาท่องเที่ยว

บทที่ 3

สภาพทั่วไปของอำเภอปาย จังหวัดแม่ฮ่องสอน

3.1 สภาพภูมิศาสตร์

3.1.1 ที่ตั้ง ขนาด และอาณาเขต

อำเภอปาย ตั้งอยู่ที่ทิศเหนือสุดของจังหวัดแม่ฮ่องสอน มีพื้นที่ทั้งหมดประมาณ 2,244.7 ตารางกิโลเมตร อยู่ห่างจากศาลากลางจังหวัดแม่ฮ่องสอน ระยะทาง 111 กิโลเมตร มีอาณาเขตติดต่อดังนี้

ทิศเหนือ ติดต่อกับตำบลแม่สะกุล อำเภอหมอกใหม่ และ ตำบลแม่ทา อำเภอเมืองปาน จังหวัดดอยสะเก็ด ประเทศสาธารณรัฐสังคมนิยมสหภาพพม่า โดยมีสันคอยหลวงเป็นเส้นกั้นอาณาเขต

ทิศตะวันออก ติดต่อกับตำบลป่าแป๋ อำเภอแม่แตง อำเภอเวียงแหง และอำเภอเชียงดาว จังหวัดเชียงใหม่ โดยมีเทือกเขาคอยม่อนอังเกด เป็นเส้นกั้นอาณาเขต

ทิศใต้ ติดต่อกับบ้านดงสามหมื่น ตำบลวัดจันทร์ อำเภอแม่แจ่ม และอำเภอสะเมิง จังหวัดเชียงใหม่ โดยมีเทือกเขาคอยปูกาง เป็นเส้นกั้นอาณาเขต

ทิศตะวันตก ติดต่อกับ ตำบลห้วยปูลิง อำเภอเมืองแม่ฮ่องสอน และอำเภอปางมะผ้า โดยมีเทือกเขาคอยหนองขาวเป็นเส้นกั้นอาณาเขต

3.1.2 ลักษณะภูมิประเทศ

สภาพพื้นที่ส่วนใหญ่เป็นป่าและภูเขาสูงมีดอยแม่ยะเป็นยอดเขาสูงสุดสูงประมาณ 2,005 เมตรจากระดับน้ำทะเล พื้นที่การเกษตรร้อยละ 1.6 (23,318 ไร่) มีแม่น้ำสำคัญ 2 สาย ได้แก่

1) แม่น้ำปาย มีต้นน้ำอยู่ระหว่างรอยต่อของเทือกเขาถนนธงชัย กับเทือกเขาแดนลาวในเขตตำบลเวียงเหนือ ไหลลงทางใต้ผ่านหุบเขาต่าง ๆ ในเขตอำเภอปาย อำเภอเมืองแม่ฮ่องสอน ไปบรรจบกับแม่น้ำสาละวินที่บ้านใหม่ รัฐกะยา ประเทศพม่า รวมความยาวประมาณ 180 กิโลเมตร ลำน้ำปายเป็นลำน้ำสายใหญ่ ในจังหวัดแม่ฮ่องสอน มีลำห้วยสาขามากมาย เป็นแหล่งหล่อเลี้ยงวิถีชีวิตของผู้คนที่อาศัยในพื้นที่

2) แม่น้ำของ มีต้นกำเนิดที่คอยฝักกุดไหลลงสู่ลำน้ำปาย ที่ตำบลแม่มาเต็ง รวมความยาวประมาณ 70 กิโลเมตร

3.1.3 สภาพภูมิอากาศ

อำเภอปายมีสภาพภูมิอากาศ 3 ฤดู แตกต่างจากจังหวัดอื่น เนื่องจากภูมิประเทศส่วนใหญ่ตั้งอยู่บนเขาสูงและห่างไกลจากอิทธิพลของลมทะเล จึงทำให้สภาพอากาศแตกต่างจากจังหวัดอื่น คือ

ฤดูฝน

เริ่มตั้งแต่กลางเดือนพฤษภาคม ถึงกลางเดือนตุลาคม โดยมีปริมาณน้ำฝนเฉลี่ย 1,200 – 1,700 มิลลิเมตรต่อปี

ฤดูหนาว

เริ่มตั้งแต่เดือนพฤศจิกายน ถึงเดือนกุมภาพันธ์ โดยได้รับอิทธิพลจากความกดอากาศสูงในประเทศจีน มีอุณหภูมิเฉลี่ยประมาณ 20.7 องศาเซลเซียส และอุณหภูมิต่ำสุดถึง 2 องศาเซลเซียส

ฤดูร้อน

เริ่มตั้งแต่กลางเดือนกุมภาพันธ์ ถึงกลางเดือนพฤษภาคม โดยมีอุณหภูมิสูงสุดในเดือนเมษายน ถึง 43 องศาเซลเซียส และด้วยลักษณะภูมิประเทศภูมิอากาศดังกล่าว จึงเป็นเหตุให้เกิดหมอกปกคลุมตลอดทั้งปี

3.1.4 การแบ่งเขตการปกครอง

อำเภอป่าย แบ่งเขตการปกครองตามพระราชบัญญัติ ลักษณะปกครองท้องที่ พ.ศ. 2547 เป็น 7 ตำบล ได้แก่ ตำบลเวียงใต้ ตำบลเวียงเหนือ ตำบลแม่นาเติง ตำบลแม่ฮี้ ตำบลทุ่งยาว ตำบลเมืองแปง ตำบลโป่งสา

มี 62 หมู่บ้าน หมู่บ้านอาสาพัฒนาป้องกันตนเอง (อพป.) 20 หมู่บ้าน

มีองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จำนวน 8 แห่ง ได้แก่

เทศบาลตำบล 1 แห่ง คือ เทศบาลตำบลป่าย

องค์การบริหารส่วนตำบล 7 แห่ง คือ

- 1). องค์การบริหารส่วนตำบลเวียงใต้
- 2). องค์การบริหารส่วนตำบลเวียงเหนือ
- 3). องค์การบริหารส่วนตำบลแม่นาเติง
- 4). องค์การบริหารส่วนตำบลแม่ฮี้
- 5). องค์การบริหารส่วนตำบลทุ่งยาว

6). องค์การบริหารส่วนตำบลเมืองแปง

7). องค์การบริหารส่วนตำบลโป่งสา

3.1.5 ลักษณะทางประชากร

1) จำนวนประชากร อำเภอป่ายมีประชากรทั้งหมด 27,170 คน แยกเป็น ชาย 14,305 คน หญิง 12,865 คน มีความหนาแน่นเฉลี่ยต่อพื้นที่ประมาณ 13 คน ต่อ 1 ตารางกิโลเมตร

ตารางที่ 3.1 แสดงจำนวนหมู่บ้าน ครั้วเรือน และประชากรของอำเภอปาย

ตำบล	จำนวน				
	หมู่บ้านและครั้วเรือน		ประชากร		
	หมู่บ้าน	ครั้วเรือน	ชาย	หญิง	รวม
เวียงใต้	8	1,337	2,476	1,655	4,131
เวียงเหนือ	10	1,286	1,922	1,797	3,719
แม่มาเต็ง	11	2,112	3,292	3,126	6,418
แม่ฮี้	6	1,098	1,451	1,391	2,842
ทุ่งยาว	12	1,381	2,055	1,934	3,989
เมืองแปง	8	831	1,605	1,583	3,188
โป่งสา	7	682	1,504	1,379	2,883
รวม	62	8,727	14,305	12,865	27,170

ที่มา : สำนักทะเบียนอำเภอปาย (2548)

2) กลุ่มชาติพันธุ์ ประกอบด้วย ชาวพื้นเมือง/ไทยใหญ่ ร้อยละ 53 และชาวกุ่มน้อยอีกร้อยละ 47 โดยจำแนกกลุ่มชาติพันธุ์ได้ ดังนี้

ชาวไทยพื้นเมือง/ชาวไทยใหญ่ ร้อยละ 53

กะเหรี่ยง ร้อยละ 17.92

ลีซอ ร้อยละ 15.94

มูเซอ ร้อยละ 6.90

ม้ง ร้อยละ 5.24

จีน ร้อยละ 1.0

3.2 ข้อมูลทางด้านเศรษฐกิจ

เศรษฐกิจของอำเภอปาย มีแหล่งรายได้ที่สำคัญมาจากภาคเกษตร และประชากรส่วนใหญ่ประกอบอาชีพเกษตรกรรม โดยมีพืชเศรษฐกิจที่สำคัญได้แก่ ข้าว กระเทียม ถั่วเหลือง โดยเฉพาะอย่างยิ่งอำเภอปายถือว่าเป็นแหล่งปลูกกระเทียมที่ใหญ่และมีคุณภาพดีที่สุดแห่งหนึ่งของประเทศ นอกจากนี้ยังมีการท่องเที่ยวที่เป็นแหล่งรายได้ที่สำคัญอีกแหล่งหนึ่งของอำเภอปาย ซึ่งธุรกิจการท่องเที่ยวนี้สามารถสร้างอาชีพเสริมของคนในพื้นที่และสามารถสร้างรายได้เป็นจำนวนมาก เช่น เกสต์เฮาส์ ร้านอาหาร ประชากรมีรายได้เฉลี่ยแต่ละปีเพิ่มขึ้น ดังตารางต่อไปนี้

ตารางที่ 3.2 แสดงรายได้เฉลี่ยต่อคนต่อปี* ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2547-2549

ตำบล	รายได้เฉลี่ยต่อคนต่อปี (บาท)		
	2547	2548	2549
โป่งสา	11,003	17,902	21,451
แม่नाเติง	12,509	23,338	24,185
เวียงเหนือ	19,658	24,761	24,665
เมืองแปง	22,451	26,597	31,425
แม่ฮี้	24,812	27,404	34,308
ทุ่งยาว	25,451	31,938	37,674
เวียงใต้	30,043	34,693	49,489
รวม	19,850	25,942	30,616

ที่มา : สำนักทะเบียนอำเภอปาย (2549)

หมายเหตุ: รายได้เฉลี่ยต่อคนในพื้นที่หนึ่งๆเป็นรายได้รวมของทุกครัวเรือนในพื้นที่นั้นหารด้วยจำนวนคนทั้งหมดในพื้นที่

เมื่อจำแนกภาคเศรษฐกิจต่าง ๆ สามารถสรุปได้ดังนี้

3.2.1 ด้านเกษตรกรรม

ประชากรส่วนใหญ่ประมาณร้อยละ 88.5 ประกอบอาชีพหลักคือเกษตรกรรม แต่เนื่องจากสภาพภูมิประเทศของอำเภอปายที่เป็นภูเขาสลับซับซ้อน โอกาสทางการขยายพื้นที่ทางการเกษตรเป็นไปได้ได้น้อยมาก ก่อให้เกิดผลกระทบต่อการประกอบอาชีพในด้านนี้เป็นอย่างมาก พืชเศรษฐกิจที่สำคัญได้แก่ ข้าว กระเทียม ถั่วเหลือง ข้าวสาลี โดยปริมาณการผลิตและการพื้นที่ของถือครองที่ดินเพื่อทำการเกษตรแต่ละชนิดของอำเภอปาย มีดังนี้

ตารางที่ 3.3 แสดงการผลิตพืชเศรษฐกิจที่สำคัญของ อำเภอปาย

ลำดับ	พืชเศรษฐกิจ	พื้นที่เพาะปลูก(ไร่)	ผลผลิตเฉลี่ย (กก./ไร่/ปี)	จำนวนครัวเรือน
1	ข้าว	26,765	530	3,638
2	กระเทียม	7,275	3,000	1,016
3	ถั่วเหลือง	11,815	260	1,100
4	ข้าวสาลี	1,437	250	182

ที่มา : สำนักงานทะเบียนอำเภอปาย (2548)

ตารางที่ 3.4 แสดงการถือครองที่ดินเพื่อทำการเกษตรของอำเภอปาย ปี 2547

ประเภทการถือครอง	จำนวน(ไร่)
ที่นา	13,520
ที่ไร่	17,454
กระเทียม	7,467
ถั่วเหลือง	6,615
พืชผักและไม้ดอก	315
ไม้ผลและไม้ยืนต้น	2,532
อื่น	1,396
รวม	49,299

ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอปาย (2548)

สำหรับการรวมกลุ่มทางการเกษตรของชุมชน พบว่ามีกลุ่มงานสถาบันการเกษตรในเขตอำเภอปาย จังหวัดแม่ฮ่องสอน รวมทั้งสิ้น 38 กลุ่มประกอบด้วยกลุ่มเกษตรกร 3 กลุ่ม กลุ่มแม่บ้านเกษตรกร 30 กลุ่ม และกลุ่มยุวเกษตรกร 18 กลุ่ม ดังนี้

ตารางที่ 3.5 กลุ่มงานสถาบันการเกษตรในอำเภอปาย ปี 2548

ตำบล	กลุ่มเกษตรกร		แม่บ้านเกษตรกร		ยุวเกษตรกร	
	กลุ่ม	สมาชิก	กลุ่ม	สมาชิก	กลุ่ม	สมาชิก
แม่ฮี้	-	-	2	205	3	58
ทุ่งยาว	1	77	9	405	2	36
แม่नाเติง	1	69	8	220	4	224
เวียงใต้	-	-	6	177	2	59
เวียงเหนือ	1	51	5	200	5	83
เมืองเป่ง	-	-	-	-	2	42
รวม	3	197	30	1,207	18	502

ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอปาย (2548)

3.2.2 ปศุสัตว์

อำเภอปายจะเลี้ยงสัตว์ไว้ใช้แรงงานและบริโภคในครอบครัว ที่เหลือจากการบริโภคก็จะแบ่งขายบ้าง สัตว์เลี้ยงที่สำคัญได้แก่ โค กระบือ สุกร เป็ด ไก่ ห่าน ส่วนมากจะปล่อยสัตว์เลี้ยงให้หากินเองตามธรรมชาติ ดังนั้น การเจริญเติบโตของสัตว์จึงเป็นไปอย่างเชื่องช้า ปัญหาสำคัญคือการขาดการควบคุมและป้องกันโรคสัตว์

ในปี 2548 มีจำนวนสัตว์ที่เป็นรายได้สินค้าทั้งหมด 82,235 ตัว มีจำนวนผู้เลี้ยงถึง 3,631 ราย ซึ่งสามารถจำแนกจำนวนของสัตว์และจำนวนผู้เลี้ยง ดังนี้

ตารางที่ 3.6 ข้อมูลสินค้าปศุสัตว์ : ปริมาณการผลิต จำนวนผู้เลี้ยงเป็นรายสินค้า อำเภอป่าปี 2548

ชนิดสัตว์	มูลค่า (ต่อตัว)	จำนวนสัตว์ (ตัว)	จำนวนผู้เลี้ยง (ราย)
โคเนื้อ	12,500	6,037	622
กระบือ	15,000	3,073	503
สุกร	5,200	4,873	1,008
แพะ	0	11	3
แกะ	0	28	3
ซ้าง	0	10	4
ม้า	0	43	26
เปิดไข่	0	71	7
เปิดเนื้อ	0	253	16
เปิดเทศ	0	1,038	121
ไก่ไข่	0	575	12
ไก่เนื้อ	70	394	14
ไก่พื้นเมือง	0	65,822	1,290
นกกกระทา	0	4	1
ห่าน	0	3	1
รวม		82,235	3,631

ที่มา : สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดแม่ฮ่องสอน (2548)

3.2.3 การประมง

การประมงส่วนใหญ่จะเป็นการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำจืด จากสถิติมีจำนวน 698 ครัวเรือนที่ทำการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำจืด มีบ่อสำหรับเพาะเลี้ยง 698 บ่อ คิดเป็นเนื้อที่ 256.51 ไร่ ซึ่งสามารถจับสัตว์น้ำจืดได้ 46,198.02 กิโลกรัมต่อปี (สำนักงานประมงจังหวัดแม่ฮ่องสอน, 2546) แหล่งทำการประมงที่

สำคัญของราษฎรในอำเภอปาย ได้แก่ แหล่งน้ำธรรมชาติต่าง ๆ แหล่งน้ำ กสข. และทำนบประจำหมู่บ้าน นอกจากนี้ยังมีบ่อปลาเอกชนที่ได้รับการส่งเสริมและสนับสนุนจากสำนักงานประมงอำเภอ และบ่อเลี้ยงปลาสาธิตของสำนักงานประมงอำเภออีกด้วย ปลาที่จับได้และมีมูลค่าสูงสุด ได้แก่ ปลาช่อน ปลาดุก ปลาตะเพียน

3.2.4 อุตสาหกรรม

การดำเนินงานด้านการอุตสาหกรรมในอำเภอปาย ส่วนใหญ่จะเป็นอุตสาหกรรมขนาดเล็ก หรืออุตสาหกรรมในครัวเรือน และอุตสาหกรรมป่าไม้ ดังนี้

ตารางที่ 3.7 แสดงจำนวนโรงงานอุตสาหกรรมในพื้นที่อำเภอปายปี 2548

ชื่อโรงงาน	เงินทุน (บาท)	จำนวน แรงงาน (คน)	ผลิตภัณฑ์	ที่ตั้ง
สยามแก๊ส สาขาปาย	200,000	6	บรรจุก๊าซหุงต้ม	ม.10 ต.ทุ่งยาว
-	260,000	6	ผลิตอิฐ	121 ม.2 ต.ทุ่งยาว
-	84,000	2	ผลิตอิฐดินเผา	68 ม.1 ต.ทุ่งยาว
โรงไฟฟ้าพลังน้ำขนาดเล็กแม่ปาย	177,000,000	0	ผลิต ส่ง จำหน่ายพลังงานไฟฟ้า	ต.เมืองน้อย
-	250,000	2	สีข้าวชนิดแยกแกลบแยกรำ	11 ม.2 ต.แม่มาตัง
วิพี ทราฟฟอง	1,000,000	5	การขุด หรือลอก กรวดทราย	หมู่ 4 ต.แม่ฮี้
ศิริวัฒน์เซอร์วิส	650,000	5	ซ่อมจักรยานยนต์	64 ถ.รังสียานนท์ ม.1 ต.เวียงใต้
วิจิตรการช่าง	23,000	4	ทำประตูหน้าต่างเหล็กตัด	24/1 ถ.เขตกลางคัม. 1 ต.เวียงใต้
ไพลินพาณิชย์	410,000	1	ทำน้ำแข็งก้อนเล็ก	76 ม.3 ต.เวียงใต้

ที่มา : สำนักงานอุตสาหกรรม จังหวัดแม่ฮ่องสอน(2547)

ตารางที่ 3.7 แสดงจำนวนโรงงานอุตสาหกรรมในพื้นที่อำเภอปายปี 2548 (ต่อ)

ชื่อโรงงาน	เงินทุน (บาท)	จำนวน แรงงาน (คน)	ผลิตภัณฑ์	ที่ตั้ง
วิจิตรการช่าง	45,000	3	ทำประตูหน้าต่างเหล็กตัด	24/1 ถ.เขตกลางค้ ม. 1 ต.เวียงใต้
จรัสการช่าง	250,000	2	ทำเบาะ โครงหลังคารถยนต์ ทำประตู	237 ถนนเชียงใหม่- ปาย หมู่ 4 ต.เวียงใต้
จิรวดีพาณิชย์	400,000	4	ซ่อมและเคาะพ่นสีรถยนต์	34/2 ม.4 ต.เวียงใต้
นิกรการค้า	20,000	3	ทำผลิตภัณฑ์คอนกรีต	48/1 ม.6 ต.เวียงใต้
บ้านปายวัสดุก่อสร้าง	550,000	7	ทำผลิตภัณฑ์คอนกรีตเช่น อิฐบล็อก	121 ถนนปาย- เชียงใหม่ ม.8 ต.เวียง ใต้
อู่อรุณ	130,000	4	ซ่อมและเคาะพ่นสีรถยนต์	75 ถ.ปาย-เชียงใหม่ ม. 8 ต.เวียงใต้
เมืองปายการช่าง	60,000	2	ซ่อมรถยนต์	127 ถนนปาย- แม่ฮ่องสอน ม.8 ต. เวียงใต้
อุดมทรัพย์	175,000	4	ทำประตูหน้าต่างเหล็กตัด	ม.4 ถ.ปาย-เชียงใหม่ ต.เวียงใต้
	95,000	1	สีข้าวชนิดแยกแกลบแยกรำ	6 ถ.เขตกลางค้ ม.1 ต. เวียงใต้
กำพลการช่าง	335,000	2	ทำประตูหน้าต่างเหล็กตัด และมุ้งลวด	56 ม.4 ต.เวียงใต้

ที่มา : สำนักงานอุตสาหกรรม จังหวัดแม่ฮ่องสอน (2547)

จากตารางข้างต้น จะเห็นว่าไม่มีโรงงานขนาดใหญ่ในพื้นที่อำเภอปาย เนื่องจากข้อจำกัดในพื้นที่และการคมนาคมขนส่ง ซึ่งเสียเวลาและค่าใช้จ่ายสูงมากในการขนส่งวัตถุดิบและผลผลิต ปัญหาสำคัญที่ทำให้ไม่สามารถพัฒนาให้มีอุตสาหกรรมขนาดใหญ่ ในพื้นที่อำเภอปายได้ คือ

ประการแรก สภาพภูมิประเทศที่เต็มไปด้วยภูเขาน้อยใหญ่สลับซับซ้อน ทำให้การคมนาคมขนส่งเป็นไปด้วยความยากลำบาก และเสียค่าใช้จ่ายสูง ไม่สามารถแข่งขันกับสินค้าจากจังหวัดอื่นได้ เนื่องจากมีต้นทุนค่าขนส่งที่สูงกว่า

ประการที่สอง มีความขาดแคลนแรงงานทั้งในระดับบริหารและคนงานชำนาญงาน เนื่องจากประชากรส่วนใหญ่ยังคงยึดหลักประกอบอาชีพเกษตรกรรมเป็นหลักอยู่

ประการสุดท้าย คือที่ดินที่มีเอกสารสิทธิ์มีน้อย เนื่องจากพื้นที่เกือบทั้งหมดอยู่ในเขตป่าสงวน ทำให้ที่ดินมีราคาสูง การลงทุนด้านที่ดินในการทำอุตสาหกรรมไม่สามารถทำได้ เนื่องจากต้นทุนด้านนี้สูงมาก

3.2.5 การพาณิชย์กรรม

เนื่องจากอำเภอปายเป็นอำเภอขนาดเล็ก มีจำนวนประชากรไม่มากนัก ทำให้การพาณิชย์กรรมของอำเภอปายจำกัดตัวอยู่ในวงจำกัด จากการสำรวจ การจดทะเบียนประกอบธุรกิจการค้าในอำเภอปาย โดยสำนักงานพาณิชย์จังหวัดแม่ฮ่องสอน พบว่าในปี 2547 ธุรกิจประเภทนิติบุคคลมีจำนวนทั้งหมด จำนวน 5 ราย แบ่งเป็น ห้างหุ้นส่วนจำกัด จำนวน 5 ราย แต่ไม่พบว่ามีห้างหุ้นส่วนสามัญนิติบุคคลแต่อย่างใด ส่วนร้านค้าส่วนบุคคลที่จดทะเบียนพาณิชย์แล้ว มีจำนวน 16 รายเพิ่มขึ้นจากปี 2546 ซึ่งมีเพียง 4 ราย ดังตารางที่ 3.8

ตารางที่ 3.8 แสดงจำนวนผู้จดทะเบียนประกอบธุรกิจการค้าที่คงอยู่ จำแนกตามประเภทการจดทะเบียน ปี 2540 2546 และ 2547 ดังต่อไปนี้

ปี (พ.ศ.)	ทะเบียนพาณิชย์	นิติบุคคล			
		บริษัท จำกัด	ห้างหุ้นส่วน	ห้างหุ้นส่วน สามัญนิติบุคคล	บริษัทมหาชน จำกัด
2540	18	-	8	-	-
2546	4	1	16	-	-
2547	16	-	5	-	-

ที่มา : สำนักงานพัฒนาธุรกิจการค้าจังหวัดแม่ฮ่องสอน (2547)

อย่างไรก็ตามในช่วงระยะเวลาที่ผ่านมา (ปี 2540-2546) ได้มีการขยายตัวทางเศรษฐกิจในอำเภอปาย จังหวัดแม่ฮ่องสอน เป็นอย่างมาก มีเอกชนเข้ามาดำเนินธุรกิจต่าง ๆ เพิ่มขึ้น ตลอดจนการก่อสร้างอาคารต่าง ๆ มีผลให้ความต้องการแรงงานด้านต่าง ๆ ขยายตัวอย่างรวดเร็ว แต่หลังจากอุทกภัยในปี 2548 ที่ผ่านมาส่งผลต่อธุรกิจเหล่านี้เป็นอย่างมาก ซึ่งเราจะได้ศึกษาต่อไป

3.2.6 แรงงาน

จากการขยายตัวทางด้านเศรษฐกิจของอำเภอปาย ทำให้ความต้องการแรงงานในธุรกิจด้านต่าง ๆ มีเพิ่มสูงขึ้นก่อให้เกิดการเคลื่อนย้ายแรงงานจากภาคเกษตรกรรมสู่พาณิชยกรรม และอุตสาหกรรมมากขึ้น แรงงานที่เข้ามาเป็นลูกจ้างตามร้านค้า ร้านอาหาร และบริการการท่องเที่ยวในอำเภอปาย มีข้อจำกัดด้านแรงงานประการหนึ่งคือ แรงงานที่มีอยู่ในอำเภอปายยังขาดความรู้และประสบการณ์ในการให้บริการ จึงมีความจำเป็นต้องมีการฝึกอบรมให้ความรู้ เพื่อให้แรงงานเหล่านี้มีคุณภาพ ทั้งในด้านความรู้ และความชำนาญงาน

3.2.7 การเงินและการธนาคาร

อำเภอป่ามีธนาคารให้บริการจำนวน 3 แห่ง คือ

- 1) ธนาคารกรุงไทย จำกัด (มหาชน) สาขาป่า
- 2) ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร
- 3) ธนาคารกรุงศรีอยุธยา จำกัด (มหาชน)

ส่วนการดำเนินงานด้านสหกรณ์ มีจำนวนสหกรณ์ 5 แห่ง ได้แก่

- 1) สหกรณ์การเกษตรห้วยทรายขาวพัฒนา จำกัด
- 2) สหกรณ์โคขุน อำเภอป่า จำกัด
- 3) สหกรณ์หมู่บ้านไม้โป่งสา จำกัด
- 4) สหกรณ์หมู่บ้านป่าไม้แม่เหมืองหลวง จำกัด
- 5) สหกรณ์หมู่บ้านป่าไม้มังขุนสาใน จำกัด

สินค้า OTOP ที่มีชื่อเสียงของอำเภอป่า ได้แก่

- 1) ผลิตภัณฑ์ผ้าทอพื้นเมือง ผ้าทอกระเหรี่ยง ลีซอ
- 2) ผลิตภัณฑ์อาหาร เช่น ถั่วเน่าแผ่น น้ำพริกคั่วทราย น้ำพริกลาบ
- 3) สุรากลั่นพื้นบ้าน

3.2.8 ปัญหาด้านเศรษฐกิจ

ปัญหาด้านเศรษฐกิจในเขตอำเภอป่า จังหวัดแม่ฮ่องสอน สามารถจำแนก ออกได้เป็น 4 ด้านหลักที่สำคัญ ดังนี้

1) **ด้านการตลาด** เนื่องจากอำเภอป่ามีสภาพพื้นที่เป็นป่าเขาเป็นส่วนใหญ่ การคมนาคมติดต่อกับจังหวัดแม่ฮ่องสอนและจังหวัดใกล้เคียงทำได้ยากลำบาก ทำให้การขนส่งผลผลิตทางการเกษตรต่าง ๆ สูตลาดมีต้นทุนสูง เป็นผลให้ราคาผลผลิตในท้องถิ่นมีราคาสูงกว่าผลผลิตชนิดเดียวกันของท้องถิ่นที่ใกล้เคียงอื่น ๆ อีกทั้งผลผลิตยังมีน้อยมาก เมื่อเทียบกับท้องถิ่นอื่น จึงไม่มีการลงทุนในอุตสาหกรรมแปรรูปผลิตภัณฑ์ทางการเกษตร เพื่อเพิ่มพูนค่าผลผลิตแต่อย่างใด

2) **ด้านการผลิต** อาชีพส่วนใหญ่ของราษฎรในพื้นที่ประกอบอาชีพเกษตรกรรมถึงร้อยละ 88.5 ผลผลิตที่ได้ส่วนใหญ่ได้แก่ ข้าว กระเทียม ถั่วเหลือง งา และถั่วลิสง เป็นต้น จากสภาพภูมิประเทศเป็นภูเขาสลับซับซ้อนอยู่ทั่วไป มีพื้นที่ถือครองเพื่อการเกษตรเพียงร้อยละ 1.6 และโอกาสในการขยายพื้นที่เพื่อทำการเกษตรมากขึ้นกว่าที่เป็นอยู่นี้น้อยมาก ทำให้ผลผลิตที่ได้ไม่เพียงพอแก่การบริโภค

3) **ด้านการมีงานทำ** เนื่องจากประชากรส่วนใหญ่ประกอบอาชีพทางการเกษตร จึงก่อให้เกิดปัญหาการว่างงานภายหลังฤดูเก็บเกี่ยว

4) **ด้านการประกอบอาชีพทางการเกษตร** ยังคงใช้ชีวิตการผลิตแบบดั้งเดิม อีกทั้งการขาดการนำวิธีการแปรรูปใหม่และเครื่องมือทันสมัยมาใช้ ทำให้ปริมาณผลผลิตที่ได้ต่ำมาก และการพัฒนาการทางด้านอุตสาหกรรมในครัวเรือนยังมีน้อย เพราะไม่สามารถหาตลาดป้อนผลิตภัณฑ์ได้

3.3 การศาสนา วัฒนธรรม และปัญหาทางสังคม

ในเขตอำเภอปายมีวัดที่ได้รับพระราชทานวิสุงคามสีมาจำนวน 34 วัด มีจำนวนพระภิกษุ 88 รูป จำนวนสามเณร 30 รูป(สำนักงานวัฒนธรรมจังหวัดแม่ฮ่องสอน, 2547) มีโบสถ์คริสต์จำนวน 16 แห่ง มัสยิด 1 แห่ง ส่วนการนับถือศาสนาของประชากรพบว่าจำนวนประชากรที่นับถือศาสนาพุทธ ร้อยละ 69.02 ศาสนาคริสต์ ร้อยละ 24.70 ศาสนาอิสลาม 1.04 และอื่น ๆ เช่นนับถือผีบรรพบุรุษ ร้อยละ 5.24

ด้านศิลปวัฒนธรรมและประเพณี ส่วนใหญ่ของอำเภอปาย ยังเป็นประเพณีที่ได้รับการสืบทอดมาจากชาวไทยใหญ่ ซึ่งเป็นประชากรส่วนใหญ่ และเป็นผู้ที่อยู่ในพื้นที่มาแต่เดิม อาทิเช่น ประเพณีปอยส่างลอง กาดหลู่ ทานข้าวห่าขู้ ซอมต่อหลวง จำ๊ะ รำโต รำนางนก ประเพณีกันตอ ปอยห่อข้าว ก้อยไฟเคน เป็นต้น นอกจากนี้ยังมีประเพณีที่ได้รับมาจากไทยภาคเหนือโดยคนเมืองที่อพยพมาอยู่ในท้องถิ่น เช่น ประเพณีสงกรานต์ งานสลากภัตต์ งานลอยกระทง งานปอยหลวง เป็นต้น เป็นที่เสียดายที่ประเพณีที่เป็นของไทยใหญ่บางอย่างกำลังจะสูญไป อาทิ งานดับไฟเทียน (หลังออกพรรษา) เพราะคนรุ่นใหม่ไปรับขนบธรรมเนียมประเพณีของภายนอกมาปฏิบัติ และมีความจำเป็นอย่างยิ่งที่ต้องมีการอนุรักษ์ฟื้นฟูให้คงอยู่ ดังนั้นทางอำเภอจึงได้จัดโครงการหมู่บ้านวัฒนธรรม และโครงการอนุรักษ์มรดกพื้นบ้าน เพื่อให้มีปรากฏอยู่ต่อไป

ส่วนปัญหาสังคมที่อำเภอปาย กำลังเผชิญอยู่ในขณะนี้ประกอบด้วย ปัญหาหลัก 2 ด้านที่สำคัญคือ ปัญหาด้านสาธารณสุข และปัญหาด้านการศึกษา โดยทางด้านสาธารณสุขนั้น การให้บริการยังไม่ครอบคลุมถึงหมู่บ้านที่อยู่ห่างไกล เนื่องจากขาดแคลนวัสดุครุภัณฑ์ทางการแพทย์อยู่เป็นจำนวนมาก รวมทั้งการขาดบุคลากรทางการแพทย์ในด้านต่าง ๆ ซึ่งสิ่งเหล่านี้เป็นปัจจัยต่อการดำเนินงานด้านสาธารณสุข และทางการศึกษานั้น ประชากรส่วนใหญ่ยังด้อยโอกาสทางการศึกษา เนื่องจากมีฐานะยากจน ขาดสถานศึกษาที่ให้การสนับสนุนการเรียนการสอนวิชาชีพในท้องถิ่น และระยะทางระหว่างหมู่บ้านกับโรงเรียนอยู่ห่างไกลกันมาก ทำให้อัตราการเรียนต่ำ นอกจากนี้ทางสถานศึกษามีข้อจำกัดด้านงบประมาณในการจัดการศึกษา และโครงการรณรงค์เพื่อการเรียนรู้หนังสือแห่งชาติยังประสบปัญหาและอุปสรรคในการสื่อความหมาย เนื่องจากภาษาที่แตกต่างกัน

อนึ่งการพัฒนาสังคมและเศรษฐกิจยังประสบอุปสรรคทางด้านสถาบัน องค์การ ภาครัฐ ภาคเอกชนและประชาชน ดังนี้

- 1) อุปสรรคด้านบุคลากร ส่วนราชการต่าง ๆ ในอำเภอปายมีอัตรากำลังข้าราชการและลูกจ้างไม่เพียงพอ ทำให้การดำเนินงานต่าง ๆ ทำได้ไม่เต็มที่และล่าช้า
- 2) อุปสรรคด้านการปฏิบัติงานของพนักงาน เนื่องจากพื้นที่ของอำเภอปายส่วนใหญ่เป็นภูเขาสูงสลับซับซ้อน และเส้นทางคมนาคมไม่เพียงพอเป็นอุปสรรคต่อการเข้าไปปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ของรัฐและเอกชน
- 3) อุปสรรคด้านความรู้ความเข้าใจของประชาชนในพื้นที่ ทั้งนี้เพราะประชาชนยังขาดความรู้ความเข้าใจในเรื่องกฎหมายต่าง ๆ ทางการเมืองการปกครอง เนื่องจากการด้อยทางการศึกษาและความล่าช้าของข่าวสารข้อมูลต่าง ๆ
- 4) อุปสรรคด้านการบุกรุกทำลายป่า เกิดจากการที่ประชากรชาวเขายังคงปลูกพืชเสพติด และการผลิตยาเสพติดจำพวก ฟีน เฮโรอีนอยู่ ประกอบกับที่ดินทำกินมีอยู่จำกัด ในขณะที่ประชากรเพิ่มมากขึ้น ทำให้เกิดการบุกรุกทำลายป่า ทำไร่เลื่อนลอย และปลูกพืชเสพติด ก่อให้เกิดปัญหาแก่งแย่งดินและระบบน้ำใต้ดินในที่สุดและเป็นที่น่าสังเกตว่าอุปสรรคดังกล่าวไม่มีแนวทางการแก้ไขอย่างเป็นรูปธรรม โดยเฉพาะการจัดปฏิรูปที่ดินที่ทำกินในป่าเสื่อมโทรมยังไม่มีการจัดทำเพราะกฎหมายที่เกี่ยวข้องยังไม่ได้รับการแก้ไข

3.4 สาธารณูปโภคพื้นฐาน

3.4.1 การคมนาคม

อำเภอปายมีเส้นทางคมนาคมติดต่อจังหวัดแม่ฮ่องสอน และจังหวัดใกล้เคียงได้ 3 ทางคือ

- 1) ทางหลวงหมายเลข 1095 ตอน ปาย-ปางมะผ้า-แม่ฮ่องสอน ระยะทางรวม 111 กิโลเมตร ลาดยางตลอดสาย
- 2) ทางหลวงหมายเลข 1095 ตอน ปาย-แม่มาลัย-บรรจบทางหลวงแผ่นดินสาย เชียงใหม่-ฝาง ระยะทางรวม 101 กิโลเมตร ลาดยางตลอดสาย
- 3) ทางลาลอง ปาย-เวียงแหง จังหวัดเชียงใหม่ ระยะทางรวม 67 กิโลเมตร

3.4.2 สถานีขนส่ง

สถานีขนส่งอำเภอปายเป็นของเอกชน ตั้งอยู่ในเขตสุขาภิบาลปาย มีสภาพคับแคบและแออัดเป็นอย่างมาก ในอนาคตปริมาณการขนส่งต่าง ๆ จะมีเพิ่มมากขึ้น สภาพถนนโดยทั่วไปในเขตสุขาภิบาลปายมีสภาพคับแคบ การจัดให้มีสถานีขนส่งผู้โดยสารน่าจะเป็นแนวทางหนึ่งในการลดปริมาณความแออัดของการจราจรในเขตสุขาภิบาลปายได้

3.4.3 ระบบโทรคมนาคม

ระบบโทรคมนาคมของอำเภอปาย ประกอบด้วย ไปรษณีย์ 1 แห่ง สามารถรับ-ส่งจดหมายและไปรษณีย์ภัณฑ์ได้พอสมควร ระบบโทรศัพท์ในอำเภอปายมีชุมสายโทรศัพท์ทั้งหมด 1,242 หมายเลข แยกเป็น โทรศัพท์ส่วนบุคคล 1,116 หมายเลข โทรศัพท์สาธารณะ 117 หมายเลข (ตู้) ดาวเทียม 9 หมายเลขและโทรศัพท์มือถือจำนวน 1,991 หมายเลข (สำนักงานสถิติแห่งชาติ, 2547) และอำเภอปายมีวิทยุสื่อสารระหว่างกระทรวงมหาดไทยติดต่อได้ทุกอำเภอ/กิ่งอำเภอ มีสถานีวิทยุชุมชน 1 สถานี ความถี่ 93.0 เมกกะเฮิร์ตและวิทยุสื่อสารระบบ TRUNKED RADIO ติดต่อได้ทุกอำเภอ จังหวัด โดยการเชื่อมโยงระบบสื่อสารวิทยุเฉพาะกิจ ระบบที่ 2 ศูนย์สื่อสารภูมิภาค กรมการปกครองจังหวัดเชียงใหม่

3.4.4 ระบบไฟฟ้า

มีระบบกระแสไฟฟ้าจากสถานีไฟฟ้าย่อยที่บ้านเมืองน้อย อำเภอปาย จังหวัดแม่ฮ่องสอน และอำเภอแม่ริม จังหวัดเชียงใหม่ โดยพื้นที่ที่มีการใช้ไฟฟ้าจนถึงปี 2549 ทั้งหมด 48 หมู่บ้านคิดเป็นร้อยละ 77.42 ของจำนวนหมู่บ้านทั้งหมด

ตารางที่ 3.9 รายงานแสดงข้อมูลสรุปสถานะ การจ่ายไฟฟ้าระดับหมู่บ้าน ในเขตอำเภอบาย

ลำดับ	ข้อมูลปี (พ.ศ.)	จำนวนหมู่บ้านทั้งหมด	มีไฟฟ้าใช้แล้ว		ยังไม่มีไฟฟ้าใช้		หมู่บ้านที่ไม่มีไฟฟ้าใช้อยู่ระหว่างดำเนินการตามโครงการต่างๆ		หมู่บ้านที่ยังไม่มีไฟฟ้าใช้ยังไม่จัดเข้าดำเนินการตามโครงการต่างๆ	
			หมู่บ้าน	ร้อยละ	หมู่บ้าน	ร้อยละ	หมู่บ้าน	ร้อยละ	หมู่บ้าน	ร้อยละ
1	2547	62	48	77.42	14	22.58	0	0.00	0	0.00
2	2549	62	48	77.42	14	22.58	14	22.58	0	0.00

ที่มา : การไฟฟ้าส่วนภูมิภาค จังหวัดเชียงใหม่ (2547)

จากข้อมูลในตารางที่ 3.9 พบว่า มีพื้นที่ที่มีการใช้ไฟฟ้า 48 หมู่บ้าน จากจำนวนหมู่บ้านทั้งหมด 62 หมู่บ้าน คิดเป็นร้อยละ 77.42 ของจำนวนหมู่บ้านในอำเภอบายทั้งหมด ถ้าคิดเป็นจำนวนครัวเรือนจะได้ ดังตาราง

ตารางที่ 3.10 รายงานแสดงข้อมูลสรุปสถานะ การจ่ายไฟฟ้าระดับครัวเรือน ในเขตอำเภอบาย

ปีพ.ศ.2549

ครัวเรือนทั้งหมด	ครัวเรือนที่มีระบบไฟฟ้าครอบคลุมแล้ว(ครัวเรือน)			ยังไม่มีระบบไฟฟ้าครอบคลุม	ครัวเรือนที่ยังไม่มีระบบไฟฟ้าครอบคลุม (ครัวเรือน)			% มีไฟฟ้า
	ทั้งหมด	ติดตั้งมิเตอร์	ยังไม่ขอไฟใช้		จัดเข้าโครงการแล้ว	ไม่สามารถขยายเขตได้ตามปกติ	อยู่ระหว่างพิจารณาจัดเข้าโครงการ	
9,989	9,501	6,844	1,854	488	488	297	-	95.11

ที่มา : การไฟฟ้าส่วนภูมิภาค จังหวัดเชียงใหม่ (2547)

3.4.5 ระบบสาธารณสุข

มีโรงพยาบาลขนาด 60 เตียง 1 แห่ง สถานีอนามัย 11 แห่งและมีจำนวนจำนวนศูนย์บริการสาธารณสุข (รพ/สต/ สสข) 18 แห่ง มีจำนวนเจ้าหน้าที่สาธารณสุข 30 คน มีสถานบำบัดรักษาผู้ป่วยโรคเอดส์ 1 แห่งที่ตำบลเวียงใต้ มีจำนวนร้านขายยาในเขตเทศบาล 3 แห่ง (สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดแม่ฮ่องสอน, 2549)

3.4.6 ปัญหาโครงสร้างพื้นฐาน

ด้านคมนาคม เนื่องจากพื้นที่ส่วนใหญ่เป็นภูเขาและป่าทึบ ราษฎรอยู่อาศัยกันอย่างกระจัดกระจาย การคมนาคมติดต่อกันระหว่างอำเภอ-ตำบล-หมู่บ้าน เป็นไปด้วยความยากลำบาก เพราะสภาพถนนที่มีอยู่ส่วนใหญ่เป็นถนนลูกรังและทางลัดลงซึ่งใช้ได้เป็นบางฤดูกาลเท่านั้น โดยเฉพาะอย่างยิ่งในช่วงฤดูฝนการติดต่อกันนั้นทำได้ยากลำบาก อีกทั้งเส้นทางที่มีอยู่ยังไม่เพียงพอต่อความต้องการต่อการคมนาคมและการขนส่ง

ด้านการให้บริการไฟฟ้า ในเขตอำเภอปาย ยังทำได้ไม่ทั่วถึงเพราะอุปสรรคจากสภาพทั่วไปที่เป็นภูเขาสูง ทำให้ต้องใช้งบประมาณในการให้บริการสูงมาก และยังคงงบประมาณในการสนับสนุนอีกด้วย ทั้งนี้ยังมีอีก 14 หมู่บ้าน ที่ยังไม่มีไฟฟ้าใช้จากหมู่บ้านทั้งหมดในพื้นที่ แต่ทางอำเภอก็ยังหาทางแก้ไขโดยการสนับสนุนให้ใช้พลังงานไฟฟ้าแสงอาทิตย์ แต่ก็ต้องใช้งบประมาณปริมาณมาก

ด้านแหล่งน้ำอุปโภค-บริโภค แหล่งน้ำธรรมชาติที่มีอยู่เป็นแหล่งน้ำขนาดเล็กและมีน้ำน้อย ไม่เพียงพอที่จะต้องใช้ได้ตลอดปี และการพัฒนาแหล่งน้ำต่าง ๆ ทำได้ยากเนื่องจากเป็นพื้นที่ป่าเขา ซึ่งการเก็บน้ำทำได้น้อยมาก อีกทั้งการขุดเจาะบ่อบาดาลทำได้ในบางพื้นที่เท่านั้น

ด้านสภาพบ้านเรือนราษฎร ราษฎรทั่วไปยังมีค่านิยมในการกินอยู่อาศัยแบบดั้งเดิม ซึ่งสภาพของบ้านเรือนไม่ดีและไม่ถูกสุขลักษณะ การกระตุ้นให้ราษฎรเปลี่ยนค่านิยมดั้งเดิมทำได้ยาก เนื่องจากการยอมรับในทางวิชาการแผนใหม่ยังมีน้อย

3.5 ด้านการท่องเที่ยว

อำเภอปาย มีสถานที่ท่องเที่ยวที่สำคัญทั้งสถานที่ท่องเที่ยวธรรมชาติและโบราณสถานหลายแห่งดังนี้

3.5.1 สถานที่ท่องเที่ยวธรรมชาติ

1) น้ำตกม่วงสร้อย อยู่ในเขตบ้านม่วงสร้อย หมู่ที่ 3 ตำบลแม่नादेิง เป็นหมู่บ้านมุเซออยู่ห่างจากที่ว่าการอำเภอปาย 8 กิโลเมตร เป็นน้ำตกที่ตกจากที่สูง มีน้ำไหลตลอดปี มีทางรถเข้าถึง

2) น้ำตกหมอแปง อยู่ในเขตบ้านหมอแปง หมู่ที่ 4 ตำบลแม่नादेิง เป็นหมู่บ้านลีซอ ห่างจากที่ว่าการอำเภอปาย 7 กิโลเมตร มีแอ่งน้ำขนาดใหญ่อยู่ตอนล่างของน้ำตก และมีน้ำไหลตลอดปี มีทางรถเข้าถึง

3) น้ำตกแม่เย็น อยู่ในเขตบ้านแม่เย็น หมู่ที่ 1 ตำบลแม่ฮี้ ระยะทางห่างจากที่ว่าการอำเภอปาย 13 กิโลเมตร เป็นน้ำตกที่สวยงามที่สุดของอำเภอปาย มี 4 ชั้น การเดินทางเข้าไปท่องเที่ยวในขณะนี้สามารถกระทำได้วิธีเดียว คือ การเดินเท้าใช้เวลา 3 ชั่วโมง

4) น้ำพุร้อนโป่งน้ำร้อน อยู่บริเวณบ้านโป่งน้ำร้อน หมู่ที่ 2 ตำบลแม่ฮี้ ห่างจากที่ว่าการอำเภอปาย ประมาณ 12 กิโลเมตร เป็นบ่อน้ำร้อนที่ไหลจากใต้ดิน และมีความร้อนสูงสามารถเดินเข้าไปเที่ยวได้ทุกฤดูกาล

5) น้ำพุร้อนเมืองแปง อยู่ในเขตบ้านเมืองแปง หมู่ที่ 1 ตำบลเมืองแปง ห่างจากที่ว่าการอำเภอปาย ประมาณ 22 กิโลเมตร เป็นบ่อน้ำร้อนที่ไหลจากใต้ดิน และมีความร้อนสูงสามารถเดินเข้าไปเที่ยวได้ทุกฤดู

6) กองแลน อยู่ในเขตบ้านร้องแห่ง หมู่ที่ 10 ตำบลทุ่งยาว อยู่ห่างจากที่ว่าการอำเภอปาย ประมาณ 7 กิโลเมตร ลักษณะเป็นหน้าผาสูงที่ถูกกัดเซาะ คล้ายกับแกรนแคนยอนของประเทศสหรัฐอเมริกา มีทางรถเข้าถึงสามารถเดินท่องเที่ยวได้ทุกฤดูกาล

7) ห้วยจอกหลวง เป็นหน่วยอนุรักษ์ต้นน้ำลำห้วยจอก อยู่บริเวณป่าดอยแม่ยะ หมู่ที่ 4 ตำบลแม่ฮี้ มีการปลูกพืชเมืองหนาวหลายชนิด ซึ่งจะออกดอกในช่วงฤดูหนาวสวยงามมาก และตั้งอยู่

บนภูเขาสูง มีทิวทัศน์สวยงามมาก ห่างจากที่ว่าการอำเภอปาย ประมาณ 43 กิโลเมตร ถัดที่เหมาะสมแก่การท่องเที่ยวคือ ถดุนาว

3.5.2 โบราณสถานและโบราณวัตถุ

โบราณสถานมีอยู่ 2 แห่ง คือ พระพุทธบาทเมืองแปง ตั้งอยู่หมู่ที่ 1 บ้านเมืองแปง ตำบลเมืองแปง ห่างจากที่ว่าการอำเภอประมาณ 35 กิโลเมตร และคูบรจจุลฐเจ้าเมืองปาย ตั้งอยู่ที่หมู่ที่ 1 บ้านเมืองพร้าว (บริเวณโรงพยาบาลอำเภอปาย) ตำบลเวียงใต้ อำเภอปาย ห่างจากที่ว่าการอำเภอประมาณ 500 เมตร ส่วนโบราณวัตถุประกอบด้วยพระพุทธรูปโบราณ 2 องค์ คือ พระเพชร เป็นพระพุทธรูปสิงห์หนึ่งขัดสมาธิ ซึ่งเป็นพระพุทธรูปโบราณคู่บ้านคูเมืองประดิษฐานอยู่ที่วัดหลวงหมู่ที่ 1 ตำบลเวียงใต้ และพระอุ้มเมือง เป็นพระพุทธรูปโบราณซึ่งถือว่าเป็นพระพุทธรูปศักดิ์สิทธิ์ นำความร่มเย็นมาสู่อำเภอปาย พระเศียรส่วนที่เป็นยอดดอกออกได้ ภายในพระเศียรเป็นโพรง มีน้ำซึมออกมาจากภายในอย่างน่าอัศจรรย์ อยู่ที่วัดน้ำฮู หมู่ 5 ตำบลเวียงใต้

3.6 การบริการ

อำเภอปายกำลังได้รับการพัฒนาในด้านต่าง ๆ อย่างรวดเร็วเพื่อเป็นการอำนวยความสะดวกให้กับผู้เดินทางเข้ามาในพื้นที่ในด้านต่างๆ ซึ่งรายละเอียดของการบริการต่าง ๆ มีดังนี้

3.6.1 บริการด้านที่พัก

ในด้าน โรงแรมที่พัก รวมถึงเกสต์เฮาส์ ในอำเภอปายมีจำนวนทั้งสิ้น 78 แห่ง เพื่อรองรับความต้องการของนักท่องเที่ยว ซึ่งมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นทุก ๆ ปี

ตารางที่ 3.11 แสดงรายชื่อโรงแรม/เกสต์เฮาส์ ในพื้นที่อำเภอปาย จังหวัดแม่ฮ่องสอน

อันดับ	ชื่อโรงแรม/เกสต์เฮาส์	อันดับ	ชื่อโรงแรม/เกสต์เฮาส์	อันดับ	ชื่อโรงแรม/เกสต์เฮาส์
1	ชาญเกสต์เฮาส์	27	ฟาเมอร์โฮม	53	เดลคอบริสตอร์ท
2	ชาญลอร์ด	28	พี เอส ริเวอร์ไซด์	54	บ้านจิมทิพย์
3	เชสุวรรณ	29	บานานา เฮาส์	55	เรือนแฝด
4	ท่าปายสปาแคมป์ปิ้ง	30	ริเวอร์ไซด์เกสต์เฮาส์	56	สวนหม่อนเกสต์เฮาส์
5	ชาลีเกสต์เฮาส์	31	บ้านพักพ่อกำนัน	57	บ้านกานต์วี
6	ริเวอร์ปาร์กเกสต์เฮาส์	32	ฟรุตการ์เดินเกสต์เฮาส์	58	ปายริเวอร์คอนเนอร์
7	บ้านชานา	33	สปาเอ็กโซติก	59	ปายไฮแลนด์
8	ดวงเกสต์เฮาส์	34	เมาท์นบูลเกสต์เฮาส์	60	เดอะคันทรีไซด์
9	นัญญาเกสต์เฮาส์	35	มิสเตอร์จันทร์เกสต์เฮาส์	61	บุลสกาย
10	บ๊ิกเกสต์เฮาส์	36	เบล วิลล่า รีสอร์ท	62	ปายวาเลย์
11	ปายคาบานา	37	วิลล่า เดอะ ปาย	63	เอฟเวอร์กรีนเกสต์เฮาส์
12	ปายสแกนเดีย รีสอร์ท	38	อโอบายา	64	ปายราไคซ์
13	เมืองปายรีสอร์ท	39	เมาท์นวิวเกสต์เฮาส์	65	บลูเฮาส์
14	ริมปายคอกทาจ	40	พนา รีสอร์ท	66	ปาล์มเฮาส์
15	โรงแรมวิวปาย	41	เดอะเมาท์นวิว เกสต์เฮาส์	67	ไพลินเฮาส์
16	ฮัทอิงปายรีสอร์ท	42	บ้านกระทิง	68	แทมมารินด์
17	เดอะเนเจอร์โฮม	43	จอมแบมบูฮัท	69	วันเดอร์แลนด์
18	สวนคอบริสตอร์ท	44	ปายอินเดอะสกายเกสต์เฮาส์	70	เดอะบลูลาทูน
19	วิวพอร์ช บังกะโล	45	ชัยชนะเกสต์เฮาส์	71	ชาญลอร์ด เกสต์เฮาส์
20	ริเวอร์วิวเกสต์เฮาส์	46	เคนเตอร์เฮาส์	72	ปวีณ์เฮาส์
21	ลีสองปีนนาเกสต์เฮาส์	47	ปายการ์เดินคอร์ทเนอร์รีสอร์ท	73	เฮือนไค
22	โกลเดินฮัท	48	ท่าปายสปาแอนดรีรีสอร์ท	74	พี พี ออร์คิด
23	ปายเกสต์เฮาส์	49	บริษัทปายมิเชล จำกัด	75	เดอะซันฮัท
24	ปีเตอร์ แอนด์ วันดี ฮัท	50	ปายฮิลล์ไซด์รีสอร์ท	76	พิชัย เฮาส์
25	ริเวอร์คอนเนอร์เกสต์เฮาส์	51	มองกอนการ์เดินท์	77	ต้นสา เกสต์เฮาส์
26	บ้านตะวัน เกสต์เฮาส์	52	ณัฐวลีสายหมอก รีสอร์ท	78	แม่เย็นเฮาส์

ที่มา : ศูนย์ประสานงานการท่องเที่ยวจังหวัด (2549)

สำหรับราคาค่าที่พักมีตั้งแต่ 100-500 บาทต่อคืน และถ้าเป็นที่พักแบบรีสอร์ทที่เป็นบ้านพัก ราคาย่อยในช่วงประมาณ 500-2,500 บาทต่อคืนต่อหลัง

3.6.2 บริการด้านร้านอาหาร

สำหรับร้านอาหารที่เปิดบริการในอำเภอปาย มีทั้งบริการอาหารไทย และอาหารต่างชาติ จากการสำรวจของที่ทำกรปกครองอำเภอปาย ในปี 2545 มีทั้งสิ้น 25 ร้าน

ตารางที่ 3.12 จำนวนร้านอาหารในอำเภอปาย ปี 2545

ชื่อร้านอาหาร	ที่ตั้ง
น้องหนึ่ง	ถ.แสงทองอร่าม ต.เวียงใต้
ดวง	ถ.รังสิยานนท์ ต.เวียงใต้
น้องเบียร์	ถ.ชัยสงคราม ต.เวียงใต้
หนูนา	ตลาดแสงทองอร่าม ต.เวียงใต้
น้องต่าย	ถ.ราษฎร์ดำรง ต.เวียงใต้
น้องเบส	ถ.ปาย-แม่ฮ่องสอน ต.เวียงใต้
สลุงเงิน	ถ.แสงทองอร่าม ต.เวียงใต้
ริมน้ำปาย	ถ.ปาย-แม่ฮี้ ต.เวียงใต้
ลาบเป็ด	ถ.ปาย-แม่มาลัย ต.เวียงใต้
สิรินทร์ญา	ถ.ปาย-แม่มาลัย ต.เวียงใต้
ชาทอง	ถ.ปาย-แม่มาลัย ต.เวียงใต้
เฮือนโพลก	ถ.ปาย-แม่ฮี้ ต.แม่ฮี้
ครัวคุณย่า	ถ.ชัยสงคราม ต.เวียงใต้
นอร์ทเทอร์กรีน	ถ.ชัยสงคราม ต.เวียงใต้
พริกหวาน	ถ.ชัยสงคราม ต.เวียงใต้
ก๋วยเตี๋ยวเป็ด	ตลาดแสงทองอร่าม ต.เวียงใต้
บี บ๊อป	ถ.ชัยสงคราม ต.เวียงใต้

ตารางที่ 3.12 จำนวนร้านอาหารในอำเภอปาย ปี 2545 (ต่อ)

ชื่อร้านอาหาร	ที่ตั้ง
เมาทเทนบลู บาร์	ถ.ชัยสงคราม ต.เวียงใต้
มิตรไทย	ถ.ชัยสงคราม ต.เวียงใต้
ไทยใหญ่	ถ.ชัยสงคราม ต.เวียงใต้
เช สุวรรณ	ถ.ชัยสงคราม ต.เวียงใต้
มูมบาร์	ถ.ชัยสงคราม ต.เวียงใต้
ครัวริมทาง	ถ.เขตเขลางค์ ต.เวียงใต้
เครซี่ คิทเชน	ถ.เขตเขลางค์ ต.เวียงใต้
ต้นปาล์ม	ถ.ชัยสงคราม ต.เวียงใต้

ที่มา : ที่ทำการปกครองอำเภอปาย (2545)

3.6.3 บริการด้านบริษัทนำเที่ยว

สำหรับร้านบริการทัวร์ป่า ในอำเภอปาย มีจำนวนทั้งสิ้น 8 ร้าน โดยอัตราค่าบริการอยู่ในระหว่าง 1,300 – 1,500 บาทต่อครั้ง (ครั้งละ 2 คืน 3 วัน)

ตารางที่ 3.13 แสดงจำนวนร้านทัวร์ป่า (Trekking Tour) ปี 2545

ร้านทัวร์ป่า (Trekking Tour)	ที่ตั้ง
ดวง	ถ. ชัยสงคราม ต.เวียงใต้
ปายแอดเวนเจอร์	ถ. ชัยสงคราม ต.เวียงใต้
เพิ่มชัย	ถ. รังสิยานนท์ ต.เวียงใต้
ลีซอทัวร์	ถ. รังสิยานนท์ ต.เวียงใต้
กะเหรี่ยงทัวร์	ถ. รังสิยานนท์ ต.เวียงใต้
แคมป์ช้าง	ถ. รังสิยานนท์ ต.เวียงใต้
แบ็คแพ็คเทรกกิ้ง	ถ. รังสิยานนท์ ต.เวียงใต้
ไทยแอดเวนเจอร์	ถ. รังสิยานนท์ ต.เวียงใต้

ที่มา : ที่ทำการปกครองอำเภอปาย (2545)

3.6.4 บริการด้านรถเช่า

ในอำเภอปายยังมีร้านบริการให้เช่ารถจักรยานยนต์และรถจักรยาน จำนวนทั้งสิ้น 4 ร้าน โดยอัตราค่าเช่าอยู่ระหว่าง 80 – 250 บาทต่อวัน (ขึ้นอยู่กับประเภทของรถ) สำหรับรถจักรยานยนต์ และ 50 บาทต่อวันสำหรับรถจักรยาน

ตารางที่ 3.14 แสดงจำนวนร้านให้เช่ารถจักรยานยนต์และรถจักรยานปี 2545

ร้านให้เช่ารถจักรยานยนต์และรถจักรยาน	ที่ตั้ง
เอ็ม เอส	ถ. รังสิยานนท์ ต.เวียงใต้
นพ	ถ. ราษฎร์ดำรง ต.เวียงใต้
โอน โสม	ถ. ราษฎร์ดำรง ต.เวียงใต้
เมาท์เทนไบค์	ถ. ชัยสงคราม ต.เวียงใต้

ที่มา : ที่ทำการปกครองอำเภอปาย (2545)

3.7 สรุปสถานการณ์และปัญหาการเกิดอุทกภัย ปี 2548 อำเภอปาย จังหวัดแม่ฮ่องสอน

ในปี พ.ศ.2548 อำเภอปาย จังหวัดแม่ฮ่องสอนได้รับอิทธิพลจากพายุดีเปรสชันและร่องความกดอากาศต่ำผ่าน ทำให้เกิดฝนตกหนักติดต่อกันหลายวัน ทำให้เกิดอุทกภัย ด้วยกัน 2 ครั้ง 2 ช่วงเวลา คือ

3.7.1 การเกิดภัยพิบัติกรณีฉุกเฉินเหตุอุทกภัย ในห้วงระหว่างวันที่ 12-14 สิงหาคม 2548 การเกิดภัยพิบัติกรณีฉุกเฉินเหตุอุทกภัยนี้ เป็นการเกิดอุทกภัยครั้งแรก เนื่องจากได้รับอิทธิพลจากพายุดีเปรสชัน “วาชิ”

3.7.1.1 สาเหตุของการเกิดอุทกภัย

น้ำฝนและน้ำท่า

เมื่อวันที่ 12-15 สิงหาคม 2548 ได้เกิดฝนตกหนักเขตพื้นที่จังหวัดภาคเหนือตอนบนของอำเภอปาย จังหวัด แม่ฮ่องสอนได้รับอิทธิพลจากพายุนี้ด้วย จากการที่ฝนตกหนักในระยะเวลาสั้นและมีการตกของฝนเต็มพื้นที่จึงก่อให้เกิดน้ำป่าไหลหลากลงมาตามลำห้วยต่าง ๆ เป็นจำนวนมาก โดยมีสถิติการไหลหลากของกระแสน้ำที่เพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็วของลำน้ำปาย

การพังทลายและไหลของดิน,เศษไม้

เนื่องจากสภาพพื้นที่ที่ประสบความเสียหาย โดยเฉพาะอำเภอปาย ที่ได้รับผลกระทบโดยตรงเนื่องจากกระแสน้ำได้พัดพาเอาเศษดินและเศษไม้ต่าง ๆ เข้าสู่อำเภอ ซึ่งเกิดจากการที่มีการทำไร่อยู่บนเขาบริเวณที่เป็นดินน้ำโดยตลอด ซึ่งมีการปลูกพืชไร่ พืชล้มลุก เมื่อเกิดฝนตกหนักก็จะชะล้างเอาหน้าดินออกมาได้โดยง่าย และมีการปลูกบ้านเรือนในบริเวณต่าง ๆ ตามลำน้ำธรรมชาติ ซึ่งมีการบุกรุกลำน้ำอยู่โดยทั่วไป เมื่อมีกระแสน้ำป่าไหลมาก็จะชะล้างเอาดิน เศษไม้ เศษหญ้า ไหลรวมกันมาตามร่องน้ำ และยังเกิดการขัดเสกกันเป็นจำนวนมาก ทำให้เกิดการอุดตันของลำห้วยขึ้นในจุดต่าง ๆ เช่น บริเวณที่ลัดข้ามถนน สะพาน หรือลำห้วย ในส่วนที่เป็นคอกคลอง และเมื่อสะสมกันจนถึงจุดที่มีปริมาณน้ำมากจนรับไม่ได้ ก็จะเกิดการพังทลายคล้ายทำนบขนาดเล็ก ที่พังก่อให้เกิดกระแสน้ำหลากจำนวนมากไหลลงด้วยความเร็วสูง พัดพาเอาบ้านเรือน ดินไม้และก้อนหิน เศษดินต่าง ๆ ตามแนวที่น้ำไหลผ่านลงสู่พื้นที่ต่ำ ซึ่งเป็นเขตเมือง

3.7.1.2 สภาพความเสียหายจากพายุดีเปรสชัน เมื่อ 13 สิงหาคม 2548

ราษฎรที่ได้รับความเดือดร้อน ราษฎรได้รับความเดือดร้อน 7 ตำบล 53 หมู่บ้าน มีผู้บาดเจ็บ 82 ราย (ส่วนใหญ่เป็นโรคผลัดฉีด) เสียชีวิต 3 ราย ได้แก่

นางจันทร์ อุ่นเมือง อายุ 4 ปี ราษฎร หมู่ที่ 4 ตำบลเวียงใต้ อำเภอป่า (ได้ช่วยเหลือเงินค่าจัดการศพแล้ว เป็นจำนวน 15,000 บาท)

นางสิงหรือนางอิง (ไม่มีชื่อสกุล) สัญชาติพม่า อยู่บ้านม่วงสร้อย ตำบลแม่नाเติง (พบศพเมื่อวันที่ 16 สิงหาคม 2548 (เวลาประมาณ 14.30 น.))

นายโยชะ ปอสาม สัญชาติไทย ราษฎรบ้านฝึล หมู่ที่ 9 ตำบลแม่नाเติง อำเภอป่า (พบศพเมื่อวันที่ 19 สิงหาคม 248 เวลาประมาณ 08.30 ได้ช่วยเหลือเงินค่าจัดการศพแล้ว เป็นจำนวน 15,000 บาท)

สูญหาย 2 ราย ได้แก่

นางศรีวรรณ ผลิเจริญสุข สัญชาติไทย ราษฎรบ้านหัวนาหมู่ที่ 6 ตำบลเวียงใต้ อำเภอป่า (ได้จ่ายเงินช่วยเหลือให้แก่บุตรของนางศรีวรรณ ผลิเจริญสุข จำนวน 25,000 บาท)

เด็กชายอุทิศ ไม่มีชื่อสกุล สัญชาติพม่า อยู่บ้านม่วงสร้อย หมู่ที่ 3 ตำบลแม่नाเติง (เป็นบุตรของนางสิงหรือนางอิง ที่เสียชีวิต)

พื้นที่ประสบภัยและความเสียหาย

1) ความเสียหายทั่วไป

บ้านเรือนราษฎรหายทั้งหมด 35 หลัง

เสียหายบางส่วน 823 หลัง

โรงแรม เกสต์เฮาส์ สองฝั่งลำน้ำปายเสียหาย 46 แห่ง น้ำ
พัดสูญหาย จำนวน 58 หลัง เสียหายบางส่วน 130 หลัง

2) ความเสียหายทางด้านเกษตร

รวมพื้นที่การเกษตรเสียหาย จำนวน 7 ตำบล 53 หมู่บ้าน
พื้นที่การเกษตรเสียหายรวมประมาณ 15,602 ไร่ แยกเป็น ข้าว 7,970 ไร่ ถั่วเหลือง 7,250 ไร่ ไม้
ผล 32 ไร่ พืชผัก 320 ไร่ ยางพารา 30 ไร่ จำนวนเกษตรกรประมาณ 2,900 ราย

โกดังเก็บกระเทียมของสหกรณ์การเกษตร ตามโครงการ
แทรกแซงราคากระเทียมถูกน้ำท่วมได้รับความเสียหาย จำนวน 6 โกดัง กระเทียมจำนวน 580,235
กิโลกรัม

3) ความเสียหายด้านปศุสัตว์และประมง

ความเสียหายด้านปศุสัตว์ จำนวน 6 ตำบล 19 หมู่บ้าน
เกษตรกร 91 ราย แยกเป็นสุกร 67 ตัว ไก่ 3,075 ตัว เป็ด 216 ตัว โค 4 ตัว แผลงหญ้า 5 ไร่
โรงเรือน 7 โรงเรือน

ความเสียหายทางการประมง จำนวน 6 ตำบล 23
หมู่บ้าน จำนวนบ่อปลา 150 บ่อ พื้นที่ 59.90 ไร่

สิ่งสาธารณประโยชน์

สะพาน ได้รับความเสียหาย จำนวน 39 แห่ง

ประปาหมู่บ้าน / ภูเขา ได้รับความเสียหาย จำนวน 18 แห่ง

ถนนเข้าหมู่บ้าน ได้รับความเสียหาย จำนวน 17 แห่ง

ฝายพื้นเมือง ได้รับความเสียหาย จำนวน 80 แห่ง

ลำเหมือง ได้รับความเสียหาย จำนวน 25 แห่ง

สถานที่ราชการได้รับผลกระทบและเกิดความเสียหาย ดังนี้

โรงเรียนปายวิทยาคาร เกิดเศษดินตะกอนทับถมบริเวณสนามหญ้า
ภายในโรงเรียน และสภาพรั้วของโรงเรียนพังเสียหายพังเสียหาย

สถานีตำรวจภูธรอำเภอ.ปาย กำแพงด้านหน้าและด้านหลังถูกน้ำพัด
พาพังเสียหายหมด

โรงเรียนอนุบาลเวียงใต้ เศษดินหินทรายท่อนไม้
บ้านพักนายอำเภอปาย ถูกน้ำท่วมและรั้วพัง 2 ด้าน น้ำได้พัดพาเอา
เศษไม้ โคลน ทรายทับถม

โรงพยาบาลปาย ระบบประปาเสียหาย

ค่าย ร.7 พัน 5 ระบบประปาเสียหาย

เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าลุ่มน้ำปาย ระบบประปาเสียหาย

สำนักงานสาธารณสุขอำเภอปาย รั้วพังเสียหายบางส่วน

3.7.1.3 การให้ความช่วยเหลือเบื้องต้น

1) อำเภอได้ตั้งศูนย์ช่วยเหลือผู้ประสบภัยธรรมชาติ เพื่อเป็นศูนย์ประสาน
การปฏิบัติงาน ณ ที่ว่าการอำเภอปาย

2) เปิดรับบริจาคสิ่งของและเครื่องอุปโภคบริโภค เพื่อช่วยเหลือราษฎรที่
ประสบภัย และจัดหาข้าวกล่องน้ำดื่มช่วยเหลือราษฎรที่ประสบภัยและยังไม่สามารถช่วยเหลือตนเอง

3) จัดชุดรับเรื่องราวร้องทุกข์ทุกเรื่อง ที่มีผู้มาแจ้งเพื่อประสานการปฏิบัติและ
เป็นการปฏิบัติการทางจิตวิทยาเบื้องต้น

4) จัดชุดเฝ้าติดตามสถานการณ์ตลอด 24 ชั่วโมง ทุกวัน เพื่อรับแจ้งเหตุ
ตลอดจนประสานการปฏิบัติทุก ๆ ด้าน

- 5) โรงพยาบาลปาย จัดชุดปฐมพยาบาล ไว้ให้ความช่วยเหลือเบื้องต้น
- 6) ได้เปิดบัญชีธนาคารกรุงไทย ชื่อบัญชี “ช่วยเหลือผู้ประสบภัยอำเภอปาย” เพื่อรับบริจาคเงินและเปิดรับบริจาค ณ ที่ว่าการอำเภอปาย
- 7) สถานีตำรวจภูธร อำเภอปาย รับแจ้งความร้องทุกข์เพื่อเป็นหลักฐานประกอบการขอรับช่วยเหลือ
- 8) ทำการแจกจ่ายถุงยังชีพให้กับราษฎรที่ได้รับความเดือดร้อนรวมทั้งสิ้นจำนวน 4,200 ถึง 10 จก.ร.7 ส่วนแยก สนับสนุนเฮลิคอปเตอร์ 2 ลำ
- 9) หน่วยบินที่ 2033 กองบิน 41 จังหวัดเชียงใหม่ ได้ให้การสนับสนุนเฮลิคอปเตอร์ 1 ลำ
- 10) วิทยาลัยการอาชีพอำเภอแม่สะเรียง จังหวัดแม่ฮ่องสอน ตั้งจุดบริการซ่อมรถและเครื่องใช้ไฟฟ้าฟรี
- 11) ศูนย์พัฒนาฝีมือแรงงานจังหวัดแม่ฮ่องสอน ได้ทำการตั้งจุดบริการซ่อมรถและเครื่องใช้ไฟฟ้า
- 12) สภากาชาดไทยนำสิ่งของเครื่องอุปโภคบริโภคมาแจกจ่ายแก่ราษฎร
- 13) ส่วนราชการและเอกชนจากในและนอกพื้นที่อำเภอปาย ได้นำสิ่งของมาแจกจ่ายราษฎร
- 14) สำนักงานประกันภัย จังหวัดแม่ฮ่องสอน ได้จ่ายเงินช่วยเหลือราษฎรผู้ประสบภัย จำนวน 584 ราย แยกเป็น
 - บ้านเสียหายทั้งหมด 35 ราย คิดเป็นเงิน 1,417,800 บาท
 - ค่าจัดการศพ 2 ราย คิดเป็นเงิน 30,000 บาท

ค่าเครื่องครัว เครื่องนุ่งห่ม เครื่องมือประกอบอาชีพ 549 รายเป็นเงิน
6,784,400 บาท รวมเป็นเงินช่วยเหลือทั้งสิ้น 8,232,200 บาท

หน่วยงานที่สนับสนุนกำลังพลร่วมปฏิบัติงานช่วยเหลือ

- 1) เจ้าหน้าที่ ทหาร ร.7 พัน 5
- 2) ศูนย์พัฒนาฝีมือและแรงงานจังหวัดแม่ฮ่องสอน
- 3) วิทยาลัยการอาชีพอำเภอแม่สะเรียง
- 4) กรมทางหลวงโดยหมวดการทางปาย ,ศูนย์สร้างทางลำปาง ,
แขวงการทางจังหวัดแม่ฮ่องสอน
- 5) หน่วยป้องกันและรักษาป่าทุ่งยาว,แม่ปิง,เมืองแปง
- 6) ตำรวจท่องเที่ยว
- 7) สมาชิก อส.กองร้อย อส.อ.ปายที่ 4
- 8) เจ้าหน้าที่ตำรวจภูธร อ.ปาย
- 9) เจ้าหน้าที่โรงพยาบาลปาย
- 10) เจ้าหน้าที่เทศบาล
- 11) เจ้าหน้าที่ ออป.
- 12) ทหารพราน
- 13) กองร้อย อส.อ. แม่ลาน้อย,ขุนยวม,สบเมย,แม่สะเรียง

14) เจ้าหน้าที่ปฏิบัติงานประจำศูนย์ฯจากที่ทำการปกครอง อำเภอ
ปาย จังหวัดแม่ฮ่องสอน

15) การไฟฟ้าภูมิภาคอำเภอปาย,แม่ฮ่องสอน,ลำพูน,เชียงใหม่(แม่
ริม)

16) บริษัท เชียงใหม่สทวิศโยธาการ จำกัด

17) กองร้อย อส.จ.มส. ที่ 1

18) โรงเรียนปายพิทยาคาร

19) กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย

หน่วยงานราชการและเอกชนที่สนับสนุนเครื่องจักรกล

1) หมวดการทางปาย

2) เขตพื้นที่รักษาพื้นที่สัตว์ป่าลุ่มน้ำปาย

3) นายแถม บุญมาลา (เอกชน)

4) เทศบาลตำบลปาย

5) บริษัทเชียงใหม่สทวิศโยธาการ จำกัด

6) สำนักงาน ปก.ลำปาง

7) อบจ.แม่ฮ่องสอน

8) ทหารหน่วย นพค.32

9) ค่าย ร.7 พัน 5

10) แขวงการทาง จ.แม่ฮ่องสอน

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright © by Chiang Mai University
All rights reserved

11) ศูนย์สร้างทางลำปาง

3.7.1.4 โครงการใช้เงินอุดหนุนราชการช่วยเหลือผู้ประสบภัยพิบัติ อุทกภัย

อำนาจอนุมัตินายอำเภอ จำนวน 4 โครงการ งบประมาณ 1 ล้านบาท ดังนี้

- 1) โครงการจัดซื้อน้ำมันเชื้อเพลิงและน้ำมันหล่อลื่น
สำหรับยานพาหนะ เป็นเงิน 299,370 บาท
- 2) โครงการจ้างเหมาประกอบอาหารจัดเลี้ยงเจ้าหน้าที่ของทาง
ราชการ เป็นเงิน 315,000 บาท
- 3) จัดซื้อวัสดุป้องกันแก้ไขเหตุการณ์เฉพาะหน้าเป็นเงิน
211,880 บาท
- 4) โครงการปรับปรุงซ่อมแซมถนนดินลูกรังถนนสายบ้านแพม กลาง
หมู่ที่ 5 ถึง บ้านแพมบก หมู่ที่ 6 ตำบลทุ่งยาว อำเภอป่าจ้อย จังหวัดแม่ฮ่องสอน เป็นเงิน 173,750 บาท

อำนาจอนุมัติของผู้ว่าราชการจังหวัด จำนวน 98 โครงการ เป็นเงิน
15,403,239 บาท ดังนี้

- 1) ซ่อมแซมถนนดินจำนวน 15 โครงการ เป็นเงิน 4,574,000 บาท
- 2) ซ่อมแซมถนน คสล.จำนวน 2 โครงการเป็นเงิน 410,000 บาท
- 3) ซ่อมแซมสะพาน จำนวน 19 โครงการ
เป็นเงิน 2,935,520 บาท
- 4) ซ่อมแซมฝาย จำนวน 25 โครงการ เป็นเงิน 1,266,200 บาท
- 5) ซ่อมแซมลำเหมือง จำนวน 25 โครงการเป็นเงิน 739,290 บาท
- 6) ซ่อมแซมคลองส่งน้ำจำนวน 1 โครงการเป็นเงิน 288,000 บาท

7) จ้างเหมากำจัดสิ่งกีดขวาง จำนวน 1 โครงการ

เป็นเงิน 378,000 บาท

8) ท่อเหลี่ยม คสล. จำนวน 6 โครงการ เป็นเงิน 1,680,000 บาท

9) ซ่อมระบบประปาหมู่บ้าน จำนวน 1 โครงการ

เป็นเงิน 980,156 บาท

10) จัดซื้อน้ำมันเชื้อเพลิงและหล่อลื่น จำนวน 1 โครงการ

เป็นเงิน 980,156 บาท

11) ค่าตอบแทนผู้ปฏิบัติงาน จำนวน 1 โครงการ

เป็นเงิน 1,404,200 บาท

12) ซ่อมแซมคอสะพาน คสล. จำนวน 1 โครงการ

เป็นเงิน 409,200 บาท

รวม 98 โครงการ คิดเป็นเงิน 15,403,239 บาท

ขณะนี้ได้ดำเนินการเสร็จสิ้นแล้ว 97 โครงการ คืนเงินให้จังหวัด 1

โครงการเนื่องจากเกิดอุทกภัยครั้งที่ 2 เส้นทางถูกตัดขาดไม่สามารถดำเนินการได้

อำนาจอนุมัติของส่วนกลาง จำนวน 17 โครงการ เป็นเงิน 34,913,213 บาท

ดังนี้

1) สะพาน คสล. จำนวน 15 โครงการ เป็นเงิน 32,010,339 บาท

2) ถนน จำนวน 1 โครงการ เป็นเงิน 679,000 บาท

3) อื่น ๆ (ซ่อมแซมระบบประปา) เป็นเงิน 2,223,874 บาท

ขณะนี้ได้ผ่านการพิจารณาของคณะกรรมการช่วยเหลือผู้ประสบภัย จังหวัดแม่ฮ่องสอน (ก.ช.ภ.มส.) ได้ส่งให้ส่วนกลางพิจารณาอนุมัติต่อไป

3.7.2 อิทธิพลจากพายุไต้ฝุ่นคอมเรย

เมื่อวันที่ 28 - 30 กันยายน 2548 ได้เกิดฝนตกหนักพื้นที่จังหวัดภาคเหนือตอนบนและอำเภอปาย จังหวัดแม่ฮ่องสอน ได้รับอิทธิพลจากพายุนี้ด้วย จากการที่ฝนตกหนักในระยะเวลาสั้นและมีการตกของฝนเต็มพื้นที่ จึงก่อให้เกิดกระแสน้ำป่าไหลหลากลงมาตามลำห้วยต่างๆ เป็นจำนวนมาก

3.7.2.1 สภาพความเสียหายจากพายุไต้ฝุ่นคอมเรย

เมื่อวันที่ 28-30 กันยายน 2548 ที่ผ่านมามีเกิดฝนตกหนักติดต่อกันหลายวันจากอิทธิพลพายุคอมเรย ทำให้น้ำป่าไหลหลากฉับพลัน ไหลท่วมบ้านเรือนของราษฎร สถานที่ราชการ ร้านค้า เกสต์เฮาส์ เส้นทางคมนาคม พื้นที่การเกษตร รวมทั้งสิ่งสาธารณูปโภคต่างๆ ได้รับความเสียหาย เป็นบริเวณกว้าง จำนวน 7 ตำบล 62 หมู่บ้าน แยกความเสียหายเบื้องต้นเป็นรายตำบลได้ดังนี้

ตำบลทุ่งยาว เสียหายดังนี้

- 1) ฝ่ายคอนกรีต/ผนังกั้นน้ำปาย หมู่ที่ 3 พังเสียหาย
- 2) สะพานไม้บ้านปางตอง หมู่ที่ 8
- 3) บ้านเรือนราษฎรถูกน้ำท่วม ได้รับความเสียหายบางส่วน
- 4) ถนนดินลูกรังจากบ้านแพมกลาง – บ้านแพมบก – บ้านปางตอง บ้านแม่อีแลบ พังเสียหาย
- 5) สะพานไม้บ้านมะโนรา หมู่ที่ 12 จำนวน 5 แห่ง พังเสียหาย

- 6) สะพานไม้ข้ามลำห้วยปางตอง บ้านปางตอง หมู่ที่ 8 จำนวน 1 แห่ง พังเสียหาย
- 7) สะพานไม้ข้ามลำห้วยแม่อีแลบ หมู่ที่ 7 จำนวน 2 แห่ง พังเสียหาย

ตำบลเวียงใต้ เสียหายดังนี้

- 1) สะพานข้ามลำน้ำปาย เชื่อมระหว่างเขต อบต.เวียงใต้กับเขต อบต.เวียงเหนือ ถูกน้ำพัดขาดเสียหาย ยาวประมาณ 20 เมตร ไม่สามารถสัญจรไปมาได้
- 2) บ้านเรือนราษฎร บริเวณริมน้ำปาย ถูกน้ำท่วมได้รับความเสียหายบางส่วน
- 3) เกษที่เฮาส์ในเขตเทศบาลตำบลปาย ได้รับความเสียหาย
- 4) สะพานข้ามลำห้วยม่วงกอนเชื่อมระหว่างเทศบาลตำบลปายกับเขต อบต.เวียงใต้ คอสะพานชำรุดและไหลตลิ่งถูกน้ำเซาะเสียหาย(หลังโรงฆ่าสัตว์)
- 5) ถนน คสล.บ้านน้ำฮู หมู่ที่ 5 พังเสียหาย

- 6) สะพานไม้ข้ามลำน้ำห้วยม่วงกอน บ้านสันติชล หมู่ที่ 5 พังเสียหาย

- 7) ถนนดินลูกรังและตลิ่ง ข้างวัดป่าข้าม หมู่ที่ 3 พังเสียหาย

ตำบลแม่มาเต็ง เสียหายดังนี้

- 1) ถนนเชื่อมระหว่างหมู่บ้าน ไทรงาม – บ้านฝึล-บ้านน้ำปาลามุง-บ้านในของชำรุดซึ่งถนนดินลูกรังเข้าหมู่บ้านไปไทรงามอำเภอได้

ทำหนังสือประสานให้องค์การบริหารส่วนจังหวัดแม่ฮ่องสอน
นำเครื่องจักรขนาดใหญ่เข้าไปปรับปรุงซ่อมแซมแล้ว

- 2) สะพานไม้ข้ามลำห้วยในของ หมู่ที่ 9 ถูกน้ำพัดขาดเสียหาย
- 3) ถนนเชื่อมระหว่างหมู่บ้านแม่ของ-นางลองหมู่ที่ 6 เสียหาย
- 4) ถนนคอนกรีตภายในหมู่บ้านแม่นะ หมู่ที่ 8
- 5) ถนนดินลูกรังเข้าหมู่บ้านปางแปก หมู่ที่ 7
- 6) สะพานไม้ข้ามลำห้วยเสีย หมู่ที่ 10 จำนวน 2 แห่ง เสียหาย

ตำบลแม่ธิ์ เสียหายดังนี้

- 1) บ้านเรือนราษฎรถูกน้ำท่วมได้รับความเสียหายบางส่วน
- 2) พื้นที่การเกษตรได้รับความเสียหาย ดิน หินทับถม
- 3) ถนนดินลูกรังเชื่อมระหว่างหมู่บ้านห้วยห้วย – แม่ยะน้อย – แม่เหมืองหลวง พังเสียหาย
- 4) สะพานคอนกรีตเชื่อมระหว่างเขตตำบลแม่ธิ์กับเทศบาลตำบลปาย ขาดเสียหาย

ตำบลเวียงเหนือ เสียหายดังนี้

- 1) สะพานคอนกรีตข้ามน้ำปายระหว่างบ้านห้วยปู – บ้านเวียงเหนือ ขาดเสียหาย รถยนต์ไม่สามารถสัญจรไปมาได้
- 2) สะพานไม้บ้านห้วยช้างเต่าขาดเสียหายยาวประมาณ 15 เมตร ขาดเสียหาย

ลิขสิทธิ์ของวิทยาลัยเชียงใหม่

Copyright © by Chiang Mai University
All rights reserved

- 3) สะพานไม้บ้านห้วยหก ขาดเสียหายยาวประมาณ 20 เมตร ขาดเสียหาย
- 4) สะพานไม้บ้านปายสองแ่ง ขาดเสียหายยาวประมาณ 20 เมตร ขาดเสียหาย
- 5) สะพานไม้บ้านห้วยปาย ขาดเสียหายยาวประมาณ 20 เมตร ขาดเสียหาย
- 6) ถนนดินลูกรังเชื่อมระหว่างบ้านตาลเจ็ดต้น – เมืองน้อย – กิ่งหน่อ – ห้วยปาย – ปายสองแ่ง ชำรุดเสียหาย
- 7) ถนนดินลูกรังเชื่อมระหว่างบ้านเมืองน้อย – ป่าซาง – ห้วยเสียะ – ห้วยหก ชำรุดเสียหาย

ตำบลเมืองแปง เสียหายดังนี้

- 1) ถนนดินลูกรังเชื่อมระหว่างหมู่บ้านเมืองแปง – บ้านแกงหอมมั่ง ชำรุดเสียหาย
- 2) ถนนดินลูกรังเชื่อมระหว่างหมู่บ้านเมืองแปง – บ้านผาสำราญ ชำรุดเสียหาย

- 3) สะพานสลิงบ้านผาสำราญ หมู่ที่ 6 ขาดเสียหาย

ตำบลโป่งสา เสียหายดังนี้

- 1) คอสะพานคอนกรีตบ้าน โป่งสา หมู่ที่ 1 ชำรุดเสียหาย
- 2) สะพานไม้บ้านแม่เหมืองหลวง หมู่ที่ 4 ขาดเสียหาย
- 3) ถนนดินลูกรังเข้าหมู่บ้านขุนสาใน หมู่ที่ 5 ชำรุดเสียหาย
- 4) ถนนดินลูกรังเข้าหมู่บ้านแม่เหมืองหลวง หมู่ที่ 4 ชำรุด

- 5) ถนนดินลูกรังเข้าหมู่บ้านห้วยเตือ หมู่ที่ 3 ชำรุดเสียหาย
- 6) สะพานไม้ข้ามลำน้ำห้วยเตือ หมู่ที่ 3 ขาดเสียหาย

ตั้งสาธารณประโยชน์ที่ได้รับความเสียหาย จากเหตุอุทกภัย เมื่อ 13 สิงหาคม 2548 และอำเภอได้ดำเนินการปรับปรุงซ่อมแซม โดยใช้งบประมาณจากเงินอุดหนุนจากราชการเพื่อช่วยเหลือผู้ประสบภัยพิบัติ กรณีอุทกภัยอุทกภัย อำนาจผู้ว่าราชการจังหวัดแล้วนั้น บางส่วนได้พังเสียหายจากเหตุอุทกภัยจากพายุ “คอมเรย์” เมื่อวันที่ 28 กันยายน 2548 ได้แก่

- 1) ถนนดินลูกรังเข้าหมู่บ้านไทรงาม หมู่ที่ 10 ตำบลแม่नादेิง
- 2) ถนนดินลูกรังเข้าหมู่บ้านฝึล หมู่ที่ 9 ตำบลแม่नादेิง
- 3) ถนนดินลูกรังเชื่อมระหว่างบ้านกัวหน่อ หมู่ที่ 9 กับบ้านห้วยปาย หมู่ที่ 4 ตำบลเวียงเหนือ
- 4) ถนนดินลูกรังเข้าบ้านปายสองแ่ง หมู่ที่ 4 ตำบลเวียงเหนือ
- 5) สะพานไม้ข้ามลำน้ำห้วยเสี้ย บริเวณบ้านไทรงาม หมู่ที่ 10 ต.แม่नादेิง
- 6) สะพานไม้ข้ามลำน้ำห้วยหก บ้านห้วยหก หมู่ที่ 6 ต.เวียงเหนือ

3.7.2.2 การให้ความช่วยเหลือ

อำเภอได้ประสานหน่วยงานที่เกี่ยวข้องสนธิกำลังช่วยเหลือราษฎรในเบื้องต้น เหมือนเมื่อคราวที่เกิดอุทกภัย เมื่อวันที่ 13 สิงหาคม 2548 ซึ่งได้รับความร่วมมือเป็นอย่างดี

ขณะนี้ได้รับเรื่องขอความช่วยเหลือแล้ว มี 6 ตำบล 9 หมู่บ้าน จำนวน 142 ราย แยกเป็น เสียหายทั้งหลัง 4 ราย บางส่วน 138 ราย ขณะนี้อยู่ระหว่างการขیمเงิน และสำรวจความเสียหาย แต่รายที่เสียหายทั้งหลังได้จ่ายเงินไปแล้ว จำนวน 2 ราย เป็นเงินทั้งสิ้น 71,500 บาท

3.7.2.3 โครงการใช้เงินอุดหนุนราชการช่วยเหลือผู้ประสบภัยพิบัติกรณีฉุกเฉิน เหตุอ ทุกภัย

อำนาจอนุมัตินายอำเภอ จำนวน 4 โครงการ เป็นเงิน 1,000,000 บาท

- 1) โครงการจัดซื้อวัสดุอุปกรณ์อื่นจำเป็นเพื่อป้องกันและแก้ไข
ปัญหาอุทกภัยเฉพาะหน้างบประมาณ 385,000 บาท
- 2) โครงการปรับปรุงซ่อมแซมถนนดินลูกรังจากบ้านห้วยบง หมู่ที่
1 ตำบลเมืองแปง ถึงบ้านผาสำราญ หมู่ที่ 6 ตำบล เมืองแปง อำเภอปาย จังหวัดแม่ฮ่องสอน
งบประมาณ 216,000 บาท
- 3) โครงการปรับปรุงซ่อมแซมถนนดินลูกรังเชื่อมระหว่างหมู่บ้าน
ห้วยห้วย หมู่ที่ 4 ถึงบ้านแม่ชะน้อย หมู่ที่ 4 ตำบลแม่สี อำเภอปาย จังหวัดแม่ฮ่องสอน งบประมาณ
216,000 บาท
- 4) โครงการซ่อมแซมสะพานไม้บ้านผาสำราญ หมู่ที่ 6 ตำบลเมือง
แปง อำเภอปาย จังหวัดแม่ฮ่องสอน งบประมาณ 183,000 บาท

ขณะนี้ได้ดำเนินการให้ความช่วยเหลือเสร็จเรียบร้อยแล้ว

อำนาจอนุมัติของผู้ว่าราชการจังหวัด ครั้งที่ 1 จำนวน 24 โครงการ

เป็นเงิน 8,753,130 บาท

- 1) โครงการซ่อมแซมถนนดินลูกรัง เข้าหมู่บ้านในของ หมู่ที่ 9 ตำบล
แม่नादेิง อำเภอปาย จังหวัดแม่ฮ่องสอน งบประมาณ 247,500 บาท
- 2) โครงการซ่อมแซมถนนดินลูกรังเข้าหมู่บ้านฝิลู หมู่ที่ 9 ตำบลแม่
นาदेิง อำเภอปาย จังหวัดแม่ฮ่องสอน งบประมาณ 247,500 บาท

3) โครงการซ่อมแซมถนนดินลูกรังเชื่อมระหว่างหมู่บ้านกัวหน่อ หมู่ที่ 9 กับบ้านหัวปาย หมู่ที่ 4 ตำบลเวียงเหนือ อำเภอปาย จังหวัดแม่ฮ่องสอน งบประมาณ 261,000 บาท

4) โครงการซ่อมแซมสะพานไม้ข้ามลำน้ำของบริเวณบ้านในของ หมู่ที่ 9 ตำบลแม่ณาตัง อำเภอปาย จังหวัดแม่ฮ่องสอน งบประมาณ 155,210 บาท

5) โครงการซ่อมแซมสะพานไม้ห้วยแม่ยาน บริเวณบ้านมะโนรา (แห่งที่ 1) หมู่ที่ 12 ตำบลทุ่งยาว อำเภอปาย จังหวัดแม่ฮ่องสอน งบประมาณ 156,315 บาท

6) โครงการซ่อมแซมสะพานไม้ห้วยแม่ยาน บริเวณบ้านมะโนรา (แห่งที่ 2) หมู่ที่ 12 ตำบลทุ่งยาว อำเภอปาย จังหวัดแม่ฮ่องสอน งบประมาณ 156,315 บาท

7) โครงการซ่อมแซมสะพานไม้ห้วยแม่ยาน บริเวณบ้านมะโนรา (แห่งที่ 3) หมู่ที่ 12 ตำบลทุ่งยาว อำเภอปาย จังหวัดแม่ฮ่องสอน งบประมาณ 156,315 บาท

8) โครงการซ่อมแซมสะพานไม้ห้วยแม่เฮี้ยะบริเวณบ้านไทรงาม (แห่งที่ 1) หมู่ที่ 10 ตำบลทุ่งยาว อำเภอปาย จังหวัดแม่ฮ่องสอน งบประมาณ 156,315 บาท

9) โครงการซ่อมแซมสะพานไม้ข้ามห้วยเคื่อ บริเวณบ้านห้วยเคื่อ-บ้านแม่เหมืองหลวง หมู่ที่ 3 ตำบลโป่งสา อำเภอปาย จังหวัดแม่ฮ่องสอน งบประมาณ 156,315 บาท

10) โครงการซ่อมแซมสะพานไม้ห้วยแม่เฮี้ยะ บริเวณบ้านไทรงาม (แห่งที่ 2) หมู่ที่ 10 ตำบลทุ่งยาว อำเภอปาย จังหวัดแม่ฮ่องสอน งบประมาณ 153,610 บาท

11) โครงการซ่อมแซมสะพานไม้ห้วยแม่เฮี้ยะ บริเวณบ้านไทรงาม (แห่งที่ 3) หมู่ที่ 10 ตำบลทุ่งยาว อำเภอปาย จังหวัดแม่ฮ่องสอน งบประมาณ 156,315 บาท

12) โครงการซ่อมแซมสะพานไม้ห้วยแม่อีแลบ บริเวณบ้านแม่อีแลบ (แห่งที่ 1) หมู่ที่ 7 ตำบลทุ่งยาว อำเภอปาย จังหวัดแม่ฮ่องสอน งบประมาณ 142,670 บาท

13) โครงการซ่อมแซมสะพานไม้ห้วยแม่อีเลบ บริเวณบ้านแม่อีเลบ (แห่งที่ 2) หมู่ที่ 7 ตำบลทุ่งยาว อำเภอป่า จังหวัดแม่ฮ่องสอน งบประมาณ 142,670 บาท

14) โครงการซ่อมแซมสะพานไม้ห้วยปางตอง บริเวณบ้านปางตอง หมู่ที่ 8 ตำบลทุ่งยาว อำเภอป่า จังหวัดแม่ฮ่องสอน งบประมาณ 142,670 บาท

15) โครงการซ่อมแซมสะพานไม้ห้วยหก บริเวณบ้านห้วยหก หมู่ที่ 6 ตำบลทุ่งยาว อำเภอป่า จังหวัดแม่ฮ่องสอน งบประมาณ 142,670 บาท

16) โครงการซ่อมแซมสะพานไม้ข้ามลำน้ำป่า บริเวณบ้านเหมืองแร่ หมู่ที่ 4 ตำบลเมืองแปง อำเภอป่า จังหวัดแม่ฮ่องสอน งบประมาณ 142,670 บาท

17) โครงการซ่อมแซมสะพานไม้ห้วยม่วงกอน บริเวณบ้านน้ำฮู (บ้านสันติชล) หมู่ที่ 5 ตำบลเวียงใต้ อำเภอป่า จังหวัดแม่ฮ่องสอน งบประมาณ 142,670 บาท

18) โครงการจ้างเหมากำจัดสิ่งกีดขวางทางน้ำ ลำห้วยม่วงกอน ตั้งแต่บ้านสันติชล หมู่ที่ 5 ถึงบ้านแสงทองเวียงใต้ หมู่ที่ 8 ตำบลเวียงใต้ อำเภอป่า จังหวัดแม่ฮ่องสอน งบประมาณ 2,520,000 บาท

19) โครงการจ้างเหมากำจัดสิ่งกีดขวางทางน้ำลำห้วยปู บ้านห้วยปู หมู่ที่ 6 ตำบลเวียงใต้ อำเภอป่า จังหวัดแม่ฮ่องสอน งบประมาณ 480,000 บาท

20) โครงการซ่อมแซมไหล่ทางกั้นน้ำเซาะ บริเวณสะพานข้ามลำห้วยม่วงกอน ข้างโรงฆ่าสัตว์ หมู่ 8 ตำบลเวียงใต้ อำเภอป่า จังหวัดแม่ฮ่องสอน งบประมาณ 353,100 บาท

21) โครงการซ่อมแซม ถนนดินลูกรัง และตลิ่งลำน้ำป่า บริเวณข้างวัดป่าขาม บ้านป่าขาม หมู่ 3 ตำบลเวียงใต้ อำเภอป่า จังหวัดแม่ฮ่องสอน งบประมาณ 600,000 บาท

22) โครงการปรับปรุงซ่อมแซมถนน คสล.เชื่อมระหว่างบ้านน้ำฮู หมู่ที่ 5 กับบ้านใหม่สหสัมพันธ์ หมู่ 7 ตำบลเวียงใต้ อำเภอป่า จังหวัดแม่ฮ่องสอน งบประมาณ 141,300 บาท

23) โครงการซ่อมแซมถนนดินลูกรัง ทางเข้าหมู่บ้านปางตอง หมู่ 8 ตำบลทุ่งยาว อำเภอป่า จังหวัดแม่ฮ่องสอน งบประมาณ 517,500 บาท

24) โครงการซ่อมแซมถนนดินลูกรัง เชื่อมระหว่างบ้านแพมบก หมู่ 6 กับหมู่บ้านแม่อีแลบ หมู่ที่ 7 ตำบลทุ่งยาว อำเภอป่า จังหวัดแม่ฮ่องสอน งบประมาณ 1,402,500 บาท

ขณะนี้ได้ทำการให้ความช่วยเหลือเสร็จเรียบร้อยแล้ว

อำนาจอนุมัติของผู้ว่าราชการจังหวัด ครั้งที่ 2 จำนวน 4 โครงการ

เป็นเงิน 2,155,530 บาท

1) โครงการจัดซื้อน้ำมันเชื้อเพลิงสำหรับยานพาหนะของทางราชการ/องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นหรือเอกชนที่นำมาปฏิบัติงาน น้ำมันดีเซล จำนวน 13,000 ลิตร ๆ ละ 24.29 บาท เป็นเงิน 315,770 บาท

2) โครงการจ่ายเงินค่าตอบแทนผู้ปฏิบัติงานนอกเวลา ให้แก่เจ้าหน้าที่และลูกจ้างของทางราชการ จำนวน 325 คน ๆ ละ 100 บาทต่อวัน รวม 10 วัน 325,000 บาท

3) โครงการจ้างเหมากำจัดสิ่งกีดขวางทางน้ำแม่น้ำของ บริเวณบ้านแม่ของ หมู่ที่ 5 ตำบลแม่นาเติง อำเภอป่า จังหวัดแม่ฮ่องสอน เป็นเงิน 1,049,760 บาท

4) โครงการซ่อมแซมถนน คสล. เชื่อมระหว่างบ้านนาจอง หมู่ที่ 6 ถึงบ้านนาจลองใหม่ หมู่ที่ 11 ตำบลแม่นาเติง อำเภอป่า จังหวัดแม่ฮ่องสอนเป็นเงิน 465,000 บาท

ขณะนี้ได้ทำการให้ความช่วยเหลือเสร็จเรียบร้อยแล้ว

3.7.3 ปัญหาอุปสรรคในการให้ความช่วยเหลือผู้ประสบภัย

3.7.3.1 การให้ความช่วยเหลือผู้ประสบอุทกภัย ด้านการฟื้นฟูสาธารณประโยชน์ หรือ ด้านป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย

ปัญหาที่พบ การให้ความช่วยเหลือด้านฟื้นฟูสิ่งสาธารณประโยชน์ หรือด้านป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย ตามหลักเกณฑ์และวิธีดำเนินการที่กระทรวงการคลังกำหนด จะต้องเป็นสิ่งสาธารณประโยชน์ที่มีอยู่ในความรับผิดชอบของส่วนราชการ หากเป็นสิ่งสาธารณประโยชน์ที่มีหน่วยงานรับผิดชอบต้องเป็นกรณีงบประมาณของส่วนราชการนั้นได้ใช้หมดไปแล้ว หรือมิได้ตั้งงบประมาณเพื่อการนี้ไว้ และส่วนราชการที่เป็นหน่วยรับผิดชอบได้ขอรับการสนับสนุนงบประมาณจากส่วนกลางจากต้นสังกัด และหน่วยต้นสังกัดไม่ได้ขบประมาณหรือได้ขบประมาณหมดไปแล้ว โดยให้รายงานเป็นลายลักษณ์อักษร ซึ่งการปฏิบัติที่ผ่าน ๆ มาส่วนราชการที่รับผิดชอบสิ่งสาธารณประโยชน์ไม่ได้จัดทำหนังสือเป็นลายลักษณ์อักษรแจ้งว่าไม่ได้ตั้งงบประมาณ หรือตั้งไว้ได้ใช้หมดไปแล้ว จึงเป็นสาเหตุให้ไม่เข้าหลักเกณฑ์และวิธีดำเนินการที่กระทรวงการคลังกำหนด

3.7.3.2 การให้ความช่วยเหลือผู้ประสบอุทกภัย ด้านการปรับพื้นที่ทำการเพาะปลูกที่ ถูกหิน ดิน ทราย ไม้ โคลน รวมทั้งซากวัสดุทุกชนิดทับถมจนไม่สามารถเพาะปลูกได้

ปัญหาที่พบ ตามหลักเกณฑ์และวิธีดำเนินการที่กระทรวงการคลังกำหนด การให้ความช่วยเหลือจะเป็นค่าจ้างเหมาในการขุดลอก ขนย้ายหิน ดิน ทราย ไม้ โคลน รวมซากวัสดุที่ทับถมพื้นที่แปลงเกษตรกรรม เกษตรกรจะไม่มีความต้องการให้จ้างเหมาในการขุดลอก ขนย้ายหิน ดิน ทราย ไม้ โคลน รวมซากวัสดุที่ทับถมพื้นที่แปลงเกษตรกรรม แต่ต้องการให้ทางราชการจ่ายเป็นเงินสดให้แทน ซึ่งการจ่ายเป็นเงินสดจะไม่ใช่ไปตามหลักเกณฑ์ และวิธีดำเนินการของกระทรวงการคลัง เมื่อคณะกรรมการช่วยเหลือผู้ประสบภัย จังหวัดแม่ฮ่องสอน (ก.ช.ภ.มส.) ได้พิจารณาอนุมัติเห็นชอบและผู้ว่าราชการจังหวัดได้อนุมัติแล้วไม่สามารถดำเนินการได้

บทที่ 4

ผลการศึกษา

จากการสำรวจมูลค่าความเสียหายหลังการเกิดอุทกภัย ของจังหวัดแม่ฮ่องสอน ในปี 2548 พบว่า มูลค่าความเสียหายทั้งหมดคิดเป็นจำนวนเงิน 521,125,578 บาท มีจำนวนผู้ประสบภัย 249,104 คน (สำนักงานประกันภัย จังหวัดแม่ฮ่องสอน, 2548) และความเสียหายทางด้านระบบสาธารณสุขปโลกของอำเภอปาย จังหวัดแม่ฮ่องสอนหลังจากการเกิดอุทกภัยปี 2548 คิดเป็นจำนวนเงิน 71,528,812 บาท (ที่ทำการปกครอง อำเภอปาย, 2548)

ผลการศึกษาเรื่อง ผลกระทบทางเศรษฐกิจของปัญหาอุทกภัยที่มีต่ออุตสาหกรรมการท่องเที่ยวในอำเภอปาย จังหวัดแม่ฮ่องสอน สามารถจำแนกการศึกษาได้เป็น 2 ส่วนใหญ่ ๆ คือ ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่างธุรกิจที่เกี่ยวข้องอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวก่อนการเกิดอุทกภัยในปี 2548 และผลกระทบทางเศรษฐกิจของปัญหาอุทกภัยที่มีต่ออุตสาหกรรมการท่องเที่ยวในอำเภอปาย จังหวัดแม่ฮ่องสอนในปี พ.ศ. 2548 โดยทั้งสองส่วนจะวิเคราะห์โดยใช้สถิติพรรณนา (descriptive statistics) ซึ่งจะแสดงในรูปของตารางความถี่ร้อยละ และค่าเฉลี่ย ซึ่งผลการศึกษาสามารถสรุปได้ดังนี้

4.1 ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง

การศึกษาข้อมูลทั่วไปของภาคอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวกลุ่มตัวอย่างประกอบด้วย ประเภทของธุรกิจ ลักษณะของธุรกิจ สถานที่ตั้ง ลักษณะของสถานประกอบการ จำนวนลูกจ้าง จำนวนรายได้ และจำนวนทุนหมุนเวียน โดยมีรายละเอียดดังนี้

4.1.1 ประเภทของธุรกิจ

ตารางที่ 4.1 แสดงร้อยละของภาคธุรกิจจำแนกตามประเภทของธุรกิจ

ประเภทของธุรกิจ	จำนวน	ร้อยละ
ธุรกิจเจ้าของคนเดียว	94	94
ห้างหุ้นส่วน	4	4
บริษัทจำกัด(มหาชน)	2	2
รวม	100	100

ที่มา : จากการสำรวจ

จากตาราง 4.1 กลุ่มตัวอย่างของภาคธุรกิจการท่องเที่ยวในเขตอำเภอปาย จังหวัดแม่ฮ่องสอน พบว่า ส่วนใหญ่คือ ร้อยละ 94 ของประเภทธุรกิจที่เปิดให้บริการในพื้นที่อำเภอปาย

4.1.2 ลักษณะของธุรกิจ

ตารางที่ 4.2 แสดงร้อยละของภาคธุรกิจจำแนกตามลักษณะของธุรกิจ

ลักษณะของธุรกิจ	จำนวน	ร้อยละ
ร้านค้า	28	28
ร้านอาหาร	16	16
สถานพักผ่อน	43	43
บริการอื่นๆ	13	13
รวม	100	100

ที่มา : จากการสำรวจ

จากตาราง 4.2 กลุ่มตัวอย่างของภาคธุรกิจการท่องเที่ยวในเขตอำเภอปาย จังหวัดแม่ฮ่องสอน พบว่า ลักษณะของธุรกิจที่เกี่ยวข้องกับอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวส่วนใหญ่ คือ ร้อยละ

43 มีลักษณะการดำเนินธุรกิจแบบสถานที่พักแรมได้แก่เกสต์เฮาส์/รีสอร์ท รองลงมาคือลักษณะของธุรกิจแบบร้านค้าและร้านอาหาร คิดเป็นร้อยละ 28 และ 16 ส่วนธุรกิจแบบอื่น ๆ ได้แก่บริษัทนำเที่ยว บริษัทรถเช่าและบริการอื่น ๆ มีเพียงร้อยละ 13

4.1.3 สถานที่ตั้ง

ตารางที่ 4.3 แสดงร้อยละของภาคธุรกิจจำแนกตามลักษณะของสถานที่ตั้ง

ลักษณะของสถานที่ตั้ง	จำนวน	ร้อยละ
ตำบลเวียงใต้	68	68
เทศบาลปาย	8	8
ตำบลเวียงเหนือ	4	4
ตำบลเมืองแปง	-	-
ตำบลทุ่งยาว	-	-
ตำบลแม่नाเติง	3	3
ตำบลโป่งสา	-	-
ตำบลแม่ฮี้	17	17
รวม	100	100

ที่มา : จากการสำรวจ

จากตาราง 4.3 สถานที่ตั้งของอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวส่วนใหญ่อยู่ในพื้นที่ ตำบลเวียงใต้ คิดเป็นร้อยละ 68 รองลงมาคือ ตำบลแม่ฮี้ คิดเป็นร้อยละ 17 ส่วนพื้นที่เทศบาลปาย ตำบลเวียงเหนือ ตำบลแม่नाเติง คิดเป็นร้อยละ 8, 4 และ 3 ตามลำดับ

4.1.4 ลักษณะของสถานประกอบการ

ตารางที่ 4.4 แสดงร้อยละของภาคธุรกิจจำแนกตามลักษณะของสถานประกอบการ

ลักษณะของสถานประกอบการ	จำนวน	ร้อยละ
อาคารพาณิชย์		
อาคาร 1 ชั้น	36	36
อาคาร 2 ชั้น	12	12
อาคาร 3 ชั้น	5	5
บ้านพักส่วนตัว	34	34
บังกะโล	13	13
รวม	100	100

ที่มา : จากการสำรวจ

จากตาราง 4.4 จะเห็นได้ชัดเจนว่าส่วนใหญ่คือ ร้อยละ 36 ของลักษณะของธุรกิจที่เปิดให้บริการในพื้นที่อำเภอปาย จังหวัดแม่ฮ่องสอน มีลักษณะของสถานประกอบการแบบอาคารพาณิชย์ 1 ชั้น รองลงมาคือบ้านพักส่วนตัว และบังกะโล คิดเป็นร้อยละ 34 และ 13 ตามลำดับ ส่วนอาคารพาณิชย์ 2 ชั้นและ 3 ชั้นมีเพียงร้อยละ 12 และ 5

4.1.5 จำนวนลูกจ้าง/พนักงานในธุรกิจ

ตารางที่ 4.5 แสดงร้อยละของภาคธุรกิจจำแนกตามลักษณะของจำนวนลูกจ้าง/พนักงานในธุรกิจ

ลักษณะของจำนวนลูกจ้าง/พนักงานในธุรกิจ	จำนวน	ร้อยละ
ต่ำกว่า 5 คน	75	75
6 – 10 คน	21	21
11 – 15 คน	2	2
16 – 20 คน	-	-
21 – 25 คน	-	-
มากกว่า 25 คน	2	2
รวม	100	100

ที่มา : จากการสำรวจ

จากตาราง 4.5 ได้ทำการสำรวจกลุ่มตัวอย่างของภาคธุรกิจการท่องเที่ยว พบว่า จำนวนลูกจ้างหรือพนักงานในธุรกิจ ส่วนใหญ่ คือ ร้อยละ 75 มีลูกจ้างต่ำกว่า 5 คน รองลงมาคือธุรกิจมีจำนวนลูกจ้างหรือพนักงานในธุรกิจ 6-10 คน คิดเป็นร้อยละ 21 ส่วนธุรกิจที่มีจำนวนลูกจ้าง 11 – 15 คนและ มากกว่า 25 คน มีจำนวนเท่ากัน คิดเป็นร้อยละ 2

4.1.6 จำนวนทุนหมุนเวียนในธุรกิจ

ตารางที่ 4.6 แสดงร้อยละของภาคธุรกิจจำแนกตามลักษณะของจำนวนทุนหมุนเวียนในธุรกิจ

ลักษณะของจำนวนทุนหมุนเวียนในธุรกิจ	จำนวน	ร้อยละ
ต่ำกว่า 5,000 บาท / วัน	60	60
5,001 – 10,000 บาท / วัน	29	29
10,001 – 15,000 บาท / วัน	5	5
15,001 – 20,000 บาท / วัน	1	1
20,001 – 25,000 บาท / วัน	2	2
มากกว่า 25,000 บาท / วัน	3	3
รวม	100	100

ที่มา : จากการสำรวจ

จากตาราง 4.6 กลุ่มตัวอย่างของภาคธุรกิจการท่องเที่ยว พบว่า จำนวนทุนหมุนเวียนในธุรกิจ ส่วนใหญ่ คือ ร้อยละ 60 ที่มีทุนหมุนเวียนต่ำกว่า 5,000 บาทต่อวัน รองลงมาคือทุนหมุนเวียน 5,001-10,000 บาทต่อวัน คิดเป็นร้อยละ 29 ส่วนทุนหมุนเวียน 10,001-15,000 บาทต่อวันคิดเป็นร้อยละ 5 และทุนหมุนเวียน 15,001-20,000 บาทต่อวันคิดเป็นร้อยละ 1 ส่วนทุนหมุนเวียน 20,001-25,000 บาท และทุนหมุนเวียน มากกว่า 25,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 2 และ 3 ตามลำดับ

4.1.7 จำนวนรายได้เฉลี่ยของธุรกิจ

ตารางที่ 4.7 แสดงร้อยละของภาคธุรกิจจำแนกตามลักษณะของจำนวนรายได้เฉลี่ยของธุรกิจ

ลักษณะของจำนวนรายได้เฉลี่ยของธุรกิจ	จำนวน	ร้อยละ
ต่ำกว่า 5,000 บาท / วัน	78	78
5,001 – 10,000 บาท / วัน	17	17
10,001 – 15,000 บาท / วัน	2	2
15,001 – 20,000 บาท / วัน	1	1
20,001 – 25,000 บาท / วัน	-	-
มากกว่า 25,000 บาท / วัน	2	2
รวม	100	100

ที่มา : จากการสำรวจ

จากตาราง 4.7 กลุ่มตัวอย่างของภาคธุรกิจการท่องเที่ยว พบว่า จำนวนรายได้เฉลี่ยของธุรกิจ ส่วนใหญ่ คือ ร้อยละ 78 ที่มีรายได้เฉลี่ยต่ำกว่า 5,000 บาทต่อวัน รองลงมาคือรายได้เฉลี่ย 5,001-10,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 17 ส่วนรายได้เฉลี่ย 10,001-15,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 2 ซึ่งจำนวนเท่ากับจำนวนรายได้เฉลี่ยของธุรกิจ มากกว่า 25,000 บาท ส่วนรายได้เฉลี่ยตั้งแต่ 15,001-20,000 บาท ต่อวันมีเพียง ร้อยละ 1

4.2 ศึกษาสภาพเศรษฐกิจของอุตสาหกรรมการท่องเที่ยว อำเภอปาย จังหวัดแม่ฮ่องสอน

ก่อนการเกิดอุทกภัย ในปี 2548

ในการศึกษาสภาพเศรษฐกิจของอุตสาหกรรมการท่องเที่ยว อำเภอปาย จังหวัดเชียงใหม่ก่อนการเกิดอุทกภัยในปี 2548 ได้แบ่งลักษณะของการศึกษาออกเป็น 4 ส่วน คือ สภาพธุรกิจสถานพักแรม สภาพธุรกิจร้านค้าและร้านอาหาร สภาพธุรกิจบริษัทนำเที่ยวและรถเช่ารวมไปถึงธุรกิจบริการอื่น ๆ ด้วย ซึ่งทั้ง 3 ส่วนนี้จะทำการวิเคราะห์ผลโดยการประมาณค่า แล้วนำค่าที่ได้มาเป็นแนวทางในการศึกษาสภาพเศรษฐกิจของอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวหลังจากเกิดอุทกภัย ต่อไป

ส่วนที่ 1 ผลการศึกษาโครงสร้างธุรกิจสถานพักแรม ในอำเภอปาย จังหวัดแม่ฮ่องสอน

1) จำนวนเกสต์เฮาส์มีทั้งหมด 78 แห่ง (จากสถิติของทางอำเภอปาย)

2) จำนวนห้องพักโดยเฉลี่ยทั้งหมดมีจำนวนเท่ากับ

- จำนวนห้องที่ทำการศึกษาคือ 606/43 เท่ากับ 14.09 ห้อง/แห่ง

-จำนวนห้องทั้งหมด 831/78 เท่ากับ 10.79 ห้อง/แห่ง

ดังนั้น จึงสามารถรองรับนักท่องเที่ยวได้ประมาณคืนละ

831x 2 เท่ากับ 1,662 คน

3) ระดับราคาเฉลี่ยของห้องพัก

ช่วง Low season ประมาณ 100 – 250 บาท/ห้อง/คืน

ช่วง High season ประมาณ 150 - 400 บาท/ห้อง/คืน

ข้อมูลเกี่ยวกับโครงสร้างอุตสาหกรรมของธุรกิจสถานพักแรม ในอำเภอปาย

ตารางที่ 4.8 แสดงร้อยละของเกสต์เฮาส์จำแนกตามจำนวนห้องพัก

จำนวนห้อง	จำนวน	ร้อยละ
น้อยกว่า 5 ห้อง	1	2.33
6-10 ห้อง	18	41.86
11-25 ห้อง	11	25.58
16-20 ห้อง	6	13.95
21-25 ห้อง	4	9.30
มากกว่า 25 ห้อง	3	6.98
รวม	43	100

ที่มา : จากการสำรวจ

จากตาราง 4.8 จะเห็นได้ชัดเจนว่าส่วนใหญ่คือ ร้อยละ 41.86 ของธุรกิจสถานที่พักแรมที่เปิดให้บริการในพื้นที่อำเภอปาย จังหวัดแม่ฮ่องสอน มีจำนวนห้องพักแต่ละแห่งอยู่ระหว่าง 6 – 10 ห้อง ซึ่งขนาดการประกอบธุรกิจที่ไม่ใหญ่มากนัก รองลงมามีจำนวนห้อง 11-25 ห้อง ร้อยละ 25.59 จำนวน 16-20 ห้อง ร้อยละ 13.95 จำนวนห้อง 21-25 ห้อง ร้อยละ 9.30 จำนวนมากกว่า 25 ห้อง ร้อยละ 6.98 และจำนวนน้อยกว่า 5 ห้อง ร้อยละ 2.33 ตามลำดับ

ห้องพักเฉลี่ย จากกลุ่มตัวอย่างที่ทำการศึกษา เท่ากับ 606/43 เท่ากับ 14.09 ห้อง/แห่ง

ตารางที่ 4.9 แสดงร้อยละของสถานพักแรม จำแนกตามราคาห้องพักต่อคืน

ราคาห้องพักต่อคืน	จำนวน	ร้อยละ
ต่ำกว่า 100 บาท	1	2.33
101 - 200 บาท	19	44.19
201 - 300 บาท	5	11.62
301 - 500 บาท	7	16.28
501 - 1,000 บาท	3	6.98
1,001 - 1,500 บาท	2	4.65
1,501 - 2,000 บาท	2	4.65
มากกว่า 2,000 บาท	4	9.30
รวม	43	100

ที่มา : จากการสำรวจ

หมายเหตุ : ราคานี้คิดเฉลี่ยจากราคาห้องพักของแต่ละเกสต์เฮาส์ และเฉลี่ยทั้งช่วง High season และ Low season

จากตาราง 4.9 จะเห็นว่า ราคาของห้องพักต่อคืน โดยเฉลี่ยของเกสต์เฮาส์ที่อำเภอปาย จังหวัดแม่ฮ่องสอนนั้นจะอยู่ในช่วง 101 - 200 บาทต่อห้องต่อคืน (ห้องละ 2 คน) คือ สูงถึงร้อยละ 44.19 รองลงมาจะอยู่ในช่วงราคา 301 - 500 บาท ร้อยละ 16.28 ช่วงราคา 201-300 บาท ร้อยละ 11.62 ช่วงราคามากกว่า 2,000 บาท ร้อยละ 9.30 ช่วงราคา 501-1,000 บาท ร้อยละ 6.98 ช่วงราคา 1,001-1,500 และ 1,501-2,000 บาท ร้อยละ 4.65 และ ช่วงราคาต่ำกว่า 100 บาทร้อยละ 2.33 ตามลำดับ

ราคาห้องพักเฉลี่ย จากการสำรวจกลุ่มตัวอย่าง เท่ากับ 19,325/43 เท่ากับ 449.42 บาท/ห้อง/คืน

ตารางที่ 4.10 แสดงร้อยละของสถานพักแรม จำแนกตามการเปลี่ยนแปลงราคาห้องพักในช่วง high season

ราคาห้องพัก	จำนวน	ร้อยละ
เปลี่ยนแปลง	27	62.79
ไม่เปลี่ยนแปลง	16	37.21
รวม	43	100

ที่มา : จากการสำรวจ

จากตาราง 4.10 จะเห็นได้ว่ามีถึงร้อยละ 62.79 ที่มีการเปลี่ยนแปลงราคาห้องพัก คือ จะตั้งราคาที่สูงขึ้นเมื่อถึงช่วง high season ของการท่องเที่ยว คือประมาณช่วงเดือนตุลาคม ถึง กุมภาพันธ์ของทุกปี

ตารางที่ 4.11 แสดงจำนวนร้อยละของสถานพักแรม จำแนกตามรายได้ต่อเดือน

รายได้ต่อเดือน	จำนวน	ร้อยละ
ต่ำกว่า 20,000 บาท	20	46.51
20,001 – 40,000 บาท	7	16.27
40,001 – 60,000 บาท	10	23.26
60,001 – 80,000 บาท	3	6.98
80,001 – 100,000 บาท	3	6.98
มากกว่า 100,000 บาท	-	-
รวม	43	100

ที่มา : จากการสำรวจ

หมายเหตุ : เป็นรายได้เฉลี่ยต่อเดือนทั้งในช่วง high season และ low season รวมกัน

จากตาราง 4.11 จะเห็นได้ว่าสถานที่พักมีรายได้ต่อเดือนเฉลี่ยอยู่ในช่วงต่ำกว่า 20,000 บาท รองลงมาอยู่ในช่วงรายได้เฉลี่ย 40,001-60,000 บาท ร้อยละ 23.26 รายได้เฉลี่ย 20,001-40,000 บาท ร้อยละ 16.27 รายได้เฉลี่ย 60,001-80,000 และ 80,001-100,000 บาท ร้อยละ 6.98 ตามลำดับ

รายได้เฉลี่ยจากการสำรวจ 43 ตัวอย่างเท่ากับ 1,322,337/43 เท่ากับ 30,752 บาท/เดือน

ตารางที่ 4.12 แสดงจำนวนร้อยละของสถานพักแรม จำแนกตามค่าใช้จ่ายต่อเดือน

รายจ่ายต่อเดือน	จำนวน	ร้อยละ
ต่ำกว่า 4,000 บาท	9	20.93
4,001 – 8,000 บาท	24	55.81
8,001 – 12,000 บาท	5	11.63
12,001 – 16,000 บาท	-	-
16,001 – 20,000 บาท	1	2.33
มากกว่า 20,000 บาท	4	9.30
รวม	43	100

ที่มา : จากการสำรวจ

หมายเหตุ : เป็นรายได้เฉลี่ยต่อเดือนทั้งในช่วง high season และ low season รวมกัน

จากตาราง 4.12 จะเห็นได้ว่าค่าใช้จ่ายต่อเดือนของสถานพักแรมร้อยละ 55.81 อยู่ระหว่าง 4,001 – 8,000 บาท รองลงมามีรายจ่ายต่ำกว่า 4,000 บาท ร้อยละ 20.93 รายจ่าย 8,000-12,000 บาท ร้อยละ 11.63 รายจ่ายมากกว่า 20,000 บาท ร้อยละ 9.30 และรายจ่าย 16,000-20,000 บาท ร้อยละ 2.33 ตามลำดับ แต่ก็ยังมีบางแห่งที่มีการเปิดให้บริการหลายอย่างพร้อมไปกับห้องพัก จึงมีค่าใช้จ่ายที่มากขึ้น แต่ก็ยังถือได้ว่าเป็นเพียงส่วนหนึ่งเท่านั้น

ค่าใช้จ่ายเฉลี่ย จากการสำรวจกลุ่มตัวอย่าง 310,213/43 เท่ากับ 7,214.25 บาทต่อเดือน

ตารางที่ 4.13 แสดงรายได้ของธุรกิจสถานพักแรม ในอำเภอบาง จังหวัดแม่ฮ่องสอน

ลำดับที่	บริการห้องพัก			อาหาร เครื่องดื่ม (บาท/เดือน)	บริการอื่น ๆ ³ (บาท/เดือน)	รายได้รวม (บาท/เดือน)
	จำนวน ห้องพัก	การเข้าพัก ¹ (ห้อง/คืน)	ราคา ² (บาท/ห้อง/คืน)			
1	15	12.5	242.5	2,000	5,000	99,062
2.	6	4.5	200	-	-	27,000
3.	8	6	110	-	-	19,600
4.	8	7	375	9,000	-	87,750
5.	10	8	250	-	-	60,000
6.	10	5.5	350	2,250	-	60,000
7.	10	-	132.5	-	-	-
8	16	8	125	-	10,500	40,500
9	10	5	175	-	-	30,750
10	15	11.5	140	4,500	-	58,800
11	13	8.5	200	9,000	7,000	67,000
12	12	7	120	3,000	-	33,450
13	20	12.5	120	-	-	45,000
14	23	16.5	175	2,000	-	88,625
15	20	10.5	180	2,000	-	58,700
16	10	12.5	100	3,000	-	37,500
17	10	4	180	2,500	-	21,600
18	20	12.5	3,000	-	-	90,000
19	21	12	1,850	-	-	55,000
20	14	10	900	-	-	27,000
21	29	14	1,600	-	-	48,000
22	20	15.5	900	-	-	27,000
23	30	16	1,500	-	-	45,000

ตารางที่ 4.13 แสดงรายได้ของธุรกิจสถานพักแรม อำเภอปาย จังหวัดแม่ฮ่องสอน (ต่อ)

ลำดับที่	บริการห้องพัก			อาหาร เครื่องดื่ม (บาท/เดือน)	บริการอื่นๆ ³ (บาท/เดือน)	รายได้รวม (บาท/เดือน)
	จำนวน ห้องพัก	การเข้าพัก ¹ (ห้อง/คืน)	ราคา ² (บาท/ห้อง/คืน)			
24	8	3	1,500	2,000	-	45,000
25	20	11	250	-	-	7,500
26	37	14	200	-	-	6,000
27	4	2	400	-	-	12,000
28	12	6	200	-	-	6,000
29	6	3	500	-	-	15,000
30	16	7	500	-	-	15,000
31	19	15	200	-	-	6,000
32	7	2	200	1,000	-	9,000
33	20	10	300	-	-	9,000
34	12	5	200	-	-	6,000
35	13	6	150	-	-	4,500
36	14	8	200	-	-	6,000
37	12	6	150	-	-	4,500
38	9	3	200	-	-	6,000
39	8	6	400	-	-	12,000
40	14	6	250	-	-	7,500
41	9	5	200	-	-	6,000
42	6	3	200	-	-	6,000
43	10	5	200	-	-	6,000
รวม	606	278	19,325	42,250	22,500	1,322,337

ที่มา : จากการสำรวจ

หมายเหตุ : ¹เป็นการเข้าพักเฉลี่ย high season และ low season

²เป็นราคาเฉลี่ยจากช่วง high Season และ low season

³บริการอื่นๆ ที่มี อาทิ เช่น บริการรถเช่าและบริการนวดแผนโบราณ แต่ก็ยังมีอยู่เพียงน้อยราย

จากตาราง 4.13 จะเห็นได้ชัดว่า รายได้รวมต่อเดือนของธุรกิจสถานพักผ่อนในอำเภอ
ปาย จังหวัดแม่ฮ่องสอน เท่ากับ 1,322,337 บาท / เดือน

กลุ่มตัวอย่างที่ทำการสำรวจข้อมูล 43 แห่ง จะมีรายได้รวมกันต่อเดือน
เท่ากับ 1,322,337 บาท

รายได้รวมต่อปี เท่ากับ $1,322,337 \times 12$

รายได้รวม เท่ากับ 15,868,044 บาท/ปี

ดังนั้นเมื่อนำมาหาตัวเลขรวมทั้งหมดก็จะได้ดังต่อไปนี้

กลุ่มตัวอย่างที่ทำการสำรวจ 43 แห่ง จากทั้งหมด 78 แห่ง คิดเป็น 43×100 เท่ากับ 55.13 %

78

จะได้ 55.13 % (43 แห่ง) จะมีรายได้รวมต่อปี เท่ากับ 15,868,044 บาท

100% (78 แห่ง) จะมีรายได้รวมต่อปี เท่ากับ $15,868,044 \times 100$

55.13

เท่ากับ 28,782,956.64 บาท

สรุป :

1. คิดจากจำนวนกลุ่มตัวอย่างจำนวน 43 แห่ง จะมีรายได้รวมต่อปี เท่ากับ
15,868,044 บาท / ปี

2. ถ้าคิดประมาณจากค่ารวมทั้งหมด 78 แห่ง จะมีรายได้รวมต่อปี เท่ากับ
28,782,956.64 บาท/ปี

ตารางที่ 4.14 แสดงค่าใช้จ่ายของธุรกิจสถานพักผ่อน ในอำเภอปาย จังหวัดแม่ฮ่องสอน

ลำดับที่	ค่าใช้จ่ายประจำ ¹ (บาท/เดือน)	ค่าใช้จ่ายไม่ประจำ ² (บาท/เดือน)	ค่าใช้จ่ายรวม (บาท/เดือน)
1	15,000	4,166.67	19,166.67
2	3,500	833.33	4,333.33
3	5,000	1,666.67	6,666.67
4	3,500	1,666.67	5,166.67
5	7,500	416.67	7,916.67
6	1,500	166.67	1,666.67
7	-	1,250	1,250
8	5,000	666.67	5,666.67
9	6,000	2,500	8,500
10	4,500	2,500	7,000
11	2,000	2,916.67	4,916.67
12	2,000	4,166.67	6,166.67
13	1,500	2,500	4,000
14	20,000	1,666.67	21,666.67
15	6,000	1,666.67	7,666.67
16	2,500	2,500	5,000
17	1,500	833.33	2,333.33
18	10,000	1,000	11,000
19	10,000	1,000	11,000
20	18,000	1,200	19,200
21	11,100	1,533.33	12,633.33
22	5,400	500	5,900
23	9,600	533.33	10,133.33
24	5,400	500	5,900
25	9,000	1,000	10,000
26	9,000	2,500	11,500

ตารางที่ 4.14 แสดงค่าใช้จ่ายของธุรกิจสถานพักผ่อน ในอำเภอปาย จังหวัดแม่ฮ่องสอน (ต่อ)

ลำดับที่	ค่าใช้จ่ายประจำ ¹ (บาท/เดือน)	ค่าใช้จ่ายไม่ประจำ ² (บาท/เดือน)	ค่าใช้จ่ายรวม (บาท/เดือน)
27	1,500	833.33	2,333.33
28	1,200	-	1,200
29	2,400	500	2,900
30	1,200	-	1,200
31	3,000	1,666.67	4,666.67
32	3,000	1,666.67	4,666.67
33	1,200	416.67	1,616.67
34	1,800	166.67	1,966.67
35	1,800	1,250	3,050
36	1,200	666.67	1,866.67
37	900	-	900
38	1,200	-	1,200
39	900	-	900
40	1,200	-	1,200
41	2,400	-	2,400
42	1,500	-	1,500
43	1,200	-	1,200
รวม	202,100	49,016.70	251,116.70

ที่มา: จากการสำรวจ

หมายเหตุ: ¹ ค่าใช้จ่ายในที่นี่ ประกอบด้วย ค่าน้ำ,ค่าไฟฟ้า,ค่าโทรศัพท์และค่าบริการเก็บขยะของเทศบาล

² ค่าใช้จ่ายไม่ประจำ ประกอบด้วย ค่าซ่อมบำรุงอุปกรณ์ต่างๆ เช่น ท่อน้ำ หลอดไฟและค่าซ่อมแซมห้องพัก

จากตาราง 4.14 จะได้ค่าใช้จ่ายรวมต่อเดือนของธุรกิจสถานพักแรม ใน
อำเภอปาย จังหวัดแม่ฮ่องสอน เท่ากับ 251,116.70 บาท/เดือน

ดังนั้น 1 ปี จะมีค่าใช้จ่ายรวม เท่ากับ $12 \times 251,116.70$ บาท/เดือน
เท่ากับ 3,013,400.40 บาท/ปี

- สรุป
1. คิดจากกลุ่มตัวอย่างจำนวนกลุ่มตัวอย่างจำนวน 43 แห่ง จะมีค่าใช้จ่ายรวม
เท่ากับ 3,013,400.40 บาท/ปี
 2. ถ้าคิดโดยประมาณจากทั้งหมด 78 แห่ง จะมีค่าใช้จ่ายรวม
เท่ากับ 5,465,990.20 บาท/ปี

ส่วนที่ 2 ผลการศึกษาโครงสร้างธุรกิจร้านอาหารในพื้นที่อำเภอปาย จังหวัดแม่ฮ่องสอน

- 1) จำนวนร้านอาหารมีทั้งหมด 25 แห่ง (จากสถิติของทาง อำเภอปาย)

กลุ่มตัวอย่างที่ทำการศึกษามีทั้งหมด 16 แห่ง

- 2) ระดับราคาเฉลี่ยของร้านอาหาร

ช่วง Low season ประมาณ 40 – 100 บาท/จาน

ช่วง High season ประมาณ 50 - 400 บาท/จาน

ข้อมูลเกี่ยวกับโครงสร้างของธุรกิจร้านอาหาร ในอำเภอปาย จังหวัดแม่ฮ่องสอน

ตารางที่ 4.15 แสดงร้อยละของประเภทของร้านอาหาร

ประเภทของร้านอาหาร	จำนวน	ร้อยละ
BAR & Cocktail	3	18.75
ร้านอาหารตามสั่ง	10	62.5
ร้านอาหารต่างประเทศ	3	18.75
รวม	16	100

ที่มา : จากการสำรวจ

จากตาราง 4.15 เห็นได้ชัดเจนว่าส่วนใหญ่คือ ร้อยละ 62.5 ของธุรกิจร้านอาหารที่เปิดให้บริการในพื้นที่อำเภอปาย จังหวัดแม่ฮ่องสอน เป็นร้านอาหารประเภทอาหารตามสั่ง ส่วนร้านอาหารต่างประเทศ และ Bar & Cocktail มีจำนวนเท่ากัน คิดเป็นร้อยละ 18.75

ตารางที่ 4.16 แสดงร้อยละของร้านอาหาร จำแนกตามราคาเฉลี่ยของอาหาร 1 อย่าง

ราคาเฉลี่ยของอาหาร 1 อย่าง	จำนวน	ร้อยละ
ต่ำกว่า 30 บาท	-	-
31 – 40 บาท	10	62.5
41 – 50 บาท	3	18.75
51 – 100 บาท	3	18.75
มากกว่า 100 บาท	-	-
รวม	16	100

ที่มา : จากการสำรวจ

หมายเหตุ : ราคานี้คิดเฉลี่ยจากราคาของร้านอาหารแต่ละที่ และเฉลี่ยทั้งช่วง High season และ Low season

จากตาราง 4.16 จะเห็นว่า ราคาของอาหาร 1 อย่าง โดยเฉลี่ยของร้านอาหารที่อำเภอ ปลาย จังหวัดแม่ฮ่องสอนนั้นจะอยู่ในช่วง 31 – 40 บาทต่ออาหาร 1 อย่าง คือ สูงถึงร้อยละ 62.5 รองลงมา มีราคาอยู่ในช่วง 41-50 และ 51-100 บาท คิดเป็นร้อยละ 18.75

ตารางที่ 4.17 แสดงจำนวนร้อยละของจำนวนรายได้โดยเฉลี่ยของร้านอาหาร จำแนกตาม

รายได้ต่อเดือน

รายได้ต่อเดือน	จำนวน	ร้อยละ
ต่ำกว่า 10,000 บาท	-	-
10,001 – 15,000 บาท	2	12.5
15,001 – 20,000 บาท	4	25
20,001 – 30,000 บาท	6	37.5
30,001 – 40,000 บาท	4	25
มากกว่า 40,000 บาท	-	-
รวม	16	100

ที่มา : จากการสำรวจ

หมายเหตุ เป็นรายได้เฉลี่ยต่อเดือนทั้งในช่วง high season และ low season รวมกัน

จากตาราง 4.17 จะเห็นได้ว่าธุรกิจร้านอาหาร มีรายได้ต่อเดือนเฉลี่ยอยู่ในช่วง 20,001 – 30,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 37.5 รองลงมาคือ รายได้ต่อเดือน 15,001 – 20,000 บาท และ 30,001 – 40,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 25 เท่ากัน ส่วนรายได้ต่อเดือน 10,001-15,000 บาท มีน้อยที่สุด คิดเป็นร้อยละ 12.5

รายได้เฉลี่ยจากการสำรวจ 16 ตัวอย่างเท่ากับ 393,600/16 เท่ากับ 24,600 บาทต่อเดือน

ตารางที่ 4.18 แสดงจำนวนร้อยละของรายจ่ายเฉลี่ยร้านอาหาร จำแนกตามค่าใช้จ่ายต่อเดือน

รายจ่ายต่อเดือน	จำนวน	ร้อยละ
ต่ำกว่า 5,000 บาท	2	12.5
5,001 – 8,000 บาท	4	25
8,001 – 12,000 บาท	6	37.5
12,001 – 16,000 บาท	2	12.5
16,001 – 20,000 บาท	2	12.5
มากกว่า 20,000 บาท	-	-
รวม	16	100

ที่มา : จากการสำรวจ

หมายเหตุ เป็นรายได้เฉลี่ยต่อเดือนทั้งในช่วง high season และ low season รวมกัน

จากตาราง 4.18 จะเห็นได้ว่าค่าใช้จ่ายต่อเดือนของธุรกิจร้านอาหารร้อยละ 37.5 อยู่ระหว่าง 8,001 – 12,000 บาทต่อเดือน รองลงมาคือ 5,001 – 8,000 บาทต่อเดือน คิดเป็นร้อยละ 25 ส่วนจำนวนรายได้อื่น ๆ มีจำนวนเท่ากัน คิดเป็นร้อยละ 12.5 ตามลำดับ

ค่าใช้จ่ายเฉลี่ย จากการสำรวจกลุ่มตัวอย่าง 162, 400/16 เท่ากับ 10,150 บาทต่อเดือน

ตารางที่ 4.19 แสดงรายได้และรายจ่ายของธุรกิจร้านอาหาร ในอำเภอปาย จังหวัดแม่ฮ่องสอน

ลำดับที่	รายได้รวม ¹ (บาท/เดือน)	รายจ่ายรวม ¹ (บาท/เดือน)
1	22,000	7,000
2	10,500	6,000
3	32,000	5,000
4	30,000	15,000
5	21,000	12,000
6	36,000	9,000
7	16,600	10,000
8	34,000	18,000
9	30,000	18,000
10	25,000	14,000
11	15,000	5,000
12	18,000	10,000
13	34,000	5,400
14	32,000	11,000
15	17,500	9,000
16	20,000	8,000
รวม	393,600	162,400

ที่มา : จากการสำรวจ

หมายเหตุ : ¹ เป็นรายได้และรายจ่ายเฉลี่ยในช่วง high season และ low season

จากตาราง 4.19 จะเห็นได้ชัดว่า รายได้รวมต่อเดือนของธุรกิจร้านอาหารในอำเภอปาย จังหวัดแม่ฮ่องสอน เท่ากับ 393,600 บาท / เดือน

กลุ่มตัวอย่างที่ทำการสำรวจข้อมูล 16 แห่ง มีรายได้รวมกันต่อเดือน

เท่ากับ 393,600 บาท / เดือน

รายได้รวมต่อปี เท่ากับ $393,600 \times 12$

รายได้รวม เท่ากับ 4,723,200 บาท/ปี

ดังนั้น เมื่อนำมาหาตัวเลขรวมทั้งหมดก็จะได้อีกต่อไปนี้

กลุ่มตัวอย่างที่ทำการสำรวจ 16 แห่ง จากทั้งหมด 25 แห่ง คิดเป็น

$$\frac{16 \times 100}{25} \text{ เท่ากับ } 64\%$$

จะได้ 64 % (16 แห่ง) มีรายได้รวมต่อปี เท่ากับ

4,723,200 บาท

100 % (25 แห่ง) มีรายได้รวมต่อปี เท่ากับ

$4,723,200 \times 100$

64

เท่ากับ 7,380,000 บาท

สรุป :

1. คิดจากจำนวนกลุ่มตัวอย่างจำนวน 16 แห่ง จะมีรายได้รวมต่อปี เท่ากับ 4,723,200 บาท / ปี
2. ถ้าคิดประมาณจากค่ารวมทั้งหมด 25 แห่ง จะมีรายได้รวมต่อปี เท่ากับ 7,380,000 บาท/ปี

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright © by Chiang Mai University

All rights reserved

จากตาราง 4.19 จะได้ค่าใช้จ่ายรวมต่อเดือนของธุรกิจร้านอาหาร ในอำเภอปาย จังหวัดแม่ฮ่องสอน เท่ากับ 166,400 บาท/เดือน

ดังนั้น 1 ปี จะมีค่าใช้จ่ายรวม เท่ากับ $166,400 \times 12$
เท่ากับ 1,948,800 บาท/ปี

สรุป :

1. คิดจากกลุ่มตัวอย่างจำนวนกลุ่มตัวอย่างจำนวน 16 แห่ง จะมีค่าใช้จ่ายรวมเท่ากับ 1,948,800 บาท/ปี
2. ถ้าคิดโดยประมาณจากทั้งหมด 25 แห่ง จะมีค่าใช้จ่ายรวมเท่ากับ 3,045,000 บาท/ปี

ดังนั้น ธุรกิจร้านอาหาร ในอำเภอปาย จังหวัดแม่ฮ่องสอนจะมีรายได้ต่อปีเท่ากับ

1. รายได้ (16 แห่ง) เท่ากับ 2,774,400 บาท / ปี
2. ค่าประมาณรายได้ทั้งหมด (25 แห่ง) เท่ากับ 4,335,000 บาท / ปี

ส่วนที่ 3 ผลการศึกษาโครงสร้างธุรกิจร้านค้า ในพื้นที่อำเภอปาย จังหวัดแม่ฮ่องสอน

ข้อมูลเกี่ยวกับโครงสร้างของธุรกิจร้านค้า ในอำเภอปาย จังหวัดแม่ฮ่องสอน

จำนวนร้านค้ามีทั้งหมด 84 แห่ง (จากสถิติของทาง อำเภอปาย)

กลุ่มตัวอย่างที่ทำการศึกษามีทั้งหมด 28 แห่ง

ตารางที่ 4.20 แสดงร้อยละของประเภทของร้านค้า

ประเภทของร้านค้า	จำนวน	ร้อยละ
ร้านขายของทั่วไป	15	53.57
ร้านขายเสื้อผ้า	2	7.14
ร้านขายของที่ระลึก	2	7.14
ร้านขายอุปกรณ์ต่าง ๆ	5	17.86
ร้านเสริมสวย	2	7.14
ร้านขายยา	2	7.14
รวม	28	100

ที่มา : จากการสำรวจ

จากตาราง 4.20 จะเห็นได้ชัดเจนว่าส่วนใหญ่คือ ร้อยละ 53.57 ของธุรกิจร้านค้าที่เปิดให้บริการในพื้นที่อำเภอปาย จังหวัดแม่ฮ่องสอน เป็นร้านค้าประเภทขายของทั่วไป ส่วนร้านค้าที่ขายอุปกรณ์ต่าง ๆ คิดเป็นร้อยละ 17.86 ส่วนร้านขายยา ร้านขายเสื้อผ้า ร้านขายของที่ระลึก มีและร้านเสริมสวย มีจำนวนเท่ากัน คิดเป็นร้อยละ 7.14

ตารางที่ 4.21 แสดงรายได้และรายจ่ายของธุรกิจร้านค้าในอำเภอปาย จังหวัดแม่ฮ่องสอน

ลำดับที่	รายได้รวม ¹ (บาท/เดือน)	รายจ่ายรวม ¹ (บาท/เดือน)
1	15,000	6,000
2	30,000	7,000
3	40,000	10,000
4	21,000	9,000
5	60,000	5,000
6	36,000	10,000
7	40,000	20,000
8	35,000	5,000
9	30,000	10,000
10	25,000	6,000
11	9,000	3,000
12	15,000	4,000
13	10,000	3,000
14	15,000	4,000
15	30,000	3,000
16	24,000	6,000
17	6,000	1,000
18	15,000	2,000

ตารางที่ 4.21 แสดงรายได้และรายจ่ายของธุรกิจร้านค้าในอำเภอปาย จังหวัดแม่ฮ่องสอน (ต่อ)

ลำดับที่	รายได้รวม ¹ (บาท/เดือน)	รายจ่ายรวม ¹ (บาท/เดือน)
19	20,000	10,000
20	30,000	15,000
21	25,000	5,000
22	40,000	20,000
23	60,000	25,000
24	100,000	40,000
25	40,000	15,000
26	25,000	6,500
27	15,000	7,000
28	20,000	8,000
รวม	831,000	265,500

ที่มา : จากการสำรวจ

หมายเหตุ : ¹เป็นรายได้และรายจ่ายเฉลี่ยในช่วง high season และ low season

จากตาราง 4.21 จะเห็นได้ชัดว่า รายได้รวมต่อเดือนของธุรกิจร้านค้าในพื้นที่อำเภอปาย จังหวัดแม่ฮ่องสอน เท่ากับ 831,100 บาท / เดือน

กลุ่มตัวอย่างที่ทำการสำรวจข้อมูล 28 แห่ง มีรายได้รวมกันต่อเดือน

เท่ากับ 831,100 บาท / เดือน

รายได้รวมต่อปี เท่ากับ 831,100 x 12

รายได้รวม เท่ากับ 9,972,000 บาท/ปี

ดังนั้นเมื่อนำมาหาตัวเลขรวมทั้งหมดก็จะได้ดังต่อไปนี้

กลุ่มตัวอย่างที่ทำการสำรวจ 28 แห่ง จากทั้งหมด 84 แห่ง คิดเป็น

28×100 เท่ากับ 33.33 %

84

จะได้ 33.33 % (28 แห่ง) มีรายได้รวมต่อปี เท่ากับ

9,972,000 บาท

100 % (84 แห่ง) มีรายได้รวมต่อปี เท่ากับ

$9,972,000 \times 100$

33.33

เท่ากับ 29,918,991.90 บาท

สรุป :

1. คิดจากจำนวนกลุ่มตัวอย่างจำนวน 28 แห่ง จะมีรายได้รวมต่อปี
เท่ากับ 9,972,000 บาท / ปี

2. ถ้าคิดประมาณจากค่ารวมทั้งหมด 84 แห่ง จะมีรายได้รวมต่อปี
เท่ากับ 29,918,991.90 บาท/ปี

จากตาราง 4.21 จะมีค่าใช้จ่ายรวมต่อเดือนของธุรกิจร้านค้า ในอำเภอป่าข่อย จังหวัด
แม่ฮ่องสอน เท่ากับ 265,500 บาท/เดือน

ดังนั้น 1 ปี จะมีค่าใช้จ่ายรวม เท่ากับ $265,500 \times 12$

เท่ากับ 3,186,000 บาท/ปี

สรุป :

1. คิดจากกลุ่มตัวอย่างจำนวนกลุ่มตัวอย่างจำนวน 28 แห่ง จะมีค่าใช้จ่ายรวมเท่ากับ 3,186,000 บาท/ปี
2. ถ้าคิดโดยประมาณจากทั้งหมด 84 แห่ง จะมีค่าใช้จ่ายรวมเท่ากับ 9,558,955.90 บาท/ปี

ดังนั้น ธุรกิจร้านค้า ในอำเภอปาย จังหวัดแม่ฮ่องสอนจะมีรายได้ต่อปีเท่ากับ

1. รายได้ (28 แห่ง) เท่ากับ 6,786,000 บาท / ปี
2. ค่าประมาณรายได้ทั้งหมด (84 แห่ง) เท่ากับ 20,360,036 บาท / ปี

ส่วนที่ 4 ผลการศึกษาโครงสร้างธุรกิจบริการอื่น ๆ

ประกอบด้วย บริษัทนำเที่ยว บริษัทรถเช่าและนวดแผนโบราณ/สปา

1) จำนวนบริษัทนำเที่ยว รถเช่าและบริการอื่น ๆ มีทั้งหมด 20 แห่ง (สถิติอำเภอปาย)

กลุ่มตัวอย่างที่ทำการศึกษามีทั้งหมด 13 แห่ง

2) ระดับราคาเฉลี่ยของรถเช่า

ช่วง Low season ประมาณ 50 – 150 บาท/วัน

ช่วง High season ประมาณ 80 - 250 บาท/วัน

3) ระดับราคาเฉลี่ยของบริษัทนำเที่ยว

ช่วง Low season ประมาณ 700 – 1,500 บาทต่อครั้ง

ช่วง High season ประมาณ 1,000 – 1,800 บาทต่อครั้ง

4) ระดับราคาเฉลี่ยของนวดแผนโบราณ/สปา

ช่วง Low season ประมาณ 60 – 150 บาท/ครั้ง/ชั่วโมง

ช่วง High season ประมาณ 100 – 200 บาท/ครั้ง/ชั่วโมง

ข้อมูลเกี่ยวกับโครงสร้างของธุรกิจบริการอื่น ๆ ในอำเภอปาย จังหวัดแม่ฮ่องสอน

ตารางที่ 4.22 แสดงร้อยละของประเภทของธุรกิจบริการอื่นๆ

ประเภทธุรกิจ	จำนวน	ร้อยละ
บริษัทนำเที่ยว	8	61.54
บริษัทรถเช่า	3	23.08
นวดแผนไทย/สปา	2	15.38
รวม	13	100

ที่มา : จากการสำรวจ

จากตาราง 4.22 จะเห็นได้ชัดเจนว่าส่วนใหญ่คือ ร้อยละ 61.54 ของธุรกิจบริการที่เปิดให้บริการในพื้นที่อำเภอปาย จังหวัดแม่ฮ่องสอน เป็นบริษัทนำเที่ยว ส่วนบริษัทรถเช่า คิดเป็นร้อยละ 23.08 และมีบริการนวดแผนไทย/สปา คิดเป็นร้อยละ 15.38

ตารางที่ 4.23 แสดงรายได้และรายจ่ายของธุรกิจบริการ ในอำเภอป่า จังหวัดแม่ฮ่องสอน

ลำดับที่	รายได้รวม ¹ (บาท/เดือน)	รายจ่ายรวม ¹ (บาท/เดือน)
1	30,000	7,000
2	54,000	32,400
3	45,000	27,000
4	27,000	16,200
5	30,000	18,000
6	42,000	27,500
7	15,600	9,000
8	60,000	43,200
9	30,000	15,000
10	20,000	12,000
11	15,000	5,000
12	18,000	10,000
13	34,000	5,400
รวม	420,600	227,700

ที่มา : จากการสำรวจ

หมายเหตุ : ¹เป็นรายได้และรายจ่ายเฉลี่ยในช่วง high season และ low season

จากตาราง 4.23 จะเห็นได้ชัดว่า รายได้รวมต่อเดือนของธุรกิจบริการในอำเภอป่า

จังหวัดแม่ฮ่องสอน เท่ากับ 420,600บาท / เดือน

กลุ่มตัวอย่างที่ทำการสำรวจข้อมูล 13 แห่ง มีรายได้รวมกันต่อเดือน

เท่ากับ 420,600บาท / เดือน

รายได้รวมต่อปี เท่ากับ 420,600 x 12

รายได้รวม เท่ากับ 5,047,200 บาท/ปี

ดังนั้นเมื่อนำมาหาตัวเลขรวมทั้งหมดก็จะได้ดังต่อไปนี้

กลุ่มตัวอย่างที่ทำการสำรวจ 13 แห่ง จากทั้งหมด 20 แห่ง คิดเป็น

13×100 เท่ากับ 65 %

20

จะได้ 65 % (13 แห่ง) มีรายได้รวมต่อปี เท่ากับ 5,047,200 บาท

100 % (20 แห่ง) มีรายได้รวมต่อปี เท่ากับ $5,047,200 \times 100$

65

เท่ากับ 7,764,923.08 บาท

สรุป :

1. คิดจากจำนวนกลุ่มตัวอย่างจำนวน 13 แห่ง จะมีรายได้รวมต่อปี เท่ากับ 5,047,200 บาท / ปี
2. ถ้าคิดประมาณจากค่ารวมทั้งหมด 20 แห่ง จะมีรายได้รวมต่อปี เท่ากับ 7,764,923.08 บาท/ปี

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

Copyright © by Chiang Mai University

All rights reserved

จากตาราง 4.23 จะได้ค่าใช้จ่ายรวมต่อเดือนของธุรกิจบริการ ในอำเภอปาย จังหวัด
แม่ฮ่องสอน เท่ากับ 227,700 บาท/เดือน

ดังนั้น 1 ปี จะมีค่าใช้จ่ายรวม เท่ากับ $227,700 \times 12$

เท่ากับ 2,732,400 บาท/ปี

สรุป :

1. คิดจากกลุ่มตัวอย่างจำนวนกลุ่มตัวอย่างจำนวน 13 แห่ง จะมีค่าใช้จ่ายรวมเท่ากับ 2,732,400 บาท/ปี
2. ถ้าคิดโดยประมาณจากทั้งหมด 20 แห่ง จะมีค่าใช้จ่ายรวมเท่ากับ 4,203,692.31 บาท/ปี

ดังนั้น ธุรกิจบริการ ในอำเภอปาย จังหวัดแม่ฮ่องสอนจะมีรายได้ต่อปีเท่ากับ

1. รายได้ (13 แห่ง) เท่ากับ 2,314,800 บาท / ปี
2. ค่าประมาณรายได้ทั้งหมด (20 แห่ง) เท่ากับ 3,561,230.77 บาท / ปี

จากการพิจารณาค่าประมาณรายได้ของส่วนที่ 1 ถึงส่วนที่ 4 สามารถประมาณค่ารายได้ของอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวก่อนการเกิดอุทกภัย ในปี 2548 ดังนี้

- 1) ค่าประมาณรายได้ทั้งหมดของธุรกิจสถานพักแรม (78 แห่ง) เท่ากับ 29,075,355.70 บาท / ปี

- 2) ค่าประมาณรายได้ทั้งหมดของธุรกิจร้านอาหาร (25 แห่ง) เท่ากับ 4,335,000 บาท / ปี

- 3) ค่าประมาณรายได้ทั้งหมดของธุรกิจร้านค้า (84 แห่ง) เท่ากับ 20,360,036 บาท / ปี

- 4) ค่าประมาณรายได้ทั้งหมดของธุรกิจบริการอื่น ๆ (20 แห่ง) เท่ากับ 3,561,230.77 บาท / ปี

ค่าประมาณรายได้ของอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวก่อนการเกิดอุทกภัย ในปี 2548 คือ $29,075,355.70 + 4,335,000 + 20,360,036 + 3,561,230.77$ เท่ากับ 57,331,622.47 บาท/ปี

4.3 มูลค่าความเสียหายของอุตสาหกรรมการท่องเที่ยว ที่เกิดขึ้นหลังจากการเกิดอุทกภัยในปี 2548

4.3.1 มูลค่าความเสียหายจากรายได้ที่ควรจะได้

ตารางที่ 4.24 แสดงร้อยละของการได้รับผลกระทบหลังจากอุทกภัยในปี 2548

ผลกระทบ	จำนวน	ร้อยละ
ได้รับผลกระทบ	92	92
ไม่ได้รับผลกระทบ	8	8
รวม	100	100

ที่มา : จากการสำรวจ

จากตาราง 4.24 พบว่ากลุ่มตัวอย่างของอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวในเขตอำเภอปาย จังหวัดแม่ฮ่องสอน พบว่า ส่วนใหญ่คือ ร้อยละ 92 ของประเภทธุรกิจที่เปิดให้บริการในพื้นที่อำเภอปาย จังหวัดแม่ฮ่องสอน ได้รับผลกระทบหลังจากอุทกภัยในปี 2548 มีเพียงร้อยละ 8 เท่านั้นที่ไม่ได้รับผลกระทบหลังจากอุทกภัย

จากการสำรวจกลุ่มตัวอย่างของอุตสาหกรรมการท่องเที่ยว พบว่า ความเสียหายของกิจการโดยจำแนกตามวัน ปรากฏว่า

ธุรกิจด้านสถานพักผ่อนได้รับความเสียหายมากที่สุด 46 – 60 วัน คิดเป็นร้อยละ 39.53 ของ ธุรกิจสถานที่พัก

ธุรกิจร้านค้าได้รับความเสียหายมากที่สุดที่ 31 – 45 วัน คิดเป็นร้อยละ 35.71 ของธุรกิจร้านค้า

ธุรกิจร้านอาหารได้รับความเสียหายมากที่สุด 46 – 60 วัน คิดเป็นร้อยละ 43.75 ของธุรกิจร้านอาหาร

ธุรกิจบริการอื่น ๆ เสียหายมากที่สุด 46 – 60 วัน คิดเป็นร้อยละ 38.46 ของธุรกิจบริการอื่น ๆ (ตาราง 4.25)

ตารางที่ 4.25 แสดงจำนวนของสถานประกอบการที่ได้รับความเสียหายโดยจำแนกตามจำนวนวัน

ความเสียหาย (วัน)	ธุรกิจ สถานพัก แรม	ร้อยละ	ธุรกิจ ร้านค้า	ร้อยละ	ธุรกิจ ร้านอาหาร	ร้อยละ	ธุรกิจ บริการ อื่น ๆ	ร้อยละ
ต่ำกว่า 30 วัน	7	16.28	7	25	2	12.5	-	-
31 – 45 วัน	6	13.95	10	35.71	3	18.75	3	23.08
46 – 60 วัน	17	39.53	8	28.57	7	43.75	5	38.46
61 – 75 วัน	-	-	-	-	1	6.25	-	-
76 – 90 วัน	8	18.60	-	-	-	-	2	15.38
มากกว่า 90 วัน	3	6.98	2	7.15	-	-	1	7.69
ไม่ได้รับความเสียหาย	2	4.65	1	3.57	3	18.75	2	15.38
รวม	43	100	28	100	16	100	13	100.

ที่มา : จากการสำรวจ

จากตาราง 4.25 สามารถประมาณเสียหายซึ่งเป็นรายได้จากการปิดกิจการโดยประมาณค่าจากจำนวนวันของประเภทธุรกิจที่ไม่สามารถดำเนินการได้และคิดจากรายได้เฉลี่ยของแต่ละธุรกิจก่อนการเกิดอุทกภัย ดังนี้

1) ธุรกิจสถานพักแรม ก่อนการเกิดอุทกภัย รายได้เฉลี่ยจากการสำรวจ 43 ตัวอย่างเท่ากับ $1,322,337/43 = 30,752$ บาทต่อเดือน หรือ 1,025.07 บาทต่อวัน โดยจากการสำรวจ 43 ตัวอย่าง ธุรกิจสถานที่พักมีการหยุดกิจการทั้งหมด 2,308 วัน

ดังนั้นสถานพักแรมขาดรายได้จากการหยุดกิจการทั้งหมด

2,308 X 1,025.07 เท่ากับ 2,365,861.56 บาท

กลุ่มตัวอย่างที่ทำการสำรวจ 43 แห่ง จากทั้งหมด 78 แห่ง คิด

เป็น $(43 \times 100)/78$ เท่ากับ 55.13 %

ถ้าประมาณค่าความเสียหายจากรายได้ของธุรกิจพักผ่อนทั้งหมด
จะได้ดังนี้

$(2,365,861.56 \times 100)/55.13$ เท่ากับ 4,291,423.11 บาท

2) ธุรกิจร้านอาหาร ก่อนการเกิดอุทกภัย รายได้เฉลี่ยจากการสำรวจ 16 กลุ่ม
ตัวอย่างเท่ากับ $393,600/16 = 24,600$ บาท / เดือน หรือ 820 บาทต่อวัน โดยจากการสำรวจ 16 ตัวอย่าง
ธุรกิจร้านอาหารมีการหยุดกิจการทั้งหมด 615 วัน

ดังนั้นสถานพักผ่อนขาดรายได้จากการหยุดกิจการทั้งหมด

820×615 เท่ากับ 504,300 บาท

กลุ่มตัวอย่างที่ทำการสำรวจ 16 แห่ง จากทั้งหมด 25 แห่ง

คิดเป็น $(16 \times 100)/25$ เท่ากับ 64 %

ถ้าประมาณค่าความเสียหายจากรายได้ของธุรกิจร้านอาหาร
ทั้งหมด จะได้ดังนี้

$(504,300 \times 100)/64$ เท่ากับ 787,968.75 บาท

3) ธุรกิจร้านค้า ก่อนการเกิดอุทกภัย รายได้เฉลี่ยจากการสำรวจ 28 กลุ่ม
ตัวอย่างเท่ากับ $831,100/28 = 29,682.14$ บาท / เดือน หรือ 989.40 บาทต่อวัน โดยจากการสำรวจ 28
ตัวอย่าง ธุรกิจร้านอาหารมีการหยุดกิจการทั้งหมด 1,011 วัน

ดังนั้นสถานพักแรมขาดรายได้จากการหยุดกิจการทั้งหมด

$989.40 \times 1,011$ เท่ากับ 1,000,288.21 บาท

กลุ่มตัวอย่างที่ทำการสำรวจ 28 แห่ง จากทั้งหมด 84 แห่ง

คิดเป็น $(28 \times 100)/84$ เท่ากับ 33.33 %

ถ้าประมาณค่าความเสียหายจากรายได้ของธุรกิจร้านค้าทั้งหมด
จะได้ดังนี้

$(1,000,288.21 \times 100)/33.33$ เท่ากับ 3,001,164.76 บาท

4) ธุรกิจบริการอื่น ๆ ก่อนการเกิดอุทกภัย รายได้เฉลี่ยจากการสำรวจ 13 กลุ่ม
ตัวอย่างเท่ากับ $420,600/13 = 32,353.85$ บาท / เดือน หรือ 1,078.46 บาทต่อวัน โดยจากการสำรวจ 13
ตัวอย่าง ธุรกิจร้านอาหารมีการหยุดกิจการทั้งหมด 630 วัน

ดังนั้นสถานพักแรมขาดรายได้จากการหยุดกิจการทั้งหมด

$630 \times 1,078.46$ เท่ากับ 679,430.77 บาท

กลุ่มตัวอย่างที่ทำการสำรวจ 13 แห่ง จากทั้งหมด 20 แห่ง

คิดเป็น $(13 \times 100)/20$ เท่ากับ 65 %

ถ้าประมาณค่าความเสียหายจากรายได้ของธุรกิจบริการอื่น ๆ

ทั้งหมด จะได้ดังนี้

$(679,430.77 \times 100)/65$ เท่ากับ 1,045,278.11 บาท

สรุป ความเสียหายหรือรายได้ที่ควรจะได้ในการปิดกิจการ

จากการสำรวจกลุ่มตัวอย่าง 100 ตัวอย่าง ปรากฏว่า รายได้ที่หายไปหลังจาก
อุทกภัยมีดังต่อไปนี้

1) รายได้จากธุรกิจสถานพักผ่อน จากกลุ่มตัวอย่าง 43 ราย เสียหาย
ทั้งสิ้นประมาณ 2,365,861.56 บาท

2) รายได้จากธุรกิจร้านอาหาร จากกลุ่มตัวอย่าง 16 ตัวอย่าง เสียหาย
ทั้งสิ้นประมาณ 504,300 บาท

3) รายได้จากธุรกิจร้านค้า จากกลุ่มตัวอย่าง 28 ตัวอย่าง เสียหาย
ทั้งสิ้นประมาณ 1,000,288.21 บาท

4) รายได้จากธุรกิจบริการอื่น ๆ จากกลุ่มตัวอย่าง 13 ตัวอย่าง เสียหาย
ทั้งสิ้นประมาณ 679,430.77 บาท

จากกลุ่มตัวอย่างที่ทำการสำรวจ โดยรวมแล้วเสียหายทั้งสิ้นประมาณ

4,549,880.54 บาท

ประมาณค่าโดยรวมทั้งหมด ประมาณ 9,125,834.73 บาท

4.3.2 มูลค่าความเสียหายทางของสถานประกอบการหลังจากอุทกภัย

จากการสำรวจกลุ่มตัวอย่าง 100 ตัวอย่างสามารถแบ่งการศึกษาออกได้เป็น แต่ประเภทของธุรกิจ ดังนี้

4.3.2.1 มูลค่าความเสียหายของสถานประกอบการพักแรม

ตารางที่ 4.26 แสดงร้อยละของมูลค่าความเสียหายทางด้านสถานที่ของสถานประกอบการ
ธุรกิจสถานที่พัก

มูลค่าความเสียหาย (บาท)	จำนวน	ร้อยละ
ต่ำกว่า 50,000 บาท	3	7.32
50,001 – 100,000 บาท	14	34.15
100,001 – 300,000 บาท	11	26.83
300,001 – 500,000 บาท	7	17.07
500,001 – 700,000 บาท	-	-
700,001 – 1,000,000 บาท	1	2.44
มากกว่า 1,000,000 บาท	5	12.20
รวม	41	100

ที่มา : จากการสำรวจ

หมายเหตุ จากการสำรวจ 43 ตัวอย่าง พบว่า ธุรกิจที่ไม่ได้รับความเสียหาย จำนวน 2 ตัวอย่าง

จากการสำรวจกลุ่มตัวอย่าง 43 ตัวอย่างพบว่า มีธุรกิจสถานประกอบการพักแรมที่ได้รับความเสียหายจากอุทกภัยปี 2548 จำนวน 41 ตัวอย่าง ไม่ได้รับความเสียหาย 2 ตัวอย่าง จากตาราง 4.26 พบว่า ความเสียหายทางด้านสถานที่ของสถานประกอบการพักแรม ส่วนใหญ่คือ ร้อยละ 34.15 ของธุรกิจสถานประกอบการที่ได้รับความเสียหายในพื้นที่อำเภอปาย จังหวัดแม่ฮ่องสอน ซึ่งคิดมูลค่าความเสียหายอยู่ในช่วง 50,001–100,000 บาท รองลงมาคือมีมูลค่าความเสียหายอยู่ในช่วง 100,001 – 300,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 26.83 มูลค่าความเสียหายในช่วง 300,001 – 500,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 17.07

มูลค่าความเสียหายในช่วงมากกว่า 1,000,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 12.20 มูลค่าความเสียหายในช่วงต่ำกว่า 50,000 บาท คิดเป็น 7.32 มูลค่าความเสียหายในช่วง 700,001 – 1,000,000 บาท คิดเป็น 2.44 ของจำนวนสถานประกอบการแพคเกจที่ได้รับความเสียหาย

จากการสำรวจกลุ่มตัวอย่าง พบว่ามูลค่าความเสียหายของสถานประกอบการแพคเกจทั้งหมดคิดเป็นจำนวนเงิน 20,134,150 บาท

ตารางที่ 4.27 แสดงร้อยละของค่าใช้จ่ายในการจัดซื้ออุปกรณ์และซ่อมแซมสถานที่ของสถานประกอบการธุรกิจสถานที่พัก

ค่าใช้จ่ายในการซ่อมแซม (บาท)	จำนวน	ร้อยละ
ต่ำกว่า 50,000 บาท	6	14.63
50,001 – 100,000 บาท	15	36.59
100,001 – 300,000 บาท	9	21.91
300,001 – 500,000 บาท	6	14.67
500,001 – 700,000 บาท	-	-
700,001 – 1,000,000 บาท	-	-
มากกว่า 1,000,000 บาท	3	7.32
ซ่อมไม่ได้(เสียหายหมด)	2	4.88
รวม	41	100

ที่มา : จากการสำรวจ
หมายเหตุ จากการสำรวจ 43 ตัวอย่าง พบว่า ธุรกิจที่ไม่ได้รับความเสียหาย จำนวน 2 ตัวอย่าง

จากการสำรวจกลุ่มตัวอย่าง 43 ตัวอย่าง พบว่า มีธุรกิจสถานประกอบการแพคเกจที่ได้รับความเสียหายจากอุทกภัยปี 2548 จำนวน 41 ตัวอย่าง ไม่ได้รับความเสียหาย 2 ตัวอย่าง จากตาราง 4.27 พบว่า ค่าใช้จ่ายในการจัดซื้ออุปกรณ์และซ่อมแซมสถานที่ของสถานประกอบการแพคเกจ ส่วนใหญ่คือ ร้อยละ 36.59 ที่ได้รับความเสียหายจากอุทกภัย ซึ่งคิดเป็นค่าใช้จ่ายอยู่ในช่วง 50,001 –

100,000 บาท รองลงมาใช้จ่ายอยู่ในช่วง 100,001 – 300,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 21.91 ค่าใช้จ่ายอยู่ในช่วง 300,001 – 500,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 14.67 ค่าใช้จ่ายอยู่ในช่วง ต่ำกว่า 50,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 14.63 ค่าใช้จ่ายอยู่ในช่วง มากกว่า 1,000,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 7.32 และซ่อมไม่ได้ (เสียหายหมด) คิดเป็นร้อยละ 4.88 ของจำนวนสถานประกอบการพักแรมที่ได้รับความเสียหาย

จากการสำรวจกลุ่มตัวอย่าง พบว่าค่าใช้จ่ายโดยรวมในการจัดซื้ออุปกรณ์และซ่อมแซมสถานที่ของสถานประกอบการพักแรมทั้งหมดคิดเป็นจำนวนเงิน 12, 140,945 บาท

ตารางที่ 4.28 แสดงร้อยละของมูลค่าความเสียหายทางด้านทรัพย์สินของสถานประกอบการ

ธุรกิจสถานที่พัก

มูลค่าความเสียหาย (บาท)	จำนวน	ร้อยละ
ต่ำกว่า 50,000 บาท	11	26.83
50,001 – 100,000 บาท	16	39.02
100,001 – 300,000 บาท	6	14.63
300,001 – 500,000 บาท	2	4.88
500,001 – 700,000 บาท	-	-
700,001 – 1,000,000 บาท	1	2.44
มากกว่า 1,000,000 บาท	5	12.20
รวม	41	100

ที่มา : จากการสำรวจ

หมายเหตุ : จากการสำรวจ 43 ตัวอย่าง พบว่า ธุรกิจที่ไม่ได้รับความเสียหาย จำนวน 2 ตัวอย่าง

จากการสำรวจกลุ่มตัวอย่าง 43 ตัวอย่างพบว่า มีธุรกิจสถานประกอบการพักแรมที่ได้รับความเสียหายจากอุทกภัยปี 2548 จำนวน 41 ตัวอย่าง ไม่ได้รับความเสียหาย 2 ตัวอย่าง จากตาราง 4.28 พบว่า ความเสียหายทางด้านทรัพย์สินของสถานประกอบการพักแรม ส่วนใหญ่คือ ร้อยละ 39.02 ของธุรกิจสถานประกอบการที่ได้รับความเสียหายในพื้นที่อำเภอปาย จังหวัดแม่ฮ่องสอน ซึ่งคิดมูลค่าความ

เสียหายอยู่ในช่วง 50,001 – 100,000 บาท รองลงมาคือมีมูลค่าความเสียหายทางด้านทรัพย์สินอยู่ในช่วง ต่ำกว่า 50,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 26.83 มูลค่าความเสียหายอยู่ในช่วง 100,001 – 300,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 14.63 มูลค่าความเสียหายอยู่ในช่วง มากกว่า 1,000,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 12.20 มูลค่าความเสียหายอยู่ในช่วง 300,001 – 500,000 บาทคิดเป็นร้อยละ 4.88 และมูลค่าความเสียหายอยู่ในช่วง 700,001 – 1,000,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 2.44 ของจำนวนสถานประกอบการพักรแรมที่ได้รับ ความเสียหาย ตามลำดับ

จากการสำรวจกลุ่มตัวอย่าง พบว่ามูลค่าความเสียหายทางด้านทรัพย์สินของสถานประกอบการพักรแรมทั้งหมดคิดเป็นจำนวนเงิน 16, 292,000 บาท

ตารางที่ 4.29 แสดงร้อยละของค่าใช้จ่ายในการจัดซื้อและซ่อมแซมทรัพย์สินของสถานประกอบการธุรกิจสถานที่พัก

ค่าใช้จ่ายในการซ่อมแซม (บาท)	จำนวน	ร้อยละ
ต่ำกว่า 50,000 บาท	13	31.71
50,001 – 100,000 บาท	13	31.71
100,001 – 300,000 บาท	8	19.50
300,001 – 500,000 บาท	2	4.88
500,001 – 700,000 บาท	-	-
700,001 – 1,000,000 บาท	3	7.32
มากกว่า 1,000,000 บาท	2	4.88
ซ่อมไม่ได้(เสียหายหมด)	-	-
รวม	41	100

ที่มา : จากการสำรวจ

หมายเหตุ : จากการสำรวจ 43 ตัวอย่าง พบว่า ธุรกิจที่ไม่ได้รับความเสียหาย จำนวน 2 ตัวอย่าง

จากการสำรวจกลุ่มตัวอย่าง 43 ตัวอย่าง พบว่า มีธุรกิจสถานประกอบการพักผ่อนที่ได้รับความเสียหายจากอุทกภัยปี 2548 จำนวน 41 ตัวอย่าง ไม่ได้รับความเสียหาย 2 ตัวอย่าง จากตาราง 4.29 พบว่า ค่าใช้จ่ายในการจัดซื้อและซ่อมแซมทรัพย์สินของสถานประกอบการพักผ่อน ส่วนใหญ่คือ ร้อยละ 31.71 ที่ได้รับความเสียหายจากอุทกภัย ซึ่งคิดเป็นค่าใช้จ่ายในช่วง 50,001 – 100,000 บาท และ ต่ำกว่า 50,000 บาท รองลงมา มีค่าใช้จ่ายในช่วง 100,001 – 300,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 19.50 ค่าใช้จ่ายในช่วง 700,001 – 1,000,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 7.32 ค่าใช้จ่ายในช่วง มากกว่า 1,000,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 4.88 เท่ากับค่าใช้จ่ายในช่วง 300,001 – 500,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 4.88 ของจำนวนสถานประกอบการพักผ่อนที่ได้รับความเสียหาย ตามลำดับ

จากการสำรวจกลุ่มตัวอย่าง พบว่าค่าใช้จ่ายโดยรวมในการจัดซื้อและซ่อมแซมทรัพย์สินของสถานประกอบการพักผ่อนทั้งหมดคิดเป็นจำนวนเงิน 9,601,500 บาท

จากการสำรวจความเสียหายของสถานประกอบการธุรกิจสถานพักผ่อนโดยสรุปแล้ว มูลค่าความเสียหายของสถานประกอบการพักผ่อน ทางด้านสถานที่ ทรัพย์สิน ค่าจัดซื้ออุปกรณ์และค่าซ่อมแซม คิดเป็นเงินทั้งสิ้น 58,168,595 บาท

จากกลุ่มตัวอย่างที่ทำการสำรวจข้อมูล 41 แห่ง

มีมูลค่าความเสียหาย เท่ากับ 58,168,595 บาท

กลุ่มตัวอย่างที่ทำการสำรวจ 41 แห่ง จากทั้งหมด 78 แห่ง

คิดเป็น 41×100 เท่ากับ 52.56 % ของสถานประกอบการพักผ่อนทั้งหมด

Copyright © by Chiang Mai University
78

จะได้ 52.56 % (43 แห่ง) มีมูลค่าความเสียหาย เท่ากับ 58,168,595 บาท

100% (78 แห่ง) มีความเสียหายประมาณ เท่ากับ $\frac{58,168,595 \times 100}{78}$

52.56

เท่ากับ 110,670,842.80 บาท

ประมาณค่าความเสียหายของธุรกิจสถานประกอบการพักผ่อนมีมูลค่าความเสียหาย
ดังนี้

จากกลุ่มตัวอย่างที่ทำการสำรวจข้อมูล 41 แห่ง มีมูลค่าความเสียหาย

เท่ากับ 58,168,595 บาท

ประมาณค่าความเสียหายของธุรกิจสถานประกอบการทั้งหมด 78 แห่ง

มีมูลค่าความเสียหาย เท่ากับ 110,670,842.80 บาท

4.3.2.2 มูลค่าความเสียหายของสถานประกอบการร้านอาหาร

ตารางที่ 4.30 แสดงร้อยละของมูลค่าความเสียหายทางด้านสถานที่ของสถานประกอบการ
ร้านอาหาร

มูลค่าความเสียหาย (บาท)	จำนวน	ร้อยละ
ต่ำกว่า 50,000 บาท	4	30.77
50,001 – 100,000 บาท	5	46.15
100,001 – 300,000 บาท	4	30.77
300,001 – 500,000 บาท	-	-
รวม	13	100

ที่มา : จากการสำรวจ

หมายเหตุ จากการสำรวจ 16 ตัวอย่าง พบว่า ธุรกิจที่ไม่ได้รับความเสียหาย จำนวน 3 ตัวอย่าง

จากการสำรวจกลุ่มตัวอย่าง 16 ตัวอย่าง พบว่า มีธุรกิจสถานประกอบการร้านอาหารที่ได้รับความเสียหายจากอุทกภัยปี 2548 จำนวน 13 ตัวอย่าง ไม่ได้รับความเสียหาย 3 ตัวอย่าง จากตาราง 4.30 พบว่า ความเสียหายทางด้านสถานที่ของสถานประกอบการร้านอาหาร ส่วนใหญ่คือ ร้อยละ 46.15 ของธุรกิจร้านอาหารที่ได้รับความเสียหายในพื้นที่อำเภอป่าฝาง จังหวัดแม่ฮ่องสอน ซึ่งมีมูลค่าความเสียหายอยู่ในช่วง 50,001 – 100,000 บาท รองลงมาคือมีมูลค่าความเสียหายอยู่ในช่วง 100,001 – 300,000 บาทและ ต่ำกว่า 50,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 30.77 ของจำนวนสถานประกอบการร้านอาหารที่ได้รับความเสียหายตามลำดับ

จากการสำรวจกลุ่มตัวอย่าง พบว่ามูลค่าความเสียหายทางด้านสถานที่ของสถานประกอบการร้านอาหารทั้งหมดคิดเป็นจำนวนเงิน 1, 150,000 บาท

ตารางที่ 4.31 แสดงร้อยละของค่าใช้จ่ายในการจัดซื้ออุปกรณ์และซ่อมแซมสถานที่ของสถานประกอบการร้านอาหาร

ค่าใช้จ่ายในการซ่อมแซม (บาท)	จำนวน	ร้อยละ
ต่ำกว่า 50,000 บาท	8	61.54
50,001 – 100,000 บาท	2	15.38
100,001 – 300,000 บาท	-	-
มากกว่า 700,000 บาท	-	-
ซ่อมไม่ได้(เสียหายหมด)	3	23.08
รวม	13	100

ที่มา : จากการสำรวจ

หมายเหตุ จากการสำรวจ 16ตัวอย่าง พบว่า ธุรกิจที่ไม่ได้รับความเสียหาย จำนวน 3 ตัวอย่าง

จากการสำรวจกลุ่มตัวอย่าง 16 ตัวอย่าง พบว่า มีธุรกิจสถานประกอบการร้านอาหารได้รับความเสียหายจากอุทกภัยปี 2548 จำนวน 13 ตัวอย่าง ไม่ได้ได้รับความเสียหาย 3 ตัวอย่าง จากตาราง 4.31 พบว่า ค่าใช้จ่ายในการจัดซื้ออุปกรณ์และซ่อมแซมของสถานประกอบการร้านอาหาร ส่วนใหญ่คือ ร้อยละ 61.54 ที่ได้รับความเสียหายจากอุทกภัย ซึ่งคิดเป็นค่าใช้จ่ายในช่วง ต่ำกว่า 50,000 บาท รองลงมามีค่าใช้จ่ายในการจัดซื้ออุปกรณ์และซ่อมแซมสถานประกอบการร้านอาหารจะไม่สามารถซ่อมได้ คิดเป็นร้อยละ 23.08 ของจำนวนสถานประกอบการร้านอาหารที่ได้รับความเสียหายตามลำดับ

จากการสำรวจกลุ่มตัวอย่าง พบว่าค่าใช้จ่ายโดยรวมในการจัดซื้ออุปกรณ์และซ่อมแซมของสถานประกอบการร้านอาหารทั้งหมดคิดเป็นจำนวนเงิน 365,000 บาท

ตารางที่ 4.32 แสดงร้อยละของมูลค่าความเสียหายทางด้านทรัพย์สินของสถานประกอบการ

ร้านอาหาร

มูลค่าความเสียหาย (บาท)	จำนวน	ร้อยละ
ต่ำกว่า 50,000 บาท	9	69.23
50,001 – 100,000 บาท	3	23.08
100,001 – 300,000 บาท	1	7.69
รวม	13	100

ที่มา : จากการสำรวจ

หมายเหตุ : จากการสำรวจ 16 ตัวอย่าง พบว่า ธุรกิจที่ไม่ได้รับความเสียหาย จำนวน 3 ตัวอย่าง

จากการสำรวจกลุ่มตัวอย่าง 16 ตัวอย่าง พบว่า มีธุรกิจสถานประกอบการร้านอาหารที่ได้รับความเสียหายจากอุทกภัยปี 2548 จำนวน 13 ตัวอย่าง ไม่ได้ได้รับความเสียหาย 3 ตัวอย่าง จากตาราง 4.32 พบว่า ความเสียหายทางด้านทรัพย์สินของสถานประกอบการร้านอาหาร ส่วนใหญ่คือ ร้อยละ 69.23 ของธุรกิจร้านอาหารที่ได้รับความเสียหายในพื้นที่อำเภอปาย จังหวัดแม่ฮ่องสอน ซึ่งคิดเป็นมูลค่าความเสียหายในช่วง 50,001 – 100,000 บาท รองลงมาคือมีมูลค่าความเสียหายในช่วง 50,001 –

100,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 23.08 และ ช่วง100,001 – 300,00 บาท คิดเป็นร้อยละ 7.69 ของจำนวนสถานประกอบการร้านอาหารที่ได้รับความเสียหาย

จากการสำรวจกลุ่มตัวอย่าง พบว่ามูลค่าความเสียหายทางด้านทรัพย์สินของสถานประกอบการร้านอาหารทั้งหมดคิดเป็นจำนวนเงิน 707,000 บาท

ตารางที่ 4.33 แสดงร้อยละของค่าใช้จ่ายในการจัดซื้อและซ่อมแซมทรัพย์สินของสถานประกอบการร้านอาหาร

ค่าใช้จ่ายในการซ่อมแซม (บาท)	จำนวน	ร้อยละ
ต่ำกว่า 50,000 บาท	11	84.62
50,001 – 100,000 บาท	2	15.38
100,001 – 300,000 บาท	-	-
รวม	13	100

ที่มา : จากการสำรวจ

หมายเหตุ จากการสำรวจ 16ตัวอย่าง พบว่า ธุรกิจที่ไม่ได้รับความเสียหาย จำนวน 3 ตัวอย่าง

จากการสำรวจกลุ่มตัวอย่าง 16 ตัวอย่าง พบว่า มีธุรกิจสถานประกอบการร้านอาหารได้รับความเสียหายจากอุทกภัยปี 2548 จำนวน 13 ตัวอย่าง ไม่ได้รับความเสียหาย 3 ตัวอย่าง จากตาราง 4.33 พบว่า ค่าใช้จ่ายในการจัดซื้อและซ่อมแซมทรัพย์สินของสถานประกอบการร้านอาหาร ส่วนใหญ่คือ ร้อยละ 84.62 ที่ได้รับความเสียหายจากอุทกภัย ซึ่งคิดเป็นค่าใช้จ่ายอยู่ในช่วง ต่ำกว่า 50,000 บาท รองลงมามีค่าใช้จ่ายอยู่ในช่วง 50,001 – 100,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 15.38 ของจำนวนสถานประกอบการร้านอาหารที่ได้รับความเสียหาย

จากการสำรวจกลุ่มตัวอย่าง พบว่าค่าใช้จ่ายโดยรวมในการจัดซื้อและซ่อมแซมทรัพย์สินของสถานประกอบการร้านอาหารทั้งหมดคิดเป็นจำนวนเงิน 485,500 บาท

จากการสำรวจความเสียหายของสถานประกอบการธุรกิจร้านอาหารโดยสรุปแล้ว
มูลค่าความเสียหายของสถานประกอบการร้านอาหาร ทางด้านสถานที่ ทรัพย์สิน ค่าจัดซื้ออุปกรณ์และ
ค่าซ่อมแซม คิดเป็นเงินทั้งสิ้น 2,707,500 บาท

จากกลุ่มตัวอย่างที่ทำการสำรวจข้อมูล 13 แห่ง

มีมูลค่าความเสียหาย เท่ากับ 2,707,500 บาท

กลุ่มตัวอย่างที่ทำการสำรวจ 13 แห่ง จากทั้งหมด 25 แห่ง

คิดเป็น $\frac{13}{25} \times 100$ เท่ากับ 52 % ของสถานประกอบการร้านอาหารทั้งหมด

25

จะได้ 52 % (13 แห่ง) มีมูลค่าความเสียหาย เท่ากับ 2,707,500 บาท

100% (25แห่ง) มีความเสียหายประมาณ $2,707,500 \times 100$

52

เท่ากับ 5,206,730.77 บาท

ประมาณค่าความเสียหายของธุรกิจสถานประกอบการร้านอาหารมีมูลค่าความเสียหาย

ดังนี้

จากกลุ่มตัวอย่างที่ทำการสำรวจข้อมูล 13 แห่ง มีมูลค่าความเสียหาย

เท่ากับ 2,707,500 บาท

ประมาณค่าความเสียหายของธุรกิจร้านอาหารทั้งหมด 25 แห่ง

มีมูลค่าความเสียหาย เท่ากับ 5,206,730.77 บาท

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright © by Chiang Mai University
All rights reserved

4.3.2.3 มูลค่าความเสียหายของสถานประกอบการร้านค้า

ตารางที่ 4.34 แสดงร้อยละของมูลค่าความเสียหายทางด้านสถานที่ของสถานประกอบการ

ร้านค้า

มูลค่าความเสียหาย (บาท)	จำนวน	ร้อยละ
ต่ำกว่า 50,000 บาท	6	22.22
50,001 – 100,000 บาท	6	22.22
100,001 – 300,000 บาท	10	37.04
300,001 – 500,000 บาท	2	7.41
500,001 – 700,000 บาท	1	3.70
700,001 – 1,000,000 บาท	-	-
มากกว่า 1,000,000 บาท	2	7.41
รวม	27	100

ที่มา : จากการสำรวจ

หมายเหตุ : จากการสำรวจ 28 ตัวอย่าง พบว่า ธุรกิจที่ไม่ได้รับความเสียหาย จำนวน 1 ตัวอย่าง

จากการสำรวจกลุ่มตัวอย่าง 28 ตัวอย่าง พบว่า มีธุรกิจสถานประกอบการร้านค้าที่ได้รับความเสียหายจากอุทกภัยปี 2548 จำนวน 27 ตัวอย่าง ไม่ได้รับความเสียหาย 1 ตัวอย่าง จากตาราง 4.34 พบว่า ความเสียหายทางด้านสถานที่ของสถานประกอบการร้านค้า ส่วนใหญ่คือ ร้อยละ 37.04 ของธุรกิจร้านค้าได้รับความเสียหายในพื้นที่อำเภอปาย จังหวัดแม่ฮ่องสอน มีมูลค่าความเสียหายอยู่ในช่วง 100,001 – 300,000 บาท รองลงมามีมูลค่าความเสียหายอยู่ในช่วง 50,001 – 100,000 บาท และต่ำกว่า 50,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 22.22 มูลค่าความเสียหายอยู่ในช่วง 300,001 – 500,000 บาทและมากกว่า 1,000,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 7.41 มูลค่าความเสียหายอยู่ในช่วง 500,001 – 700,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 3.70 ของจำนวนสถานประกอบการร้านค้าที่ได้รับความเสียหาย ตามลำดับ

จากการสำรวจกลุ่มตัวอย่าง พบว่ามูลค่าความเสียหายทางด้านสถานที่ของสถานประกอบการร้านค้าทั้งหมดคิดเป็นจำนวนเงิน 8,025,000 บาท

ตารางที่ 4.35 แสดงร้อยละของค่าใช้จ่ายในการจัดซื้ออุปกรณ์และซ่อมแซมสถานที่ของสถาน

ประกอบการร้านค้า

ค่าใช้จ่ายในการซ่อมแซม (บาท)	จำนวน	ร้อยละ
ต่ำกว่า 50,000 บาท	15	55.56
50,001 – 100,000 บาท	7	25.93
100,001 – 300,000 บาท	3	11.11
300,001 – 500,000 บาท	-	-
500,001 – 700,000 บาท	-	-
700,001 – 1,000,000 บาท	-	-
มากกว่า 1,000,000 บาท	1	3.70
ซ่อมไม่ได้(เสียหายหมด)	1	3.70
รวม	27	100

ที่มา : จากการสำรวจ

หมายเหตุ : จากการสำรวจ 28 ตัวอย่าง พบว่า ธุรกิจที่ไม่ได้รับความเสียหาย จำนวน 1 ตัวอย่าง

จากการสำรวจกลุ่มตัวอย่าง 28 ตัวอย่าง พบว่า มีธุรกิจสถานประกอบการร้านค้าได้รับความเสียหายจากอุทกภัยปี 2548 จำนวน 27 ตัวอย่าง ไม่ได้รับความเสียหาย 1 ตัวอย่าง จากตาราง 4.35 พบว่า ค่าใช้จ่ายในการจัดซื้ออุปกรณ์และซ่อมแซมความเสียหายของสถานประกอบการร้านค้า ส่วนใหญ่คือ ร้อยละ 55.56 ที่ได้รับความเสียหายจากอุทกภัย อยู่ในช่วง ต่ำกว่า 50,000 บาท รองลงมา มีค่าใช้จ่าย อยู่ในช่วง 50,001 – 10,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 25.93 ค่าใช้จ่ายอยู่ในช่วง 100,001 – 300,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 11.11 ค่าใช้จ่ายอยู่ในช่วง มากกว่า 1,000,000 บาท และ ซ่อมไม่ได้ (เสียหายหมด) คิดเป็นร้อยละ 3.70 ของจำนวนสถานประกอบการร้านค้าที่ได้รับความเสียหายตามลำดับ

จากการสำรวจกลุ่มตัวอย่าง พบว่าค่าใช้จ่ายโดยรวมในการซ่อมแซมของสถานประกอบการร้านค้าทั้งหมดคิดเป็นจำนวนเงิน 2,720,000 บาท

ตารางที่ 4.36 แสดงร้อยละของมูลค่าความเสียหายทางด้านทรัพย์สินของสถานประกอบการ

ร้านค้า

มูลค่าความเสียหาย (บาท)	จำนวน	ร้อยละ
ต่ำกว่า 50,000 บาท	12	44.44
50,001 – 100,000 บาท	8	29.63
100,001 – 300,000 บาท	5	18.52
300,001 – 500,000 บาท	-	-
500,001 – 700,000 บาท	1	3.70
มากกว่า 1,000,000 บาท	1	3.70
รวม	27	100

ที่มา : จากการสำรวจ

หมายเหตุ : จากการสำรวจ 28 ตัวอย่าง พบว่า ธุรกิจที่ไม่ได้รับความเสียหาย จำนวน 1 ตัวอย่าง

จากการสำรวจกลุ่มตัวอย่าง 28 ตัวอย่าง พบว่า มีธุรกิจสถานประกอบการร้านค้าที่ได้รับความเสียหายจากอุทกภัยปี 2548 จำนวน 27 ตัวอย่าง ไม่ได้รับความเสียหาย 1 ตัวอย่าง จากตาราง 4.36 พบว่า ความเสียหายทางด้านทรัพย์สินของสถานประกอบการร้านค้า ส่วนใหญ่คือ ร้อยละ 44.44 ของธุรกิจร้านค้าได้รับความเสียหายในพื้นที่อำเภอปาย จังหวัดแม่ฮ่องสอน มีมูลค่าความเสียหายอยู่ในช่วง ต่ำกว่า 50,000 บาท รองลงมา มีมูลค่าความเสียหายอยู่ในช่วง 50,001 – 100,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 29.63 และอยู่ในช่วง 100,001 – 300,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 18.52 และมูลค่าความเสียหายอยู่ในช่วง 500,001 – 700,000 บาทเท่ากับ มากกว่า 1,000,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 3.70 ของจำนวนสถานประกอบการร้านค้าที่ได้รับความเสียหายตามลำดับ

จากการสำรวจกลุ่มตัวอย่าง พบว่ามูลค่าความเสียหายทางด้านสถานที่ของสถานประกอบการร้านค้าทั้งหมดคิดเป็นจำนวนเงิน 3,841,320 บาท

ตารางที่ 4.37 แสดงร้อยละของค่าใช้จ่ายในการจัดซื้อและซ่อมแซมทรัพย์สินของสถาน

ประกอบการร้านค้า

ค่าใช้จ่ายในการซ่อมแซม (บาท)	จำนวน	ร้อยละ
ต่ำกว่า 50,000 บาท	22	81.48
50,001 – 100,000 บาท	4	14.82
มากกว่า 1,000,000 บาท	1	3.70
รวม	27	100

ที่มา : จากการสำรวจ

หมายเหตุ : จากการสำรวจ 28 ตัวอย่าง พบว่า ธุรกิจที่ไม่ได้รับความเสียหาย จำนวน 1 ตัวอย่าง

จากการสำรวจกลุ่มตัวอย่าง 28 ตัวอย่าง พบว่า มีธุรกิจสถานประกอบการร้านค้าได้รับความเสียหายจากอุทกภัยปี 2548 จำนวน 27 ตัวอย่าง ไม่ได้รับความเสียหาย 1 ตัวอย่าง จากตาราง 4.37 พบว่า ค่าใช้จ่ายในการจัดซื้ออุปกรณ์และซ่อมแซมความเสียหายของสถานประกอบการร้านค้า ส่วนใหญ่คือ ร้อยละ 81.48 ที่ได้รับความเสียหายจากอุทกภัย อยู่ในช่วง ต่ำกว่า 50,000 บาท รองลงมา มีค่าใช้จ่าย อยู่ในช่วง 50,001 – 10,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 14.82 และมีค่าใช้จ่ายอยู่ในช่วง มากกว่า 1,000,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 3.70 ของจำนวนสถานประกอบการร้านค้าที่ได้รับความเสียหาย

จากการสำรวจกลุ่มตัวอย่าง พบว่าค่าใช้จ่ายโดยรวมในการจัดซื้อและซ่อมแซมของสถานประกอบการร้านค้าทั้งหมดคิดเป็นจำนวนเงิน 1,904,100 บาท

จากการสำรวจความเสียหายของสถานประกอบการธุรกิจร้านค้าโดยสรุปแล้ว มูลค่าความเสียหายของสถานประกอบการร้านค้า ทางด้านสถานที่ ทรัพย์สิน ค่าจัดซื้ออุปกรณ์และค่าซ่อมแซม คิดเป็นเงินทั้งสิ้น 16,490,420 บาท

จากกลุ่มตัวอย่างที่ทำการสำรวจข้อมูล 27 แห่ง

มีมูลค่าความเสียหาย เท่ากับ 16,490,420 บาท

กลุ่มตัวอย่างที่ทำการสำรวจ 27 แห่ง จากทั้งหมด 84 แห่ง

คิดเป็น $\frac{27}{84} \times 100$ เท่ากับ 32.14% ของสถานประกอบการร้านอาหารทั้งหมด

84

จะได้ 32.14 % (27 แห่ง) มีมูลค่าความเสียหาย เท่ากับ 16,490,420 บาท

100% (84 แห่ง) มีความเสียหายประมาณ เท่ากับ $\frac{16,490,420 \times 100}{84}$

32.14

เท่ากับ 51,308,089.60 บาท

ประมาณค่าความเสียหายของธุรกิจสถานประกอบการร้านอาหารมีมูลค่าความเสียหาย

ดังนี้

จากกลุ่มตัวอย่างที่ทำการสำรวจข้อมูล 27 แห่ง มีมูลค่าความเสียหาย

เท่ากับ 16,490,420 บาท

ประมาณค่าความเสียหายของธุรกิจร้านค้าทั้งหมด 84 แห่ง

มีมูลค่าความเสียหาย เท่ากับ 51,308,089.60 บาท

4.3.2.4 มูลค่าความเสียหายของสถานประกอบการธุรกิจบริการอื่น ๆ

ตารางที่ 4.38 แสดงร้อยละของมูลค่าความเสียหายทางด้านสถานที่ของสถานประกอบการ

บริการอื่น ๆ

มูลค่าความเสียหาย (บาท)	จำนวน	ร้อยละ
ต่ำกว่า 50,000 บาท	7	63.64
50,001 – 100,000 บาท	2	18.18
100,001 – 300,000 บาท	1	9.09
300,001 – 500,000 บาท	1	9.09
รวม	11	100

ที่มา : จากการสำรวจ

หมายเหตุ : จากการสำรวจ 28 ตัวอย่าง พบว่า ธุรกิจที่ไม่ได้รับความเสียหาย จำนวน 2 ตัวอย่าง

จากการสำรวจกลุ่มตัวอย่าง 13 ตัวอย่าง พบว่า มีธุรกิจสถานประกอบการบริการอื่น ๆ ที่ได้รับความเสียหายจากอุทกภัยปี 2548 จำนวน 11 ตัวอย่าง ไม่ได้รับความเสียหาย 2 ตัวอย่าง จากตาราง 4.38 พบว่า ความเสียหายทางด้านสถานที่ของสถานประกอบการบริการอื่น ๆ ส่วนใหญ่คือ ร้อยละ 63.64 ของธุรกิจบริการอื่น ๆ ได้รับความเสียหายในพื้นที่อำเภอปาย จังหวัดแม่ฮ่องสอน อยู่ในช่วงต่ำกว่า 50,000 บาท รองลงมา มีมูลค่าความเสียหายอยู่ในช่วง 50,001 – 100,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 18.18 มูลค่าความเสียหายอยู่ในช่วง 100,001 – 300,000 บาท เท่ากับ 300,001 – 500,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 9.09 ของจำนวนสถานประกอบการบริการอื่น ๆ ที่ได้รับความเสียหายตามลำดับ

จากการสำรวจกลุ่มตัวอย่าง พบว่ามูลค่าความเสียหายทางด้านสถานที่ของสถานประกอบการบริการอื่น ๆ ทั้งหมดคิดเป็นจำนวนเงิน 938,000 บาท

ตารางที่ 4.39 แสดงร้อยละของค่าใช้จ่ายในการจัดซื้ออุปกรณ์และซ่อมแซมสถานที่ของสถานประกอบการบริการอื่น ๆ

ค่าใช้จ่ายในการซ่อมแซม (บาท)	จำนวน	ร้อยละ
ต่ำกว่า 50,000 บาท	9	81.82
50,001 – 100,000 บาท	2	18.18
100,001 – 300,000 บาท	-	-
ซ่อมไม่ได้(เสียหายหมด)	-	-
รวม	11	100

ที่มา : จากการสำรวจ

หมายเหตุ : จากการสำรวจ 28 ตัวอย่าง พบว่า ธุรกิจที่ไม่ได้รับความเสียหาย จำนวน 2 ตัวอย่าง

จากการสำรวจกลุ่มตัวอย่าง 13 ตัวอย่าง พบว่า มีธุรกิจสถานประกอบการบริการอื่น ๆ ได้รับความเสียหายจากอุทกภัยปี 2548 จำนวน 11 ตัวอย่าง ไม่ได้รับความเสียหาย 2 ตัวอย่าง จากตารางที่ 4.49 พบว่า ค่าใช้จ่ายในการจัดซื้ออุปกรณ์และซ่อมแซมความเสียหายของสถานประกอบการบริการอื่น ๆ ส่วนใหญ่คือ ร้อยละ 81.82 ที่ได้รับความเสียหายจากอุทกภัย อยู่ในช่วง ต่ำกว่า 50,000 บาท รองลงมา อยู่ในช่วง 50,001 – 10,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 18.18 ของจำนวนสถานประกอบการบริการอื่น ๆ ที่ได้รับความเสียหาย

จากการสำรวจกลุ่มตัวอย่าง พบว่าค่าใช้จ่ายโดยรวมในการจัดซื้ออุปกรณ์และซ่อมแซมของสถานประกอบการบริการอื่นๆ ทั้งหมดคิดเป็นจำนวนเงิน 416,000 บาท

ตารางที่ 4.40 แสดงร้อยละของมูลค่าความเสียหายทางด้านทรัพย์สินของสถานประกอบการบริการอื่นๆ

มูลค่าความเสียหาย (บาท)	จำนวน	ร้อยละ
ต่ำกว่า 50,000 บาท	5	45.46
50,001 – 100,000 บาท	3	27.27
100,001 – 300,000 บาท	3	27.27
300,001 – 500,000 บาท	-	-
รวม	11	100

ที่มา : จากการสำรวจ

หมายเหตุ : จากการสำรวจ 28 ตัวอย่าง พบว่า ธุรกิจที่ไม่ได้รับความเสียหาย จำนวน 2 ตัวอย่าง

จากการสำรวจกลุ่มตัวอย่าง 13 ตัวอย่าง พบว่า มีธุรกิจสถานประกอบการบริการอื่น ๆ ที่ได้รับความเสียหายจากอุทกภัยปี 2548 จำนวน 11 ตัวอย่าง ไม่ได้รับความเสียหาย 2 ตัวอย่าง จากตาราง 4.40 พบว่า ความเสียหายทางด้านทรัพย์สินของสถานประกอบการบริการอื่น ๆ ส่วนใหญ่คือ ร้อยละ 45.46 ของธุรกิจบริการอื่น ๆ ได้รับความเสียหายในพื้นที่อำเภอปาย จังหวัดแม่ฮ่องสอน อยู่ในช่วง ต่ำกว่า 50,000 บาท รองลงมาอยู่ในช่วง 50,001 – 100,000 บาทและ 100,001 – 300,000 คิดเป็นร้อยละ 27.27 ของจำนวนสถานประกอบการบริการอื่น ๆ ที่ได้รับความเสียหาย

จากการสำรวจกลุ่มตัวอย่าง พบว่ามูลค่าความเสียหายทางด้านทรัพย์สินของสถานประกอบการบริการอื่น ๆ ทั้งหมดคิดเป็นจำนวนเงิน 767,500 บาท

ตารางที่ 4.41 แสดงร้อยละของค่าใช้จ่ายในการจัดซื้อและซ่อมแซมทรัพย์สินของสถานประกอบการ

บริการอื่น ๆ

ค่าใช้จ่ายในการซ่อมแซม (บาท)	จำนวน	ร้อยละ
ต่ำกว่า 50,000 บาท	7	63.64
50,001 – 100,000 บาท	3	27.27
100,001 – 300,000 บาท	1	9.09
ซ่อมไม่ได้(เสียหายหมด)	-	-
รวม	11	100

ที่มา : จากการสำรวจ

หมายเหตุ : จากการสำรวจ 28 ตัวอย่าง พบว่า ธุรกิจที่ไม่ได้รับความเสียหาย จำนวน 2 ตัวอย่าง

จากการสำรวจกลุ่มตัวอย่าง 13 ตัวอย่าง พบว่า มีธุรกิจสถานประกอบการบริการอื่น ๆ ได้รับความเสียหายจากอุทกภัยปี 2548 จำนวน 11 ตัวอย่าง ไม่ได้รับความเสียหาย 2 ตัวอย่าง จากตาราง 4.41 พบว่า ค่าใช้จ่ายในการจัดซื้อและซ่อมแซมทรัพย์สินของสถานประกอบการบริการอื่น ๆ ส่วนใหญ่คือ ร้อยละ 63.64 ที่ได้รับความเสียหายจากอุทกภัย อยู่ในช่วง ต่ำกว่า 50,000 บาท รองลงมา มีค่าใช้จ่าย อยู่ในช่วง 50,001 – 10,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 27.27 ค่าใช้จ่ายในช่วง 100,001 – 300,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 9.09 ของจำนวนสถานประกอบการบริการอื่น ๆ ที่ได้รับความเสียหายตามลำดับ

จากการสำรวจกลุ่มตัวอย่าง พบว่าค่าใช้จ่ายโดยรวมในการจัดซื้อและซ่อมแซม
ทรัพย์สินของสถานประกอบการบริการอื่นๆ ทั้งหมดคิดเป็นจำนวนเงิน 531,750 บาท

จากการสำรวจความเสียหายของสถานประกอบการธุรกิจร้านค้าโดยสรุปแล้ว
มูลค่าความเสียหายของสถานประกอบการร้านค้า ทางด้านสถานที่ ทรัพย์สิน ค่าจัดซื้ออุปกรณ์และค่า
ซ่อมแซม คิดเป็นเงินทั้งสิ้น 2,653,250 บาท

จากกลุ่มตัวอย่างที่ทำการสำรวจข้อมูล 11 แห่ง

มีมูลค่าความเสียหาย เท่ากับ 2,653,250 บาท

กลุ่มตัวอย่างที่ทำการสำรวจ 11 แห่ง จากทั้งหมด 20 แห่ง

คิดเป็น 11×100 เท่ากับ 44% ของสถานประกอบการบริการอื่นๆ ทั้งหมด

20

จะได้ 44 % (11 แห่ง) มีมูลค่าความเสียหาย เท่ากับ 2,653,250 บาท

100% (20 แห่ง) มีความเสียหายประมาณ เท่ากับ $2,653,250 \times 100$

44

เท่ากับ 6,030,113.64 บาท

ประมาณค่าความเสียหายของธุรกิจสถานประกอบการบริการอื่นๆ มีมูลค่าความ

เสียหาย ดังนี้

จากกลุ่มตัวอย่างที่ทำการสำรวจข้อมูล 11 แห่ง มีมูลค่าความเสียหาย

เท่ากับ 2,653,250 บาท

ประมาณค่าความเสียหายของธุรกิจบริการอื่นๆ ทั้งหมด 20 แห่ง

มีมูลค่าความเสียหายเท่ากับ 6,030,113.64 บาท

4.3.2.5 ค่าใช้จ่ายในการป้องกันขณะเกิดอุทกภัย

ตารางที่ 4.42 แสดงร้อยละของค่าใช้จ่ายในการป้องกันขณะเกิดอุทกภัย โดยแบ่งเป็นค่าใช้จ่ายของแต่ละธุรกิจ ดังนี้

ประเภทของธุรกิจ	จำนวน (บาท)
สถานประกอบการพักผ่อน	1,559,400
สถานประกอบการร้านอาหาร	358,000
สถานประกอบการร้านค้า	386,150
สถานประกอบการบริการอื่น ๆ	130,000
รวม	2,433,550

ที่มา: จากการสำรวจ

สรุปมูลค่าความเสียหาย ทางด้านสถานที่ ทรัพย์สิน ค่าใช้จ่ายในการจัดซื้ออุปกรณ์และซ่อมแซม และค่าใช้จ่ายในการป้องกัน ขณะเกิดอุทกภัย ทั้งหมด 82,453,315 บาท

4.4 การได้รับความช่วยเหลือจากหน่วยงานของรัฐ

ตารางที่ 4.43 แสดงร้อยละของเงินช่วยเหลือจากหน่วยงานของรัฐบาลในพื้นที่ ของธุรกิจ

สถานที่พัก

จำนวนเงินช่วยเหลือ (บาท)	จำนวน	ร้อยละ
ต่ำกว่า 5,000 บาท	2	4.88
5,001 – 10,000 บาท	14	34.15
10,001 – 15,000 บาท	12	29.27
15,001 – 20,000 บาท	2	4.88
20,001 – 25,000 บาท	1	2.44
25,001 – 30,000 บาท	-	-
มากกว่า 30,000 บาท	-	-
ไม่ได้รับความช่วยเหลือ	10	24.39
รวม	41	100

ที่มา : จากการสำรวจ

หมายเหตุ จากการสำรวจ 43 ตัวอย่าง พบว่า ธุรกิจที่ไม่ได้รับความเสียหาย จำนวน 2 ตัวอย่าง

จากการสำรวจกลุ่มตัวอย่าง 43 ตัวอย่าง พบว่า มีธุรกิจสถานประกอบการพักแรมที่ได้รับความเสียหายจากอุทกภัยปี 2548 จำนวน 41 ตัวอย่าง ไม่ได้รับความเสียหาย 2 ตัวอย่าง จากตาราง 4.43 พบว่าสถานประกอบการพักแรมได้รับเงินช่วยเหลือจากภาครัฐ ส่วนใหญ่คือ ร้อยละ 34.15 ที่

ได้รับเงินช่วยเหลืออยู่ในช่วง 5,001 – 10,000 บาท รองลงมา มีสถานประกอบการที่พักแรมได้รับเงินช่วยเหลืออยู่ในช่วง 10,001 – 150,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 29.27 ไม่ได้รับความช่วยเหลือ คิดเป็นร้อยละ 24.39 จำนวนเงินช่วยเหลืออยู่ในช่วง ต่ำกว่า 5,000 บาทเท่ากับ 15,001 – 20,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 4.88 จำนวนเงินช่วยเหลืออยู่ในช่วง 20,001 – 25,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 2.44 ของจำนวนสถานประกอบการที่พักแรมที่ได้รับความเสียหาย ตามลำดับ

จากการสำรวจกลุ่มตัวอย่าง พบว่าธุรกิจสถานที่พักที่ได้รับเงินช่วยเหลือจากหน่วยงานราชการในท้องถิ่น ทั้งหมดคิดเป็นจำนวนเงิน 380,000 บาท

ตารางที่ 4.44 แสดงร้อยละของเงินช่วยเหลือจากหน่วยงานราชการในท้องถิ่นของธุรกิจร้านอาหาร

จำนวนเงินช่วยเหลือ (บาท)	จำนวน	ร้อยละ
ต่ำกว่า 5,000 บาท	-	-
5,001 – 10,000 บาท	5	38.46
10,001 – 15,000 บาท	3	23.08
15,001 – 20,000 บาท	-	-
20,001 – 25,000 บาท	-	-
25,001 – 30,000 บาท	-	-
มากกว่า 30,000 บาท	1	7.69
ไม่ได้รับความช่วยเหลือ	4	30.77
รวม	13	100

ที่มา : จากการสำรวจ

หมายเหตุ จากการสำรวจ 16 ตัวอย่าง พบว่า ธุรกิจที่ไม่ได้รับความเสียหาย จำนวน 3 ตัวอย่าง

จากการสำรวจกลุ่มตัวอย่าง 16 ตัวอย่าง พบว่า มีธุรกิจสถานประกอบการร้านอาหารที่ได้รับความเสียหายจากอุทกภัยปี 2548 จำนวน 13 ตัวอย่าง ไม่ได้รับความเสียหาย 3 ตัวอย่าง จากตาราง 4.44 พบว่าสถานประกอบการร้านอาหารได้รับเงินช่วยเหลือจากภาครัฐ ส่วนใหญ่คือ ร้อยละ 38.49 อยู่ในช่วง 5,001 – 10,000 บาท รองลงมาคือสถานประกอบการร้านอาหารที่ไม่ได้รับเงินช่วยเหลือ คิดเป็นร้อยละ 30.77 จำนวนเงินช่วยเหลืออยู่ในช่วง 10,001 – 15,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 23.08 จำนวนเงินช่วยเหลืออยู่ในช่วง มากกว่า 30,000 บาทคิดเป็นร้อยละ 7.69 ของจำนวนสถานประกอบการร้านอาหารที่ได้รับความเสียหาย ตามลำดับ

จากการสำรวจกลุ่มตัวอย่าง พบว่าธุรกิจร้านอาหารได้รับเงินช่วยเหลือจากหน่วยงานราชการในท้องถิ่น ทั้งหมดคิดเป็นจำนวนเงิน 125,750 บาท

ตารางที่ 4.45 แสดงร้อยละของเงินช่วยเหลือจากหน่วยงานราชการในท้องถิ่นของธุรกิจร้านค้า

จำนวนเงินช่วยเหลือ (บาท)	จำนวน	ร้อยละ
ต่ำกว่า 5,000 บาท	-	-
5,001 – 10,000 บาท	7	25.93
10,001 – 15,000 บาท	6	22.22
15,001 – 20,000 บาท	4	14.81
20,001 – 25,000 บาท	1	3.70
25,001 – 30,000 บาท	-	-
มากกว่า 30,000 บาท	4	14.81
ไม่ได้รับความช่วยเหลือ	5	18.52
รวม	27	100

ที่มา : จากการสำรวจ

หมายเหตุ จากการสำรวจ 28 ตัวอย่าง พบว่า ธุรกิจที่ไม่ได้รับความเสียหาย จำนวน 1 ตัวอย่าง

จากการสำรวจกลุ่มตัวอย่าง 28 ตัวอย่าง พบว่า มีธุรกิจสถานประกอบการร้านค้าที่ได้รับความเสียหายจากอุทกภัยปี 2548 จำนวน 27 ตัวอย่าง ไม่ได้รับความเสียหาย 1 ตัวอย่าง จากตาราง 4.45 พบว่าสถานประกอบการร้านค้าได้รับเงินช่วยเหลือจากภาครัฐ ส่วนใหญ่คือ ร้อยละ 25.93 ที่ได้รับเงินช่วยเหลือในช่วง 5,001-10,000 บาท รองลงมา มีสถานประกอบการร้านค้าได้รับเงินช่วยเหลืออยู่ในช่วง 10,001 – 15,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 22.22 ไม่ได้รับความช่วยเหลือ คิดเป็นร้อยละ 18.52 จำนวนเงินช่วยเหลือในช่วง 15,001 – 20,000 บาทเท่ากับ มากกว่า 30,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 14.82 จำนวนเงินช่วยเหลือในช่วง 20,001 – 25,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 3.70 ของจำนวนสถานประกอบการร้านค้าที่ได้รับความเสียหาย ตามลำดับ

จากการสำรวจกลุ่มตัวอย่าง พบว่าธุรกิจร้านค้าได้รับเงินช่วยเหลือจากหน่วยงานราชการในท้องถิ่น ทั้งหมดคิดเป็นจำนวนเงิน 421,300 บาท

ตารางที่ 4.46 แสดงร้อยละของเงินช่วยเหลือจากหน่วยงานราชการในพื้นที่ของธุรกิจบริการอื่นๆ

จำนวนเงินช่วยเหลือ (บาท)	จำนวน	ร้อยละ
ต่ำกว่า 5,000 บาท	-	-
5,001 – 10,000 บาท	3	27.27
10,001 – 15,000 บาท	2	18.18
15,001 – 20,000 บาท	-	-
20,001 – 25,000 บาท	-	-
25,001 – 30,000 บาท	-	-
มากกว่า 30,000 บาท	-	-
ไม่ได้รับความช่วยเหลือ	6	54.55
รวม	11	100

ที่มา : จากการสำรวจ

หมายเหตุ จากการสำรวจ 28 ตัวอย่าง พบว่า ธุรกิจที่ไม่ได้รับความเสียหาย จำนวน 2 ตัวอย่าง

จากการสำรวจกลุ่มตัวอย่าง 13 ตัวอย่าง พบว่า มีธุรกิจสถานประกอบการบริการอื่น ๆ ที่ได้รับความเสียหายจากอุทกภัยปี 2548 จำนวน 11 ตัวอย่าง ไม่ได้รับความเสียหาย 2 ตัวอย่าง จากตาราง 4.46 พบว่าสถานประกอบการบริการอื่น ๆ ไม่ได้รับเงินช่วยเหลือจากภาครัฐ คิดเป็นร้อยละ 55.54 รองลงมา มีสถานประกอบการบริการอื่น ๆ ได้รับเงินช่วยเหลืออยู่ในช่วง 5,001 – 10,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 27.27 จำนวนเงินช่วยเหลืออยู่ในช่วง 10,001 – 15,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 18.18 ของจำนวนสถานประกอบการบริการอื่น ๆ ที่ได้รับความเสียหายตามลำดับ

จากการสำรวจกลุ่มตัวอย่าง พบว่าธุรกิจบริการอื่น ๆ ได้รับเงินช่วยเหลือจากหน่วยงานราชการในท้องถิ่น ทั้งหมดคิดเป็นจำนวนเงิน 57,000 บาท

สรุป

จากการสำรวจกลุ่มตัวอย่างภาคอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวได้รับการช่วยเหลือ โดยเป็นจำนวนเงินจากภาครัฐ เป็นจำนวนเงินทั้งสิ้น 984,050 บาท

4.5 ความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาอุทกภัยและแนวทางแก้ไข

ตารางที่ 4.47 แสดงร้อยละของความคิดเห็นเกี่ยวกับสาเหตุของการเกิดอุทกภัย

สาเหตุของการเกิดอุทกภัย	จำนวน*	ร้อยละ
1. ลักษณะภูมิประเทศเป็นที่ลุ่ม	49	49
2. การถมที่ดินในพื้นที่รอบครองให้สูงขึ้น ทำให้เกิดอุทกภัยบริเวณพื้นที่ข้างเคียง	50	50
3. มีการบุกรุกสร้างสิ่งกีดขวางทางลำน้ำ เช่น ตลิ่งที่เอกชนดมทิ้งออกไปในน้ำปายเพื่อประโยชน์ในการปลูกสร้าง เช่น การปลูกสร้างร้านอาหาร สถานที่พัก เป็นต้น	82	82
4. ไม่มีระบบป้องกันน้ำล้นตลิ่ง	74	74
5. ท้องน้ำปายตื้นเขิน	77	77
6. ท่อระบายน้ำมีไม่เพียงพอ หรือมีแต่ใช้ไม่ได้ เพราะการวางท่อสูงเกินระดับน้ำจะไหลออก	47	47
7. ท่อมีขนาดเล็กเกินไปทำให้ระบายน้ำไม่ทัน	49	49
8. ประชาชนตัดต้นไม้ทำลายป่า	88	88
9. อื่น ๆ	9	9

ที่มา: จากการสำรวจ

หมายเหตุ: *ตอบได้มากกว่า 1 คำตอบ

จากการศึกษา พบว่าสาเหตุที่ทำให้เกิดอุทกภัยครั้งนี้คือ ผู้ประกอบการเกี่ยวกับอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวส่วนใหญ่คิดว่าสาเหตุที่ทำให้เกิดน้ำท่วมมากที่สุดคือ ประชาชนตัดต้นไม้ทำลายป่าร้อยละ 88 ของจำนวนตัวอย่างในการสำรวจครั้งนี้ รองลงมา ได้แก่ การบุกรุกสร้างสิ่งกีดขวางทางลำน้ำ เช่น ตลิ่งที่เอกชนดมทิ้งออกไปในน้ำปายเพื่อประโยชน์ในการปลูกสร้าง เช่น การปลูกสร้างร้านอาหาร สถานที่พัก เป็นต้น ร้อยละ 82 ท้องน้ำปายตื้นเขินร้อยละ 77 ไม่มีระบบป้องกันน้ำล้นตลิ่งร้อยละ 74

การถมที่ดินในพื้นที่ที่ครอบครองให้สูงขึ้น ทำให้เกิดอุทกภัยบริเวณพื้นที่ข้างเคียงร้อยละ 50 ลักษณะภูมิประเทศเป็นที่ลุ่มร้อยละ 49 ท่อมีขนาดเล็กเกินไปทำให้ระบายน้ำไม่ทันร้อยละ 49 ท่อระบายน้ำมีไม่เพียงพอ หรือมีแต่ใช้ไม่ได้ เพราะการวางท่อสูงเกินระดับน้ำจะไหลออกร้อยละ 47 และอื่น ๆ ร้อยละ 9 ตามลำดับ(ตารางที่ 4.47)

ตารางที่ 4.48 แสดงร้อยละของความคิดเห็นเกี่ยวกับการช่วยเหลือจากภาครัฐ

รายการ	จำนวน*	ร้อยละ
1. ก่อนเกิดอุทกภัยได้รับข่าวการเตือนภัยหรือไม่		
ไม่ได้	80	86.93
ได้จาก.....		
รถราชการประกาศเตือน	5	5.43
วิทยุ	10	10.87
โทรทัศน์	3	3.26
อื่น ๆ		
2. ทางภาครัฐได้เตรียมการป้องกันหรือไม่ อย่างไร		
ไม่มี	86	93.48
มี.....		
นำถุงทรายมาปิดล้อมไว้ตามช่องทางที่น้ำล้นตลิ่ง	2	2.17
เก็บกวาดสิ่งทีติดค้างตามคอสะพาน	3	3.26
ทำความสะอาดและขุดลอกขยะออกจากท่อระบายน้ำ	5	5.43
อื่น ๆ		

ตารางที่ 4.48 แสดงร้อยละของความคิดเห็นเกี่ยวกับการช่วยเหลือจากภาครัฐ (ต่อ)

รายการ	จำนวน*	ร้อยละ
3. ขณะเกิดอุทกภัยได้รับความช่วยเหลือจากภาครัฐหรือเอกชนหรือไม่ อย่างไร		
ไม่ได้รับ	61	66.30
ได้รับ.....		
นำเครื่องสูบน้ำมาสูบน้ำให้	2	2.17
จัดหาหนะรับส่งผู้ประสบภัย	2	2.17
มีการนำถุงทรายมาให้	14	15.22
อื่น ๆ	12	13.04
4. ภายหลังจากอุทกภัยได้รับความช่วยเหลือจากภาครัฐหรือไม่ อย่างไร		
ไม่ได้รับ	36	39.13
ได้รับ.....		
เทศบาลช่วยกวาดล้างถนน	28	30.43
ได้รับเงินช่วยเหลือ	31	33.70
อื่น ๆ	4	4.35
5. พอใจกับการแก้ปัญหาและความช่วยเหลือที่ได้รับจากภาครัฐหรือไม่		
พอใจ	19	20.65
ไม่พอใจ	73	79.35

ที่มา : จากการสำรวจ

หมายเหตุ : * ตอบได้มากกว่า 1 คำตอบ

จากการสำรวจ 100 ตัวอย่าง พบผู้ประกอบการที่ประสบอุทกภัย 92 ตัวอย่าง และจากตารางที่ 4.48 ความคิดเห็นเกี่ยวกับเกี่ยวกับการช่วยเหลือจากภาครัฐ ซึ่งได้รับข้อคิดเห็นจากผู้ประกอบการที่ประสบอุทกภัยมีดังต่อไปนี้

(1) ก่อนเกิดอุทกภัยผู้ประกอบการได้รับข่าวการเตือนภัยหรือไม่ จากการศึกษาพบว่า ผู้ประสบอุทกภัยไม่ได้รับการเตือนภัย ร้อยละ 86.93 ได้รับการเตือนภัย จากพระราชการประกาศเตือนภัย ร้อยละ 5.43 จากวิทยุ ร้อยละ 10.87 จากโทรทัศน์ ร้อยละ 3.26

(2) ทางภาครัฐได้เตรียมการป้องกันหรือไม่ จากการศึกษาพบว่าทางภาครัฐไม่มีการเตือนภัย ร้อยละ 93.48 มีการเตือนภัยโดยการ นำถังทรายมาปิดล้อมไว้ตามช่องทางที่น้ำล้นตลิ่ง ร้อยละ 2.17 มีการเก็บกวาดสิ่งกีดขวางตามคอสะพาน ร้อยละ 3.26 มีการทำความสะอาดและขุดลอกขยะออกจากท่อระบายน้ำ ร้อยละ 5.43

(3) ขณะเกิดอุทกภัยผู้ประกอบการได้รับความช่วยเหลือจากภาครัฐหรือเอกชนหรือไม่ จากการศึกษาพบว่า ผู้ประสบภัยไม่ได้รับความช่วยเหลือ ร้อยละ 66.30 ได้รับความช่วยเหลือโดยการนำเครื่องสูบน้ำมาสูบน้ำให้ ร้อยละ 2.17 จัดพาหนะรับส่งผู้ประกอบการ ร้อยละ 2.17 มีการนำถุงทรายมาให้ ร้อยละ 15.22 อื่น ๆ เช่น การนำเครื่องดื่ม ถุงยังชีพมาช่วยเหลือ ร้อยละ 13.04

(4) ภายหลังจากอุทกภัยผู้ประกอบการได้รับความช่วยเหลือจากภาครัฐหรือไม่ จากการศึกษาพบว่า ผู้ประสบภัยไม่ได้รับความช่วยเหลือ ร้อยละ 39.13

ได้รับความช่วยเหลือโดย ทางเทศบาลช่วยกวาดล้างถนน ร้อยละ 30.43

นำเงินมาช่วยเหลือ ร้อยละ 33.70 อื่น ๆ เช่น การนำเครื่องดื่ม ถุงยังชีพมาช่วยเหลือ ร้อยละ 4.35

(5) ความพอใจของผู้ประกอบการในการแก้ปัญหาและความช่วยเหลือที่ได้รับจากทางภาครัฐ จากการศึกษาพบว่า ผู้ประกอบการมีความพอใจคิดเป็น ร้อยละ 20.65 และผู้ประกอบการไม่ได้รับความพอใจ ร้อยละ 79.35

ตารางที่ 4.49 แสดงร้อยละของความคิดเห็นเกี่ยวกับ การป้องกันและการแก้ปัญหาอุทกภัย

รายการ	จำนวน	ร้อยละ
1. การเตรียมตัวกับสภาวะน้ำท่วม		
ไม่ได้เตรียมตัว	49	53.26
เตรียมตัว.....		
ย้ายของไปที่น้ำท่วมไม่ถึง	24	26.09
เตรียมถุงทรายป้องกันน้ำไหลเข้าสถานประกอบการ	12	13.04
ซื้อไดโว่เพื่อสูบน้ำออก	10	10.87
ก่อกำแพงไม่ให้น้ำเข้าสถานประกอบการ	9	9.78
อื่น ๆ	6	6.52
2. ปัญหาอุทกภัย มีความรุนแรงมากหรือน้อย		
รุนแรงมาก	85	92.39
รุนแรงปานกลาง	7	7.61
รุนแรงน้อย	-	-

ที่มา : จากการสำรวจ

หมายเหตุ : *ในข้อ 1. ตอบได้มากกว่า 1 คำตอบ

จากการสำรวจ 100 ตัวอย่าง พบผู้ประกอบการที่ประสบอุทกภัย 92 ตัวอย่าง และจากราย
4.49 ความคิดเห็นเกี่ยวกับการป้องกันและการแก้ปัญหาอุทกภัย ซึ่งได้รับข้อคิดเห็นจากผู้ประกอบการที่
ประสบอุทกภัย มีดังต่อไปนี้

(1) การเตรียมตัวกับสถานะน้ำท่วมของผู้ประสบอุทกภัย จากการศึกษาพบว่า
ผู้ประสบภัยไม่ได้เตรียมตัว ร้อยละ 53.29 และมีการเตรียมตัวโดยการ ย้ายของไปที่น้ำท่วมไม่ถึง ร้อย
ละ 26.09 เตรียมถุงทรายป้องกันน้ำไหลเข้าสถานประกอบการ ร้อยละ 13.04 ซื่อได้ไว้เพื่อสูบน้ำ
ออก ร้อยละ 10.87 ก่อกำแพงไม่ให้น้ำเข้าสถานประกอบการ ร้อยละ 9.78 และอื่นๆ เช่น ก่อสร้าง
กำแพงป้องกันตลิ่ง ร้อยละ 6.52

(2) ตามความคิดเห็นของผู้ประสบอุทกภัยมีความคิดว่าปัญหาอุทกภัย ในปี 2548 มี
ความรุนแรงมากหรือน้อย ซึ่งจากการศึกษาพบว่า ส่วนใหญ่ ร้อยละ 92.39 คิดว่าเป็นอุทกภัยที่รุนแรง
มาก มีผู้ประสบภัยบางส่วนเท่านั้นที่คิดว่าเป็นปัญหารุนแรงปานกลาง เพียงร้อยละ 7.61 ส่วน
ผู้ประสบภัยที่คิดว่าเป็นปัญหาที่รุนแรงน้อยไม่มีเลย

ตารางที่ 4.50 แสดงร้อยละของความคิดเห็นเกี่ยวกับวิธีที่จะช่วยแก้ปัญหาอุทกภัย

รายการ	จำนวน*	ร้อยละ
1. วิธีที่จะช่วยแก้ปัญหาอุทกภัย		
1.1 ขุดลอกแม่น้ำปายบริเวณเขตตัวเมืองปายและพื้นที่ใกล้เคียงเพื่อให้น้ำปาย รองรับน้ำได้มากขึ้น	53	57.61
1.2 เสริมตลิ่ง 2 ข้างลำน้ำปาย ให้สูงเพิ่มขึ้น และก่อสร้างผนังกันน้ำทั้ง 2 ฝั่ง ของลำน้ำปาย	36	39.13
1.3 สร้างเขื่อนกั้นน้ำที่ไหลลงสู่แม่น้ำปาย เพื่อช่วยลดปริมาณน้ำ ขณะเกิดฝนตกหนัก	47	51.09
1.4 อื่น ๆ	-	-

ที่มา : จากการสำรวจ

หมายเหตุ : * ตอบได้มากกว่า 1 คำตอบ

จากการสำรวจ 100 ตัวอย่าง พบผู้ประกอบการที่ประสบอุทกภัย 92 ตัวอย่างและจากตาราง 4.50 ความคิดเห็นเกี่ยวกับวิธีที่จะช่วยแก้ปัญหาอุทกภัย ซึ่งได้รับความเห็นจากผู้ประกอบการที่ประสบอุทกภัย มีดังต่อไปนี้

(1) ควรจะทำการขุดลอกแม่น้ำปายบริเวณเขตตัวเมืองปายและพื้นที่ใกล้เคียงเพื่อให้น้ำปาย รองรับน้ำได้มากขึ้น ร้อยละ 57.61

(2) ควรจะทำการเสริมตลิ่ง 2 ข้างลำน้ำปาย ให้สูงเพิ่มขึ้น และก่อสร้างผนังกันน้ำทั้ง 2 ฝั่งของลำน้ำปาย ร้อยละ 39.13

(3) ทำการสร้างเขื่อนกั้นน้ำที่ไหลลงสู่แม่น้ำปาย เพื่อช่วยลดปริมาณน้ำขณะเกิดฝนตก
หนัก ร้อยละ 51.09

ตารางที่ 4.51 แสดงร้อยละของความคิดเห็นข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะ	จำนวน	ร้อยละ
1. เลิกตัดไม้ทำลายป่า เลิกเผาป่า ช่วยกันอนุรักษ์น้ำปาย	26	28.26
2. เตรียมตัวเอง ไม่หวังเพิ่มหน่วยงาน	1	1.09
3. หน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรร่วมมาตรการป้องกันที่ดี	1	1.09
4. ควรร่วมมือกับทางรัฐจัดระเบียบให้ถูกต้อง	1	1.09
5. ควรมีคณะกรรมการวางแผนทั้งระบบ ไม่ใช่แค่จุดใดจุดหนึ่ง	1	1.09
6. อยากให้งานวิจัยนี้นำเสนอต่อหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	1	1.09
7. ได้รับการแก้ไขในด้านต่าง ๆ ปัญหาล่าช้า	3	3.26
8. ควรมีการเตือนภัย เจ้าหน้าที่ช่วยไม่ทั่วถึง ขุดลอกน้ำปายโดยเร็ว	3	3.26
9. ควรเพิ่มจำนวนความช่วยเหลือให้มากกว่านี้	1	1.09
10. อยากให้มีเขื่อนกั้นน้ำ	1	1.09
11. อยากให้มีการขุดลอกคู คลอง	1	1.09
12. ไม่แสดงความคิดเห็น	52	56.52

ที่มา : จากการสำรวจ

หมายเหตุ : ข้อคิดเห็นในตารางที่ 4.51 เป็นข้อคิดเห็นที่ผู้ได้รับการสำรวจแสดงความคิดเห็นซึ่งผู้จัดทำได้นำ
เสนอเป็นตัวอักษร

จากการสำรวจ 100 ตัวอย่าง พบผู้ประกอบการที่ประสบอุทกภัย 92 ตัวอย่าง และจากตาราง 4.51 ความคิดเห็นเกี่ยวกับข้อเสนอแนะจากผู้ประกอบการที่ประสบอุทกภัย มีดังต่อไปนี้

- (1) เลิกตัดไม้ทำลายป่า เลิกเผาป่า ช่วยกันอนุรักษ์น้ำป่า ย ้อยละ 28.26
- (2) เตรียมตัวเอง ไม่หวังเพิ่มหน่วยงาน ้อยละ 1.09
- (3) หน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรใช้มาตรการป้องกันที่ดี ้อยละ 1.09
- (4) ควรร่วมมือกับทางรัฐจัดระเบียบให้ถูกต้อง ้อยละ 1.09
- (5) ควรมีคณะกรรมการวางแผนทั้งระบบ ไม่ใช่แค่จุดใดจุดหนึ่ง ้อยละ 1.09
- (6) อยากให้งานวิจัยนี้นำเสนอต่อหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ้อยละ 1.09
- (7) ได้รับการแก้ไขในด้านต่าง ๆ ปัญหาล่าช้า ้อยละ 1.09
- (8) ควรมีการเตือนภัย เจ้าหน้าที่ช่วยไม่ทั่วถึง ขุดลอกน้ำป่าโดยเร็ว ้อยละ 1.09
- (9) ควรเพิ่มจำนวนความช่วยเหลือให้มากกว่านี้ ้อยละ 1.09
- (10) อยากให้มีเขื่อนกั้นน้ำ ้อยละ 1.09
- (11) อยากให้มีการขุดลอกคู คลอง ้อยละ 1.09

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

Copyright © by Chiang Mai University

All rights reserved

บทที่ 5

สรุปและข้อเสนอแนะ

5.1 สรุปผลการศึกษา

จากการสำรวจกลุ่มตัวอย่าง 100 ตัวอย่างของอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวในอำเภอปาย จังหวัดแม่ฮ่องสอน ได้รับความเสียหายในด้านต่าง ๆ ดังนี้

มูลค่าความเสียหายทางด้านรายได้ขณะเกิดอุทกภัย 4,549,880.54 บาท

มูลค่าความเสียหาย ทางด้านสถานที่ ทรัพย์สิน ค่าใช้จ่ายในการจัดซื้ออุปกรณ์และซ่อมแซม และค่าใช้จ่ายในการป้องกัน ขณะเกิดอุทกภัย ทั้งหมด 82,453,315 บาท

ได้รับเงินช่วยเหลือจากภาครัฐ เป็นจำนวนเงินทั้งสิ้น 984,050บาท (นับรวมกับรายงานของที่ทำการปกครอง อำเภอปาย ปี 2548)

สรุป

อุตสาหกรรมการท่องเที่ยวในอำเภอปาย จังหวัดแม่ฮ่องสอน ได้รับความเสียหายทั้งสิ้น $4,549,880.54 + 82,453,315$ เท่ากับ 89,119,526.54 บาท

71,528,812 (ที่ทำการปกครอง อำเภอปาย,2548) + 89,119,526.54 เท่ากับ 160,648,338.54 บาท ถ้าประมาณมูลค่าความเสียหายของอุตสาหกรรมทั้งหมดมีความเสียหายประมาณ 174,201,611.54 บาท

ผลการศึกษาครั้งนี้ แสดงให้เห็นถึงผลกระทบทางเศรษฐกิจของปัญหาอุทกภัยที่มีต่ออุตสาหกรรมการท่องเที่ยวในอำเภอปาย จังหวัดแม่ฮ่องสอนในปี 2548 ซึ่งสามารถสรุปได้ดังต่อไปนี้

5.1.1 ข้อมูลทั่วไป

ส่วนใหญ่ คือ ร้อยละ 94 ของประเภทธุรกิจที่เปิดให้บริการในพื้นที่อำเภอปาย จังหวัดแม่ฮ่องสอน มีลักษณะธุรกิจประเภทของเจ้าของคนเดียว จะมีประเภทของธุรกิจที่เป็นห้างหุ้นส่วน และบริษัท จำกัด (มหาชน) น้อยมาก คิดเป็นร้อยละ 2 และ 4 ตามลำดับ

ลักษณะของธุรกิจที่เกี่ยวข้องกับอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวส่วนใหญ่ คือ ร้อยละ 43 มีลักษณะการค้าบริการแบบสถานที่พักผ่อน ได้แก่ เกสต์เฮาส์และรีสอร์ท รองลงมาคือ ลักษณะของธุรกิจแบบร้านค้าและร้านอาหาร คิดเป็นร้อยละ 28 และ 16 ส่วนธุรกิจแบบอื่น ๆ ได้แก่ บริษัทนำเที่ยว บริษัทรถเช่า และบริการอื่น ๆ มีเพียงร้อยละ 13 เท่านั้น

สถานที่ตั้งของอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวส่วนใหญ่อยู่ในพื้นที่ ตำบลเวียงใต้ คิดเป็นร้อยละ 68 รองลงมาคือ ตำบลแม่ฮี้ คิดเป็นร้อยละ 17 ส่วนพื้นที่เทศบาลปาย ตำบลเวียงเหนือ ตำบลแม่नाเติง คิดเป็นร้อยละ 8 ร้อยละ 4 และร้อยละ 3 ตามลำดับ

ส่วนใหญ่ ร้อยละ 36 ของลักษณะธุรกิจที่เปิดให้บริการในพื้นที่อำเภอปาย จังหวัดแม่ฮ่องสอน มีลักษณะของสถานประกอบการแบบอาคารพาณิชย์ 1 ชั้น รองลงมาคือ บ้านพักส่วนตัว และบังกะโล คิดเป็นร้อยละ 34 ร้อยละ 13 ส่วนอาคารพาณิชย์ 2 ชั้นและ 3 ชั้น มีเพียงร้อยละ 12 และร้อยละ 5 ตามลำดับ

จำนวนลูกจ้างหรือพนักงานในธุรกิจ ส่วนใหญ่ คือร้อยละ 75 มีลูกจ้างต่ำกว่า 5 คน รองลงมาคือธุรกิจที่มีจำนวนลูกจ้างหรือพนักงานในธุรกิจ 6 – 10 คน คิดเป็นร้อยละ 21 ส่วนธุรกิจที่มีจำนวนลูกจ้างหรือพนักงาน 11 – 15 คน และ มากกว่า 25 คน มีจำนวนเท่ากัน คิดเป็นร้อยละ 2

จำนวนทุนหมุนเวียนในธุรกิจ ส่วนใหญ่ คือ ร้อยละ 60 ที่มีทุนหมุนเวียนต่ำกว่า 5,000 บาทต่อวัน รองลงมาคือทุนหมุนเวียน 5,001 – 10,000 บาทต่อวัน คิดเป็นร้อยละ 29 ส่วนทุนหมุนเวียน 10,001 – 15,000 บาทต่อวัน คิดเป็นร้อยละ 5 และทุนหมุนเวียน 15,001 – 20,000 บาทต่อวัน คิดเป็นร้อยละ 1 ทุนหมุนเวียน 20,001 – 25,000 บาทต่อวันและทุนหมุนเวียน มากกว่า 25,000 บาทต่อวัน คิดเป็นร้อยละ 2 และร้อยละ 3 ตามลำดับ

จำนวนรายได้เฉลี่ยของธุรกิจ ส่วนใหญ่ร้อยละ 78 มีรายได้เฉลี่ยต่ำกว่า 5,000 บาทต่อวัน รองลงมาคือ รายได้เฉลี่ย 5,001 – 10,000 บาทต่อวัน คิดเป็นร้อยละ 17 ส่วนรายได้เฉลี่ย

10,001 – 15,000 บาทต่อวัน คิดเป็นร้อยละ 2 ซึ่งจำนวนเท่ากับจำนวนรายได้เฉลี่ยของธุรกิจมากกว่า 25,000 บาทต่อวัน ส่วนรายได้เฉลี่ยตั้งแต่ 15,001 – 20,000 บาทต่อวัน มีเพียงร้อยละ 1

5.1.2 สภาพเศรษฐกิจของอุตสาหกรรมการท่องเที่ยว อำเภอป่า จังหวัดแม่ฮ่องสอน ก่อนการเกิดอุทกภัยในปี 2548

1) ธุรกิจสถานพักผ่อน เช่น เกสต์เฮาส์ รีสอร์ท และที่พักต่าง ๆ

ถ้าคิดจากจำนวนกลุ่มตัวอย่างที่ทำการสำรวจ จำนวน 43 แห่ง จะมีรายได้รวมต่อปี เท่ากับ 15,868,044 บาทต่อปี

ถ้าคิดประมาณการรวมทั้งหมด 78 แห่ง จะได้รับรายได้รวมต่อปี เท่ากับ 28,782,956.64 บาทต่อปี

ถ้าคิดจากกลุ่มตัวอย่างที่ทำการสำรวจ จำนวน 43 แห่ง จะประมาณการค่าใช้จ่ายรวมเท่ากับ 3,013,400.10 บาทต่อปี

ถ้าคิดโดยประมาณการจากทั้งหมด 78 แห่ง จะได้ค่าใช้จ่ายรวม เท่ากับ 5,465,990.20 บาทต่อปี

ดังนั้น จากการสำรวจกลุ่มตัวอย่าง 43 แห่ง ธุรกิจสถานพักผ่อนจะมีรายได้หลังหักค่าใช้จ่ายต่อปี ประมาณ $15,868,044 - 3,013,400.40 = 12,854,643.60$ บาทต่อปี

ถ้าประมาณค่าโดยรวมทั้งหมด 78 แห่ง ธุรกิจสถานพักผ่อนจะมีรายได้หลังหักค่าใช้จ่ายประมาณ $28,782,956.64 - 5,465,990.20 = 23,316,966.44$ บาทต่อปี

2) ธุรกิจร้านอาหารในพื้นที่อำเภอป่า จังหวัดแม่ฮ่องสอน

ถ้าคิดจากการสำรวจกลุ่มตัวอย่างจำนวน 16 แห่ง จะได้รับรายได้รวมต่อปี เท่ากับ 4,723,200 บาทต่อปี

ถ้าคิดประมาณการ โดยรวมทั้งหมด 25 แห่ง จะได้รับรายได้รวมต่อปี เท่ากับ 7,380,000 บาทต่อปี

ถ้าคิดจากการสำรวจกลุ่มตัวอย่างจำนวน 16 แห่ง จะได้เสียค่าใช้จ่ายรวมต่อปี เท่ากับ 1,948,800 บาทต่อปี

ถ้าคิดประมาณการ โดยรวมทั้งหมด 25 แห่ง จะได้เสียค่าใช้จ่ายรวมต่อปี เท่ากับ 3,045,000 บาทต่อปี

ดังนั้น ธุรกิจร้านอาหาร ในอำเภอปาย จังหวัดแม่ฮ่องสอนจะมีรายได้หลังหักค่าใช้จ่ายต่อปี เท่ากับ

1. รายได้ (จากการสำรวจ 16 แห่ง) เท่ากับ 2,774,400 บาทต่อปี
2. ค่าประมาณการรายได้ทั้งหมด (25 แห่ง) เท่ากับ 4,335,000 บาทต่อปี

3) ธุรกิจร้านค้า ในพื้นที่อำเภอปาย จังหวัดแม่ฮ่องสอน

ถ้าคิดจากการสำรวจกลุ่มตัวอย่างจำนวน 28 แห่ง จะได้รายได้รวมต่อปี เท่ากับ 9,972,000 บาทต่อปี

ถ้าคิดประมาณการ โดยรวมทั้งหมด 84 แห่ง จะได้รายได้รวมต่อปี เท่ากับ 29,918,991.90 บาทต่อปี

ถ้าคิดจากการสำรวจกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 28 แห่ง จะเสียค่าใช้จ่ายรวมต่อปี เท่ากับ 3,186,000 บาทต่อปี

ถ้าคิดประมาณการ โดยรวมทั้งหมด 84 แห่ง จะเสียค่าใช้จ่ายรวมต่อปี เท่ากับ 9,558,955.90 บาทต่อปี

ดังนั้น ธุรกิจร้านค้า ในอำเภอปาย จังหวัดแม่ฮ่องสอน จะมีรายได้หลังหักค่าใช้จ่ายต่อปีเท่ากับ

1. รายได้ (จากการสำรวจ 28 แห่ง) เท่ากับ 6,786,000 บาท/ปี
2. ค่าประมาณการรายได้ทั้งหมด (84 แห่ง) เท่ากับ 20,360,036 บาท/ปี

4) ธุรกิจบริการอื่น ๆ

ถ้าคิดจากการสำรวจกลุ่มตัวอย่างจำนวน 13 แห่ง จะได้รายได้รวมต่อปี เท่ากับ 5,047,200 บาทต่อปี

ถ้าคิดประมาณการโดยรวมทั้งหมด 20 แห่ง จะได้รายได้รวมต่อปี เท่ากับ 7,764,923.08 บาทต่อปี

ถ้าคิดจากการสำรวจกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 13 แห่ง จะเสียค่าใช้จ่ายรวมต่อปี เท่ากับ 2,732,400 บาทต่อปี

ถ้าคิดประมาณการโดยรวมทั้งหมด 20 แห่ง จะเสียค่าใช้จ่ายรวมต่อปี เท่ากับ 4,203,692.31 บาทต่อปี

ดังนั้น ธุรกิจบริการอื่นๆ ในอำเภอปาย จังหวัดแม่ฮ่องสอน จะมีรายได้หลังหักค่าใช้จ่ายต่อปีเท่ากับ

1. รายได้ (จากการสำรวจ 13 แห่ง) เท่ากับ 2,314,800 บาทต่อปี
2. ค่าประมาณการรายได้ทั้งหมด (20 แห่ง) เท่ากับ 3,561,230.77 บาทต่อปี

สรุป จากการสำรวจกลุ่มตัวอย่าง 100 ตัวอย่าง จะสามารถประมาณการรายได้หลังจากหักค่าใช้จ่าย ของธุรกิจอุตสาหกรรมการท่องเที่ยว ของอำเภอปาย จังหวัดแม่ฮ่องสอน ก่อนการเกิดอุทกภัย ในปี 2548 เท่ากับ 24,729,843.60 บาทต่อปี

ค่าประมาณการรายได้หลังจากหักค่าใช้จ่ายของอุตสาหกรรมการท่องเที่ยว ก่อนการเกิดอุทกภัย ในปี 2548 จะมีรายได้เท่ากับ 51,573,233.21 บาทต่อปี

5.1.3 มูลค่าความเสียหายทางด้านรายได้ของอุตสาหกรรมการท่องเที่ยว ที่เกิดขึ้นหลังจากเกิดอุทกภัยในปี 2548

จากการสำรวจกลุ่มตัวอย่างของอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวในเขต อำเภอปาย จังหวัดแม่ฮ่องสอน พบว่า ส่วนใหญ่ ร้อยละ 92 ของประเภทธุรกิจที่เปิดให้บริการในพื้นที่อำเภอปาย จังหวัดแม่ฮ่องสอน ได้รับผลกระทบหลังจากอุทกภัยในปี 2548 มีเพียงร้อยละ 8 เท่านั้นที่ไม่ได้รับผลกระทบหลังจากอุทกภัย

จากการสำรวจกลุ่มตัวอย่าง 100 ตัวอย่าง ปรากฏว่า รายได้ที่หายไปหลังจากอุทกภัย มีดังต่อไปนี้

- 1) รายได้ที่หายไปของธุรกิจสถานพักแรม จากกลุ่มตัวอย่าง 43 แห่ง เสียหายทั้งสิ้น ประมาณ 2,365,861.56 บาท
- 2) รายได้ที่หายไปของธุรกิจร้านอาหาร จากกลุ่มตัวอย่าง 16 แห่ง เสียหายทั้งสิ้น ประมาณ 504,300 บาท
- 3) รายได้ที่หายไปของธุรกิจร้านค้า จากกลุ่มตัวอย่าง 28 แห่ง เสียหายทั้งสิ้น ประมาณ 1,000,288.21 บาท
- 4) รายได้ที่หายไปของธุรกิจบริการอื่น ๆ จากกลุ่มตัวอย่าง 13 แห่ง เสียหายทั้งสิ้น ประมาณ 679,430.77 บาท

สรุป จากกลุ่มตัวอย่างที่ทำการสำรวจ 100 ตัวอย่าง โดยรวมแล้วเสียหายทั้งสิ้นประมาณ 4,549,880.54 บาท

ประมาณค่าของรายได้ที่หายของธุรกิจทั้งหมด เท่ากับ 9,125,834.73 บาท

5.1.4 มูลค่าความเสียหายทางด้านทรัพย์สินของอุตสาหกรรมการท่องเที่ยว ที่เกิดขึ้นหลังจากเกิดอุทกภัยในปี 2548

มูลค่าความเสียหายทางด้านสถานที่ ทรัพย์สิน ค่าใช้จ่ายในการจัดซื้ออุปกรณ์ซ่อมแซม และค่าใช้จ่ายในการป้องกัน ขณะเกิดและหลังอุทกภัย มีมูลค่าทั้งหมด ดังนี้

จากการสำรวจกลุ่มตัวอย่าง 100 ตัวอย่าง พบว่ามีมูลค่าความเสียหายทั้งหมด ประมาณ 80,019,765 บาท

จากการประมาณค่าความเสียหายโดยรวมทั้งหมด 173,215,776.81 บาท

มีค่าใช้จ่ายขณะเกิดอุทกภัยทั้งหมด 2,433,550 บาท

5.1.5 การได้รับความช่วยเหลือจากหน่วยงานของรัฐ

จากการสำรวจกลุ่มตัวอย่าง 100 ตัวอย่าง พบว่า ภาคอุตสาหกรรมการท่องเที่ยว ได้รับการช่วยเหลือ โดยได้รับเงินช่วยเหลือจากรัฐ เป็นจำนวนเงินประมาณ 984,050 บาท

5.1.6 ความคิดเห็นเกี่ยวกับอุทกภัย

จากการสำรวจกลุ่มตัวอย่าง 100 ตัวอย่าง พบว่า สาเหตุที่ทำให้เกิดอุทกภัยครั้งนี้ คือ ผู้ประกอบการอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวส่วนใหญ่คิดว่าสาเหตุที่ทำให้เกิดน้ำท่วมมากที่สุดคือ ประชาชนตัดต้นไม้ทำลายป่า ร้อยละ 88 ของจำนวนตัวอย่างในการสำรวจครั้งนี้ รองลงมา ได้แก่ การบุกรุกสร้างสิ่งกีดขวางทางลำน้ำ เช่น คลิ่งที่เอกชนดมทิ้งตกลงไปในน้ำปายเพื่อประโยชน์ในการปลูกสร้าง เช่น การปลูกสร้าง ร้านอาหาร สถานที่พัก เป็นต้น ร้อยละ 82 ท้องน้ำปายตื้นเขิน ร้อยละ 77 ไม่มีระบบป้องกันน้ำล้นตลิ่ง ร้อยละ 74 การถมที่ดินในพื้นที่ที่รอบรอบให้สูงขึ้น ทำให้เกิดอุทกภัยบริเวณพื้นที่ข้างเคียง ร้อยละ 50 ลักษณะภูมิประเทศเป็นที่ลุ่มร้อยละ 49 ท่อมีขนาดเล็กเกินไปทำให้ระบายน้ำไม่ทัน ร้อยละ 49 ท่อระบายน้ำมีไม่เพียงพอ หรือมีแต่ใช้ไม่ได้ เพราะการวางท่อสูงเกินระดับน้ำจะไหลออก ร้อยละ 47 และอื่น ๆ ร้อยละ 9 ตามลำดับ

5.1.7 ความคิดเห็นเกี่ยวกับการช่วยเหลือจากภาครัฐ

จากการสำรวจกลุ่มตัวอย่าง 100 ตัวอย่าง สามารถแสดงความคิดเห็นได้ ดังนี้

- 1) ผู้ประสบอุทกภัยไม่ได้รับการเตือนภัย ร้อยละ 86.93 ได้รับการเตือนภัยจากรถราชการประกาศเตือน ร้อยละ 5.43 จากวิทยุ ร้อยละ 10.87 จากโทรทัศน์ ร้อยละ 3.26
- 2) ทางภาครัฐไม่มีการเตือนภัย ร้อยละ 93.48 มีการเตือนภัยโดยการนำถุงทรายมาปิดล้อมไว้ตามช่องทางที่น้ำล้นตลิ่ง ร้อยละ 2.17 มีการเก็บกวาดสิ่งกีดขวางตามคอสะพาน ร้อยละ 3.26 มีการทำความสะอาดและขุดลอกขยะออกจากท่อระบายน้ำ ร้อยละ 5.43
- 3) ผู้ประสบภัยไม่ได้รับความช่วยเหลือ ร้อยละ 66.30 ได้รับความช่วยเหลือโดยการนำเครื่องสูบน้ำมาบริการ ร้อยละ 2.17 จัดพาหนะรับส่งผู้ประสบภัย ร้อยละ 2.17 มีการนำถุงทรายมาให้ ร้อยละ 15.22 อื่น ๆ เช่น การนำเครื่องดื่ม ดูยงชีพมาช่วยเหลือ ร้อยละ 13.04
- 4) ผู้ประสบภัยไม่ได้รับความช่วยเหลือด้านบริการสาธารณะ ร้อยละ 39.13 ได้รับความช่วยเหลือ โดยทางเทศบาลช่วยกวาดล้างถนน ร้อยละ 30.43 นำเงินมาช่วยเหลือ ร้อยละ 33.70 อื่น ๆ เช่น การนำเครื่องดื่ม ดูยงชีพมาช่วยเหลือ ร้อยละ 4.35
- 5) ผู้ประสบภัยมีความพอใจคิดเป็นร้อยละ 20.65 และผู้ประสบภัยไม่ได้รับความพอใจ ร้อยละ 79.35

5.1.8 ความคิดเห็นเกี่ยวกับการป้องกันและการแก้ไขปัญหาลูกหลาน

จากการสำรวจกลุ่มตัวอย่าง 100 ตัวอย่าง มีกลุ่มตัวอย่างแสดงความคิดเห็น ดังนี้

- 1) ผู้ประสบภัยไม่ได้เตรียมตัว ร้อยละ 53.29 และมีการเตรียมตัวโอนการย้ายของไปที่น้ำท่วมไม่ถึง ร้อยละ 26.09 เตรียมถุงทรายมาป้องกันน้ำไหลเข้าสถานประกอบการ ร้อยละ 13.04 ซ่อไคไว่เพื่อสูบน้ำออก ร้อยละ 10.87 ก่อกำแพงไม่ให้น้ำเข้าสถานประกอบการ ร้อยละ 9.78 และอื่น ๆ เช่น ก่อสร้างกำแพงป้องกันตลิ่ง ร้อยละ 6.52

2) ส่วนใหญ่ ร้อยละ 92.39 คิดว่าเป็นอุทกภัยที่รุนแรงมาก มีผู้ประสบภัยบางส่วนเท่านั้นที่คิดว่าเป็นปัญหารุนแรงปานกลาง เพียงร้อยละ 7.61 ส่วนผู้ประสบภัยที่คิดว่าเป็นปัญหารุนแรงที่น้อย ไม่มีเลย

5.1.9 ความคิดเห็นเกี่ยวกับวิธีที่จะช่วยแก้ปัญหาอุทกภัย

- 1) ควรจะทำการขุดลอกแม่น้ำปายบริเวณเขตตัวเมืองปายและพื้นที่ใกล้เคียงเพื่อให้แม่น้ำปายรอบรับน้ำได้มากขึ้น ร้อยละ 57.61
- 2) ควรจะทำการเสริมตลิ่ง 2 ข้างลำน้ำปาย ให้สูงเพิ่มขึ้น และก่อสร้างผนังกันน้ำทั้ง 2 ฝั่งของลำน้ำปาย ร้อยละ 39.13
- 3) ทำการสร้างเขื่อนกั้นน้ำที่ไหลลงสู่น้ำปาย เพื่อช่วยลดปริมาณน้ำขณะเกิดฝนตกหนัก ร้อยละ 51.09

5.2 ข้อเสนอแนะ

จากการศึกษา ผลกระทบทางเศรษฐกิจของปัญหาอุทกภัยที่มีต่ออุตสาหกรรมการท่องเที่ยวในอำเภอปาย จังหวัดแม่ฮ่องสอน ทำให้ทราบถึงผลกระทบจากอุทกภัยที่ทำให้อุตสาหกรรมการท่องเที่ยวในพื้นที่ได้รับความเสียหายเป็นจำนวนมาก ตลอดจนปัญหาต่าง ๆ ของการศึกษา ดังนี้

จากการศึกษาพบว่า ในเขตอำเภอปาย จังหวัดแม่ฮ่องสอน มีศักยภาพและข้อได้เปรียบในการท่องเที่ยวด้านธรรมชาติสูง เพราะมีทรัพยากรการท่องเที่ยวมากมาย อาทิ ถ้ำ วนอุทยาน น้ำตก และป่าเขา ซึ่งสามารถตอบสนองการท่องเที่ยวในเชิงอนุรักษ์ (ecotourism) ได้เป็นอย่างดี แต่ผลจากอุทกภัยในปี 2548 นั้นทำให้เกิดความเสียหาย ไม่ว่าจะเป็นสภาพเศรษฐกิจ สภาพแวดล้อม ส่งผลกระทบต่ออุตสาหกรรมการท่องเที่ยว จากผลการศึกษาพบว่าสาเหตุของการเกิดน้ำท่วมนั้น ส่วนใหญ่เกิดจากการตัดไม้ทำลายป่า เพื่อนำไปสร้างประโยชน์ทางด้านธุรกิจ โดยเฉพาะการตัดไม้เพื่อนำมาสร้างสถานที่พักเพื่อการพาณิชย์ อีกทั้งยังขาดการประชาสัมพันธ์ การเตือนภัย และการช่วยเหลือเร่งด่วนจากภาครัฐ ทำให้ประชาชนในพื้นที่ไม่สามารถเตรียมตัวกับสถานการณ์ได้ทัน ทำ

ให้เกิดผลเสียอย่างมาก ถ้ามีการเตรียมการรับมือกับสถานการณ์อาจจะไม่เกิดความเสียหายมาก ดังนั้นควรส่งเสริมให้มีการประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนในพื้นที่ อนุรักษ์สิ่งแวดล้อม ตระหนักถึงความเสียหาย ถ้าไม่ร่วมมือร่วมใจกัน ภาครัฐควรปรับปรุงในการสื่อสารกับประชาชนในท้องถิ่น และมีระบบการป้องกันอุทกภัยที่ดีเพื่อที่จะแก้ไขสถานการณ์อย่างรวดเร็ว เพื่อทำให้เกิดความเสียหายน้อยที่สุด หรือไม่เสียหายเลย

จากการสอบถามผู้ประกอบการด้วยการสัมภาษณ์ พบว่า ผู้ประกอบการได้รับการช่วยเหลือไม่ทั่วถึง และทุจริตของเจ้าหน้าที่ของภาครัฐเกิดขึ้น เช่น บางรายมีเจ้าหน้าที่ของรัฐนำเอกสารให้ผู้ประกอบการเซ็นรับเงิน แล้วแจ้งว่าจะการนำเงินมาจ่ายที่หลังแต่ก็ไม่มีการจ่ายเงินเกิดขึ้น ซึ่งผู้ประกอบการส่วนใหญ่ได้ได้รับความเดือดร้อนจากกรณีนี้เป็นอย่างมาก จึงขอให้ผู้รับผิดชอบภาครัฐช่วยกันแก้ไขปัญหาการทุจริตของเจ้าหน้าที่ด้วย

ถึงแม้ภาคอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวจะเสียหายอย่างมาก แต่ผู้ประกอบการก็ยังมีสร้างสถานประกอบการเพิ่มขึ้นเรื่อย ๆ ดังจะเห็นได้จากข้อมูลในแต่ละปีมีการเพิ่มขึ้นของธุรกิจสถานพักผ่อนเพิ่มมากขึ้น จึงขอให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องปรับปรุงและพัฒนาระบบสาธารณสุขภาคต่าง ๆ ให้มีความสะดวก รวดเร็ว และปลอดภัย เพื่อที่จะไม่ให้ภาคอุตสาหกรรมการท่องเที่ยว และอุตสาหกรรมอื่น ๆ ในพื้นที่อำเภอปาย จังหวัดแม่ฮ่องสอนเสียหายมาก เมื่อเกิดปัญหาภัยธรรมชาติ

บรรณานุกรม

- การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย กองวางแผนโครงการ. แม่ฮ่องสอน : การสำรวจศักยภาพเพื่อวางแผนพัฒนาการท่องเที่ยว จ.แม่ฮ่องสอน 2547 กรุงเทพฯ: ททท., 2547
- กัญญา กุณทีกาญจน์ และคณะ. **หลักเศรษฐศาสตร์จุลภาคเบื้องต้น**. เชียงใหม่: คณะเศรษฐศาสตร์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, 2543.
- กฤษณา รัตนพฤษ และคณะ. **หลักการตลาดเบื้องต้น**. เชียงใหม่: คณะบริหารธุรกิจมหาวิทยาลัยเชียงใหม่, 2547.
- กรมส่งเสริมคุณภาพและสิ่งแวดล้อม. **ประเภทของภัยธรรมชาติ**. แหล่งที่มา:
<http://www.environment.in.th/evdb/info/diaster/diaster03.html> 21 ธันวาคม 2548.
- จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. สถาบันประชากรศาสตร์. **โครงการศึกษาภาวะทางเศรษฐกิจ สังคม ประชากร และจิตวิทยาอันเนื่องมาจากภัยธรรมชาติ : กรณีอุทกภัย นครศรีธรรมราชและ สุราษฎร์ธานี ปี 2531**. กรุงเทพฯ: สถาบันประชากรศาสตร์. 2535.
- นราทิพย์ ชูติวงศ์. **หลักเศรษฐศาสตร์ I: จุลเศรษฐศาสตร์**. กรุงเทพฯ. คณะเศรษฐศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2545.
- พิสิษฐ์ สุขสวัสดิ์. **แบบแผนการใช้จ่ายของนักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศในเขตอำเภอปาย จังหวัดแม่ฮ่องสอน**. การค้นคว้าแบบอิสระเศรษฐศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, 2541.
- พรทิพย์ เขียวธีรวิทย์. **ศักยภาพของจังหวัดเชียงใหม่ในการเป็นศูนย์กลางทางการท่องเที่ยว ในอนุภูมิภาคลุ่มน้ำโขง**. เชียงใหม่ : คณะเศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, 2542.
- สกรินทร์ โพธิวาสาริน. **ผลกระทบทางเศรษฐกิจของอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวใน จังหวัดเชียงใหม่เปรียบเทียบกับระดับประเทศ**. วิทยานิพนธ์เศรษฐศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, 2536.
- สำนักงานจังหวัดแม่ฮ่องสอน. **รายงานผลการประชุมกลุ่มงานยุทธศาสตร์การพัฒนาจังหวัด แผนปฏิบัติราชการ 4 ปี พ.ศ. 2548-2551 ของกลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน (จ.เชียงใหม่ เชียงราย แม่ฮ่องสอน พะเยา ลำพูน ลำปาง น่าน แพร่)**, แม่ฮ่องสอน : สำนักงานจังหวัดแม่ฮ่องสอน, 2548.

สำนักงานพาณิชย์จังหวัดแม่ฮ่องสอน.ข้อมูลจังหวัดแม่ฮ่องสอน.

แหล่งที่มา: <http://www.moc.go.th/opscenter/ms/datapv.htm>, วันที่ 18 เมษายน 2549.

สำนักงานวัฒนธรรมจังหวัดแม่ฮ่องสอน. สถิติทางด้านศาสนาของจังหวัดแม่ฮ่องสอน

แยกเป็นรายอำเภอ. แม่ฮ่องสอน : สำนักงานวัฒนธรรมจังหวัดแม่ฮ่องสอน.

สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดแม่ฮ่องสอน.การให้บริการสาธารณสุขในจังหวัดแม่ฮ่องสอน.

แหล่งที่มา: <http://www.mhso.moph.go.th/data%2048/tambol.htm>, 10 มกราคม 2549.

สำนักงานสถิติแห่งชาติ. การจัดทำข้อมูลสถิติเพื่อการพัฒนา อบต., กรุงเทพฯ : สำนักงานสถิติแห่งชาติ, 2547.

สุพรรณภา หัสภาค.ปัจจัยที่ดึงดูดนักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศให้มาท่องเที่ยวจังหวัดเชียงใหม่. การค้นคว้าแบบอิสระเศรษฐศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, 2545.

สุริย์ บุญญาอนุพงศ์. ผลกระทบจากการส่งเสริมการท่องเที่ยว ศึกษากรณีจังหวัดแม่ฮ่องสอน. เชียงใหม่: สถาบันวิจัยสังคม มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, 2539.

อเนก เขียรถาวร, ปรีดา นาคเนาวิม และสมคิด แสงเพชร. เศรษฐศาสตร์จุลภาค 1 : EC 111. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยรามคำแหง, 2520.

Kotler, Philip. **Instructor's Resource Manual Marketing Management.** Upper Saddle River, NJ : Prentice Hall, 2000.

ภาคผนวก

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

Copyright© by Chiang Mai University

All rights reserved

แบบสอบถาม

การวิจัยเรื่อง : ผลกระทบทางเศรษฐกิจของปัญหาอุทกภัยในเขตอำเภอปาย จังหวัดแม่ฮ่องสอน
วัตถุประสงค์ในการศึกษา

1. ศึกษาความรู้ความเข้าใจของประชาชน ภาคธุรกิจการท่องเที่ยวที่ได้รับความเสียหายจากปัญหาอุทกภัย เกี่ยวกับปัญหาน้ำท่วมในอำเภอปาย จังหวัดแม่ฮ่องสอน
2. เพื่อประเมินต้นทุนทางเศรษฐศาสตร์จากการเกิดปัญหาอุทกภัยในเขตอำเภอปาย จังหวัดแม่ฮ่องสอน

ชื่อกิจการ _____ โทรศัพท์ _____

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของภาคธุรกิจที่ตอบแบบสอบถาม

1. ประเภทของธุรกิจ

- 1) ธุรกิจเจ้าของคนเดียว 2) ห้างหุ้นส่วน 3) บริษัทจำกัด (มหาชน)

2. ลักษณะของธุรกิจ

- 1) ร้านค้า 2) ร้านอาหาร 3) โรงแรม
 4) รีสอร์ท 5) อื่น ๆ.....

3. สถานที่ตั้งของสถานประกอบการ

- 1) ตำบลเวียงใต้ 2) เทศบาลตำบลปาย 3) ตำบลเวียงเหนือ
 4) ตำบลเมืองแปง 5) ตำบลทุ่งยาว 6) ตำบลแม่नाเต็ง
 7) ตำบลโป่งสา 8) ตำบลแม่ฮี้

4. ลักษณะของสถานประกอบการ

- 1) อาคารพาณิชย์ 2) อาคาร 1 ชั้น 3) อาคาร 2 ชั้น
 4) อาคาร 3 ชั้น 5) อาคารสูงมากกว่า 3 ชั้น 6) โรงงาน
 5) บ้านพักส่วนตัว 6) อื่น ๆ

5. จำนวนลูกจ้าง/พนักงานในธุรกิจ

- 1) ต่ำกว่า 5 คน 2) 5-10 คน 3) 11-15 คน
 4) 16-20 คน 5) 21-25 คน 6) มากกว่า 25 คน

6. จำนวนทุนหมุนเวียนในธุรกิจ

☐ 1) ต่ำกว่า 5,000 บาท/วัน	☐ 2) 5,001-10,000 บาท/วัน
☐ 3) 10,001-15,000 บาท/วัน	☐ 4) 15,001-20,000 บาท/วัน
☐ 5) 20,001-25,000 บาท/วัน	☐ 6) มากกว่า 25,000 บาท/วัน

7. รายได้เฉลี่ยของธุรกิจ

☐ 1) ต่ำกว่า 5,000 บาท/วัน	☐ 2) 5,001-10,000 บาท/วัน
☐ 3) 10,000-15,000 บาท/วัน	☐ 4) 15,001-20,000 บาท/วัน
☐ 5) 20,001-25,000 บาท/วัน	☐ 6) มากกว่า 25,000 บาท/วัน

ตอนที่ 2 ความเสียหายและมูลค่าความเสียหายที่เกิดขึ้นจากการเกิดปัญหาอุทกภัยในปี 2548

1. จากเหตุการณ์อุทกภัยในอำเภอปาย จังหวัดแม่ฮ่องสอน สถานประกอบการของท่านได้รับความเสียหายหรือไม่?

- ใช่ ไม่ใช่

2. จากเหตุการณ์อุทกภัยในอำเภอปาย จังหวัดแม่ฮ่องสอน สถานประกอบการของท่านได้รับความเสียหายทั้งสิ้น _____ วัน

3. ความเสียหายของสถานประกอบการ

- 3.1 สถานประกอบการได้รับความเสียหายเป็นจำนวนเงิน.....บาท
- 3.2 ค่าใช้จ่ายในการซ่อมแซมและทำความสะอาดสถานประกอบการ.....บาท
- 3.3 เงินช่วยเหลือจากภาครัฐจำนวน.....บาท

4. ความเสียหายทางด้านทรัพย์สินต่าง ๆ ของสถานประกอบการ

4.1 ทรัพย์สินต่าง ๆ ของสถานประกอบการที่ได้รับความเสียหาย ได้แก่

- 4.1.1 () โทรทัศน์ ได้รับความเสียหาย.....บาท
- 4.1.2 () ตู้เย็น ได้รับความเสียหาย.....บาท
- 4.1.3 () ตู้โชว์ ได้รับความเสียหาย.....บาท
- 4.1.4 () เครื่องครัว เช่น เตาแก๊ส หม้อ จาน ชาม
ได้รับความเสียหาย.....บาท
- 4.1.5 () เฟอร์นิเจอร์อื่น ๆ เช่น โต๊ะ เก้าอี้ โซฟา
ได้รับความเสียหาย.....บาท

- 4.1.6 () อุปกรณ์สำนักงาน เช่น คอมพิวเตอร์ ตู้เก็บเอกสาร ตู้เก็บของ
ได้รับความเสียหาย.....บาท
- 4.1.7 () ทรัพย์สินอื่น ๆ ได้รับความเสียหาย.....บาท
- 4.2 ค่าใช้จ่ายในการซ่อมแซมหรือจำนวนเงินที่ต้องเสียไปในการซื้อเครื่องใช้ใหม่
- 4.2.1 () โทรทัศน์.....บาท
- 4.2.2 () ตู้เย็น.....บาท
- 4.2.3 () ตู้โชว์.....บาท
- 4.2.4 () เครื่องครัว เช่น เตาแก๊ส หม้อ จาน.....บาท
- 4.2.5 () เฟอร์นิเจอร์อื่น ๆ เช่น โต๊ะ เก้าอี้ โซฟา.....บาท
- 4.2.6 () อุปกรณ์สำนักงาน เช่น คอมพิวเตอร์ ตู้เก็บเอกสาร
ตู้เก็บของ.....บาท
- 4.2.7 () ทรัพย์สินอื่น ๆ.....บาท
- 4.3 เงินช่วยเหลือจากภาครัฐ จำนวน.....บาท
5. รายได้ที่ไม่ได้จากการหยุดกิจการเนื่องจากสถานการณ์น้ำท่วม
- 5.1 ในช่วงที่เกิดน้ำท่วมท่านได้หยุดกิจการ.....วัน
- 5.2 รายได้ที่เสียไปจากการหยุดกิจการ.....บาท/วัน
- 5.3 เงินช่วยเหลือจากภาครัฐจำนวน.....บาท
6. ค่าใช้จ่ายในการป้องกันและแก้ไขน้ำท่วม เช่น กระสอบทราย, เครื่องมือในการวิดน้ำ หรือ เครื่องมือ
ในการสูบน้ำ
- 6.1 () กระสอบทราย จำนวน.....บาท
- 6.2 () ใค่วัสดุสูบน้ำ จำนวน.....บาท
- 6.3 () ค่าจ้างขนย้ายข้าวของออกจากสถานประกอบการ
เพื่อหนีน้ำ.....บาท
- 6.4 () ค่าจ้างและค่าวัสดุอุปกรณ์ในการก่อกำแพงเพื่อป้องกันน้ำท่วม
จำนวน.....บาท
- 6.5 () ค่าใช้จ่ายอื่น ๆ จำนวน.....บาท

7. ค่าใช้จ่ายอื่น ๆ บาท

.....

.....

.....

8. จากเหตุการณ์อุทกภัยในอำเภอปาย จังหวัดแม่ฮ่องสอน ท่านประกอบกิจการเดิมของท่านหรือไม่

- 1) ประกอบกิจการเดิม 2) ไม่ได้ประกอบกิจการเดิม เพราะ.....

ถ้าท่านประกอบกิจการเดิมท่านคิดว่าสถานประกอบการของท่าน ได้รับการปรับปรุงให้มีสภาพเหมือนเดิม _____ เปอร์เซ็นต์

ตอนที่ 3 ความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาอุทกภัยและแนวทางแก้ไข

1. ท่านคิดว่าสาเหตุของการเกิดอุทกภัยในอำเภอปาย จังหวัดแม่ฮ่องสอน คือ

(ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

- 1.1) ลักษณะภูมิประเทศเป็นที่ลุ่ม
- 1.2) การถมที่ดินในพื้นที่รอบครองให้สูงขึ้น ทำให้เกิดอุทกภัยบริเวณพื้นที่ข้างเคียง
- 1.3) มีการบุกรุกสร้างสิ่งกีดขวางทางลำน้ำ เช่น ตลิ่งที่เอกชนคมทิ้งออกลงไปในน้ำปายเพื่อประโยชน์ในการปลูกสร้าง เช่น การปลูกสร้างร้านอาหาร โรงแรมริมน้ำ เป็นต้น
- 1.4) ไม่มีระบบป้องกันน้ำล้นตลิ่ง
- 1.5) ท้องน้ำปายตื้นเขิน
- 1.6) ท่อระบายน้ำมีไม่เพียงพอ หรือมีแต่ใช้ไม่ได้ เพราะการวางท่อสูงเกินระดับน้ำ

จะไหลออก

- 1.7) หรือท่อมีขนาดเล็กเกินไปทำให้ระบายน้ำไม่ทัน
- 1.8) ประชาชนตัดไม้ทำลายป่า
- 1.9) อื่น ๆ.....

2. การช่วยเหลือจากภาครัฐ

2.1 ก่อนเกิดอุทกภัยท่านได้รับข่าวการเตือนภัยหรือไม่

- 2.1.1) ไม่ได้
- 2.1.2) ได้จาก

- 2.1.2.1) () รถราชการประกาศเตือน 2.1.2.2) () วิทย์
2.1.2.3) () โทรทัศน์ 2.1.2.4) () อื่น.....

2.2 ทางภาครัฐได้เตรียมการป้องกันหรือไม่ อย่างไร

2.2.1 ไม่มี

2.2.2 มี

2.2.2.1) () นำถุงทรายมาปิดล้อมไว้ตามช่องทางที่น้ำล้นตลิ่ง

2.2.2.2) () เก็บกวาดสิ่งกีดขวางตามคอสะพาน

2.2.2.3) () ทำความสะอาดและขุดลอกขยะออกจากท่อระบายน้ำ

2.2.2.4) () อื่น ๆ

2.3 ขณะเกิดอุทกภัยท่านได้รับความช่วยเหลือจากภาครัฐหรือเอกชนหรือไม่ อย่างไร

2.3.1 ไม่ได้รับ

2.3.2 ได้รับ

2.3.2.1) () นำเครื่องสูบน้ำมาสูบน้ำให้

2.3.2.2) () จัดพาหนะรับส่งลูกค้า

2.3.2.3) () มีการนำถุงทรายมาให้

2.3.2.4) () อื่น ๆ

2.4 ภายหลังจากอุทกภัยท่านได้รับความช่วยเหลือจากภาครัฐหรือไม่ อย่างไร

2.4.1 ไม่ได้รับ

2.4.2 ได้รับ

2.4.2.1) () เทศบาลช่วยกวาดล้างถนน

2.4.2.2) () ได้รับเงินช่วยเหลือ จำนวน.....บาท

2.4.2.3) () อื่น ๆ

2.5 ท่านพอใจกับการแก้ปัญหาและความช่วยเหลือที่ได้รับจากทางภาครัฐหรือไม่

2.5.1 พอใจ

2.5.2 ไม่พอใจ เพราะ

.....

.....

3. การป้องกันและแก้ปัญหาอุทกภัย

3.1 ท่านเตรียมตัวกับสภาวะน้ำท่วมอย่างไรบ้าง

3.1.1) ไม่ได้เตรียมตัว

3.1.2) เตรียมตัว

3.1.2.1) () ย้ายของไปที่น้ำท่วมไม่ถึง

3.1.2.2) () เตรียมถุงทรายป้องกันน้ำไหลเข้าสถานประกอบการ

3.1.2.3) () ซื่อไค่ว์เพื่อสูบน้ำออก

3.1.2.4) () ก่อกำแพงไม่ให้น้ำเข้าสถานประกอบการ

3.1.2.5) () อื่น ๆ

3.2 ปัญหาน้ำท่วม ท่านคิดว่ามีความรุนแรงมากหรือน้อย อย่างไร

3.2.1) รุนแรงมาก

3.2.2) รุนแรงปานกลาง

3.2.3) รุนแรงน้อย

4. ท่านคิดว่าวิธีใดที่จะช่วยแก้ปัญหาอุทกภัยในอำเภอปาย จังหวัดแม่ฮ่องสอน

4.1) ขุดลอกแม่น้ำปายบริเวณเขตตัวเมืองปายและพื้นที่ใกล้เคียงเพื่อให้น้ำปายรองรับน้ำได้มากขึ้น

4.2) เสริมตลิ่ง 2 ข้างลำน้ำปาย ให้สูงเพิ่มขึ้น และก่อสร้างผนังกั้นน้ำทั้ง 2 ฝั่ง ของลำ

4.3) สร้างเขื่อนกั้นน้ำที่ไหลลงสู่แม่น้ำปาย เพื่อช่วยลดปริมาณน้ำขณะเกิดฝนตกหนักได้

4.4) อื่น ๆ

5. ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับปัญหาอุทกภัย

.....

.....

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

Copyright © by Chiang Mai University

All rights reserved

ประวัติผู้เขียน

ชื่อ	นายสาโรจน์ คำมามูล
วัน เดือน ปี เกิด	25 สิงหาคม 2524
ประวัติการศึกษา	สำเร็จการศึกษามัธยมศึกษาตอนปลาย โรงเรียนมงฟอร์ตวิทยาลัย ปีการศึกษา 2542 สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรีบริหารธุรกิจบัณฑิต สาขาวิชาบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ปีการศึกษา 2547
ประวัติการทำงาน	พ.ศ. 2549 – ปัจจุบัน พนักงานระดับกลาง บมจ.ธนาคารกสิกรไทย จำกัด (มหาชน) สำนักงานใหญ่

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright © by Chiang Mai University
All rights reserved